

نہ ورہس

سەرپەرشتىيارى زنجىرەي شانۆى جىهانى

دانما رەثووف

ئەنتۆن پاڤلەقیچ چىخەف

نەورەس

وەرگىرانى لە پۈوسىيەۋە:

شىروان مەحمۇد مەھمەد

دەزگاى چاپ و بلاۋىرىنى وەي ئاراس

هەولىئر - هەريتىمى كوردىستانى عىراق

هەموو مافیک هاتووەتە پاراستن ©
دەزگای چاپ و بلاوکردنەوەی ئاراس
شەقامى گولان - ھەولىر
ھەریمی کوردىستانى عىراق
ھەگبەي ئەلیکترونى aras@araspress.com
وارگەي ئىنتەرنېت www.araspublishers.com
تەلەفۇن: 00964 (0) 66 224 49 35
دەزگاي ئاراس لە ٢٨ نىشرين (٢) ١٩٩٨ هاتووەتە دامەززان

ئەنتۆن پاڤلەقىچ چىخەف
نەورەس
وەرگىپانى لە ۋووسىيەوە: شىروان مەممۇود مەممەد
پىشەكى: دانا رەئۇوف
كتىبى ئاراس ژمارە: ١٢٠٩
چاپى يەكم ٢٠١١
تىرىزى: ٦٠٠ دانە
چاپخانەي ئاراس - ھەولىر
ژمارەي سپاردن لە بەرىدەرايەتىي گشتىي كتىبخانە گشتىيەكان ٢٤١٩ - ٢٠١١
نەخشانىنى ناوهەوە: ئاراس ئەكرەم
رازاندەوەي بەرگ: مەرمىم موتەقىيان
ھەلەگرى: تۈرسكە ئەممەد

نهورهس و چیخهف

دانان رهئوف

چیخهف له سالى ١٨٦٠ دا له شاريکى بچووکى باشدورى پروسيا له دايىك بووه. دواى قوتابخانه كولىيچى پزىشكى ته او دهكا، بهلام دهبيت به نووسىيار. چیخهف هەرچەندە واز له پىشەپزىشكىش دىنى، بهلام دەستبەردارى نەخۆشەكان، به تايىبەتى هەۋارەكانيان، نابىت و چارەسىريان دهكا.

چیخهف له پىگەي نۆقىلىت و شانۇنامەكانىيەوە: نەورهس، لالۇ ۋانىا، سى خوشكەكە و باخچەي گىلاسەكەوە كە له دواى سالى ١٨٩٥ نووسىيونى، دهبيتە يەكىك لە نووسىيارە گەورە نىيونەتەھېيىەكانى دنيا. چیخهف زۆرىيەي ژيانى لە مۆسکۆ بەسەر بىردووه، بهلام بە ھۆى تەندروستىيەوە ماوهىيەكى زۆريش لە نىمچەدۇرگەي كريم و يالناش ژياوه، تا له سالى ١٩٠٤ دا كۆچى دواىي دهكا.

نهورهس

چیخهف هەركە شانۇنامەي (نهورهس) له سالى ١٨٩٦ دا دەنۈرسىت، لەسەر شانۇي "ئەليكساندرەقىسىكى" نمايش دەكىرىت. ئەم نمايشە سەركەوتتىكى ئەوتق بەدەست ناهىتى و رەخنەگەكان زۆر بە توندى هيئىشى دەكەنە سەر و بە كارەساتىكى ھونەريي دادەتتىن.

چیخهف بەم ھەرسە ھونەرييە تۈوشى نائومىدىيەكى گەورە دەبىت

و نایه‌ویت جاریکی تر بۆ شانق بنووسى.

بەلام ستابنیسلافلسکی و شانقی هونهربی مۆسکو، چیخه‌ف ناچار دەکەن کە شانسیکی تر بادات به (نورهس) و لە سالی ۱۸۹۸ دا له مۆسکو نمایش دەکریتەوە. ئەم نمایشە سەرکەوتنیکی گەوره بۆ شانقی هونهربی، بۆ نورهس و بۆ چیخه‌فیش به دەست دەھینى.

نورهس بە زمانیکی ساکار، تەکنیکی بەرزى شانقی و فەلسەفەيەکی قوولى زیانه‌وە، چیرۆکی يازدە مرۆقمان بۆ دەگیزیتەوە، کە لە يەکیک لە شاره گچکە و دوورەدەستەكانى رووسیادا لە كەنار دەرياچەيەكدا دەژین.

بەسەرهات و رووداوه‌كانى نورهس باسى مەسەلە هەتاھەتايى و هەنۇوكەيىيەكانى مرۆڤ: خۆشەويىستى، جياواهبوون و دابران، پېرىبوون، شەرى نیوان نەوهكان، بەناوبانگبۇون، هەروهە شانق و ئەدەب دەکەن. لە پاڭ ئەمانەشدا، باسى خەونى ئەو كەسانە دەکەن کە دەيانه‌وئى بىنە ئەكتەر، بە نووسىار و ناوبانگ دەركەن.

ماشا، كەنسىتەنتىنى خۆش دەويت، كەنسىتەنتىن عاشقى نينايى، نيناش تاي عەشقى بۆ تريگۆرينلى ھاتووه، هەموويان عاشقى، هەمووشيان عاشقى كەسيكى ھەلەن.

ئەوهى لىرەدا گرینگە ئاماژە بۆ بکرى ئەوهىيە كە دوو مەسەلەي سەرەكى لەنیو رووداوه‌كان و لەگەل كارەكتەرەكان و لە كات و شوينە جياوازەكاندا، لە چەقى شانقۇنامەكەدان و بەھايەكى گەورەيان ھېيە؛ ئەوهش هونهر و خۆشەويىستىيە و هەموو كارەكتەرەكان بە شىوهىيەك لە شىوهەكان بەم دوو مەسەلەيەوە بەستراونەتەوە.

زۆرجار پىوهندىي كارەكتەرەكان بە مەسەلەكانى هونهربووه و لەسەر

ئاستیکی بەرز پابەندی مەرگ و ژيانە، بۆ نموونە لەلای كەنستەنتین و نینا. نینا لە پىتىاۋى ئەوهى ببى بە ئەكتەر ھەمۇو شتىك لە دواي خۆيەوە بەجى دەھىلى: ژيانىكى ئارام، مالە باوان و خۆشەويستەكەي. كەنستەنتین بە دواي فۆرمىكى نويى شانۇدا دەگەرى (دەبى شىوارى نوى بخولقىنин، پىويستمان بە شىوارى نويى، خۆ ئەگەر ئەو شىوارە نويى مان پى بەرھەم نېيەت، چاكتەرەر دەستى لى ھەلگرین) بەلام خۆشەويستى تىكى دەشكىتىنى و وەك نووسىيارىكى ناكام و بى هىوا كۆتا بە ژيانى خۆى دەھىنلى.

ئەم مەسەلانە لەلای ئەركادىنا / ئەكتەر، تريگورين / نووسىيار لە ئاستىكى تردايە، ئەمان بەناوبانگن، رىيگە دوورەكەيان بىريو، بەلام لەنیو پواللت و چەق بەستىدا دەسۈرپىنەوە و ددان بە يەكتريدا نانىن، بە تايىبەتى كەنستەنتين / ئەركادىنا، كەنستەنتين / تريگورين و يەكترى وەلاوه دەنلىن.

بەم شىيەوە شانۇنامەي (نەورەس) شەرى نەوهەكان، كۆن و نوى، مەرقە بەھەرەمەند و بى بەھەرەكان دەخاتە رۇو. لەم شەپەدا كەنستەنتين بە ھونەرەكەيەوە نويىنەرى نەوهەكى نويى و دىزى چىنە ناودار و ھونەرمەندە تەقلیدىيەكانە، دىزى فۇرمە كۆن و چەق بەستىووھەكانە و دىزى ئەو ھونەرەيە كە لە بنەما تەقلیدى و باو و رۇتىنەكاندا دەسۈرپىتەوە.

ئەوهى كە لە نىوان ئەم كارەكتەرانەشدا ھاوبەشە، بە تايىبەتى لە پىوهندىيەكانىاندا بە مەسەلە ھونەرەيەكانەوە، ئەوهى كە نووسىيار پرسە ھونەرەيەكانى بەستىووھەتەوە بە بنەما كۆمەلەلەيەتىيەكانەوە و پىگەي ھونەر و ھونەرمەندىيشى كەردووھەتە بەشىكى گرینگ و

جيانهکراوهی کۆمەلگە. هەروهەا چۆن مەسەله ھونهرييەكان بنەما و پىيگەيەكى کۆمەلايەتىيان ھەيە، بە ھەمان شىوەش مەسەلەكانى خۆشەويىستى، گىروگرفته دەرۈنىيەكان و بارودۇخە ناھەموارەكان، بەشىكىن لە بارودۇخە کۆمەلايەتىيەكان.

چىخەف توانىيويەتى ئەم دوو مەسەلەيە، ئەم دوو جەمسەرە، ئەم دوو بنەما گرىينە، بە شىوەيەكى فراوان قۇول بىاتەوە و مەودايەكى ھەمەچەشىيان پى بىدات و گىروگرفت و پشىوېيە کۆمەلايەتىيەكان، مەسەلە ئابورىيەكان لە پوانگەي پىوهندىيەكانوھ بخاتە رپوو. لەلای كەنستەنتىن و نىنا ھەردوو مەسەلەكە تىكەلاؤى يەكتىر دەبن، گرفته كانى ھونەر لە ھەمان كاتدا گرفته كانى خۆشەويىشىن.

شانۇ و خۆشەويىستى

چىخەف ھەر لە دەستپىيکى شانۇنامەكەوە و لە دوو ھىللى تەريبا مەسەلەكانى ھونەر و خۆشەويىستى دەخاتە رپو، كاراكتەرەكانمان پىشان دەدا و گىروگرفته دەرۈنى، کۆمەلايەتى و عەشقە ئالۇزەكانيان ئاشكرا دەكا.

لە پەردهي يەكەمدا نمايشىيکى شانۇيىي ھەرزەكارانە دەبىنин كە بە ئازاوه كۆتايىي دىت، لە پەردهي دووهەمدا ترېپلىق (كەنستەنتىن) لە ئەنجامى دلدارىيەكى بىن ھىيادا، ھەولى خۆكۈشتەن دەدا، نىناش حەز و خۆشەويىستىي خۆى بۇ ترىيگۈرین دەردەبرى.

لە پەردهي سىيەمدا ئەركادىنا، ترىيگۈرین ناچار دەكا كە بىگەرېنەوە بۇ مۆسکۆ، بەلام ترىيگۈرین لە پشت ئەركادىناوە لەگەل نىنا رېك دەكەۋى تا لە مۆسکۆ يەكترى بىبىن و پىوهندىيەكى خۆشەويىستى بىبەستن.

په‌رده‌ی چوارهم، دوو سال بـه سـه رـووداوه‌کـاندا تـی پـه‌ريـوه. وـهـزـى پـايـزـه، نـيـنا بـوـوهـتـه ئـهـكـتـهـرـيـكـى باـوـهـرـيـكـراـو، تـريـگـورـينـ وـارـى لـى هـيـنـاـوه وـگـهـرـاـوهـتـهـوـه لـايـ ئـهـكـادـيـنـا وـكـهـنـسـتـهـنـتـيـنـشـ بـوـوهـ بـهـ نـوـسـيـارـ. دـواـيـ رـوـوبـهـ رـوـوبـوـونـهـ وـهـيـهـكـى كـورـتـى نـيـوانـ نـيـناـ وـكـهـنـسـتـهـنـتـيـنـ، نـيـناـ بـهـ تـهـوـاـوهـتـى مـالـئـاـواـيـى لـهـ كـهـنـسـتـهـنـتـيـنـ دـهـكـاتـ وـكـهـنـسـتـهـنـتـيـنـشـ بـهـ كـولـلـهـيـكـ كـوـتـاـ بـهـ زـيـانـيـ خـوـىـ دـهـهـيـنـىـ.

چـيـخـهـ بـيرـ وـبـقـوـونـهـ شـانـوـنـيـيـهـ كـانـىـ كـهـنـسـتـهـنـتـيـنـ لـهـ تـهـوـزـمـهـ ئـهـقـانـدـگـارـ وـسـيمـبـولـيـزـمـهـ كـانـىـ ئـهـوـ سـهـرـدـهـمـهـوـهـ وـهـرـدـهـگـرـىـ، بـهـ تـايـبـهـتـيـشـ "مـؤـرـيـسـ مـهـتـهـرـلـيـنـگـ" وـتـهـوـزـمـىـ سـيمـبـولـيـزـمـهـ كـانـىـ فـرـهـنـسـاـ. ئـهـوـ تـهـوـزـمـهـ سـيمـبـولـيـيـهـ، لـهـ زـهـمـهـنـدـاـ بـبـوـ بـهـ ئـاـواـزـيـكـىـ دـهـرـبـرـيـنـىـ كـوـمـهـلـىـ شـاعـيـرـ وـ هـونـهـرـمـهـنـدـىـ شـيـوهـكـارـ وـشـانـقـ. شـانـقـ بـچـوـوكـهـ كـانـىـ پـارـيـسـ كـهـوـتـبـوـونـهـ نـمـاـيـشـكـرـدـنـىـ شـانـوـنـامـهـيـ ئـهـزـمـوـنـگـرـىـ كـهـ رـوـونـاـكـىـ، تـارـيـكـىـ وـسـيـبـهـرـ، دـهـنـگـ وـبـوـوكـهـلـهـ وـتـهـنـانـهـتـ بـؤـنـيـشـيـانـ بـهـ كـارـ دـهـهـيـنـاـ. هـنـدـيـكـ لـهـ سـهـرـچـاـوـهـ مـيـژـوـيـيـيـهـ كـانـ ئـاـماـزـهـيـ ئـهـوـهـ دـهـكـهـنـ، كـهـ لـهـ يـهـكـيـكـ لـهـ نـمـاـيـشـانـدـاـ، بـؤـنـيـانـ پـرـزـانـدوـوـهـ بـهـ هـوـلـىـ بـيـنـهـرـانـداـ، هـرـ وـهـكـوـ ئـهـوـهـيـ كـهـنـسـتـهـنـتـيـنـ لـهـ نـمـاـيـشـهـكـهـيـ خـوـىـ وـنـيـنـادـاـ وـلـهـ كـاتـيـ دـهـرـكـهـ وـتـنـىـ دـوـوـ "چـاـوـهـ سـوـورـهـكـانـ"ـداـ، بـؤـنـىـ كـوـكـرـدـ وـشـتـىـ تـرـ بـلـاوـ دـهـكـاتـهـوـهـ.

كـهـنـسـتـهـنـتـيـنـ هـهـرـ لـهـ دـهـسـتـپـيـكـىـ شـانـوـنـامـهـكـهـداـ دـوـوـپـاتـىـ دـهـكـاتـهـوـهـ، كـهـ لـهـ شـانـوـدـاـ نـابـيـتـ "زـيـانـ وـهـكـ ئـهـوـهـيـهـيـ نـمـاـيـشـ بـكـرـيـتـ، يـانـ وـهـكـ ئـهـوـهـيـ كـهـ پـيـوـيـسـتـهـ بـبـيـتـ، بـگـرـهـ دـهـبـيـتـ بـهـ وـشـيـوهـيـهـ نـمـاـيـشـ بـكـرـيـتـ كـهـ لـهـ خـهـوـهـكـانـمـانـداـ دـيـتـهـ بـهـ رـچـاـوـمانـ".

لـهـ كـوـتـايـيـيـ شـانـوـنـامـهـكـهـشـداـ، دـواـيـ ئـهـوـهـيـ دـهـبـيـتـهـ نـوـسـيـارـ وـلـهـ كـوـوارـهـكـانـداـ نـوـقـيـلـتـهـكـانـيـ بـلـاوـ دـهـكـرـيـنـهـوـهـ، بـهـ رـوـونـىـ وـبـهـ پـيـداـگـرـتـنـهـوـهـ

دەللىت "من تا دىت زىاتر و زىاتر دەگەمە ئەو بىروايىھى كە كار لە فۆرمى كۆن و نويىدا نىيە، بىرە لە وەدایە كە مۇقۇش كاتىك دەنۈسى لە راستىدا بىر لە هىچ جۆرە فۇرمىك ناكاتەوە، ئەو بۆيە دەنۈسى، چونكە نووسىن خۆى، ئازادانە و بى پەروا لە رۆحىيەوە سەردەكە.."

ئەم بىر و بۆچۈونە ھونەرىيانتىنە كە لەم شانۇنامە يەدا، لەلايەن كەنسىتەنتىنە و سەبارەت بە فۆرم و شانۇ و ئەدەب دەخربىنە پۇو، نابنە چەند پەرەگرافىكى تىئۇرى وشك، بىرە دەبنە بەشىك لە كارەكتەرى كەنسىتەنتىن و پرۆسە شانۇقىيە كە.

چىخەف لەزىير كارىگەرى نووسىيارى نەرويجى ھىزىركى ئىپسىن و شانۇنامەي "مراوى كىيىمى"دا شانۇنامە كەنى ناوناوه (نەورەس) و ويستووپەتى ئەوپىش بالىندىھىك بکاتە مۇتىف و مەۋدایەكى ھېماگەلى قۇولى پى بدا و ھىللى روودا و كارەكتەركان، بە تايىپتىش "نينا" بېبەستىتە و بە نەورەسىكە وە. ئەمە جىڭ لەوهى كە چەند روودا وىكى راستەقىنە ھەن لە ژيانى چىخەفدا، كەم و زۆر سوودى لى وەرگەرتۇن و بەكارەتىنەيە، ھەر بۆ نىمۇنە چىخەف جارىيەكى ئاشكراي ئەو بەسەرەتاتانەيە، ھەر بۆ نىمۇنە چىخەف جارىيەكى ئاشكراي ئەو (داركۈنكەرە) يەكى جوان بکۈزى، چونكە ھاۋىرى وىنەكىشە كەنى ناوى (ايىقەيتان) بۇوه بە رېك كەوت بريندارى كرددۇوه. ھەر ئەم ھاپپىيەيە ھەولى خۆكۈشتى داوه، بەلام سەر ناكەۋى و تەنبا سەرى بريندار دەكا. ئەمەش رېك وەك كارەكتەرى كەنسىتەنتىن، كە لە ھەولىكى خۆكۈشتىدا سەرى بريندار دەبىت و لە بىرى (داركۈنكەرە) ش نەورەسىك دەكۈزۈت.

دیمه‌نی کۆتاوی و کۆتاویی گەشتەکە

لە دیمه‌نی کۆتاویدا، نینا و کەنستەنتین سەرلەنوي پووبەرووی يەكتىر دەبنەوە، كەنستەنتین بۇوەتە نووسىيار و نىناش لە شانۆكىاندا وەكو ئەكتەر كار دەكەت. جىياوارىي نىوان ئەم دوو كەسايەتىيە لەم دوورىانەدا "دواى دوو سال" ئەوهىيە، كە نینا ھەموو رەھەند، گومان، دلەراوۇكى، كەوتىن و پەزارەكانى لە دواى خۆيەوە بەجى ھېشتۈوە و بۇوەتە ئافرەتىيکى خاودەن ئەزمۇون.

نینا دەلىت ". باسى شانۆ دەكەم... من ئىستا وا نەماوم، من ئەكتەرىيکى راستەقىنەم، چىز لەو رقلانە دەبىنم كە دەيان نويىن و سەرسام دەبىم بەرامبەريان، لەسەر تەختى شانۆكە مەست دەبىم و ھەست بە ليھاتووپى و كەمۇينەيىي خۆم دەكەم". لەم رپووه نینا تاكە كارەكتەرە، كە لەم شانۆنامەيەدا، لە ھەردوو رپوو خۆشەۋىستى و ھونەرىشەوە، گۆرانكارىيى بىنەرەتى و گەورەي بەسەردا دىت، دەبىتە مروققىيکى كامىل و بە ئەزمۇون، مل دەدات بىق ھەموو ئەو بەرنجامانەي كە لە ژياندا بە ھۆى بىريارەكانى خۆيەوە، بە ھۆى ھەلبىزاردەكانى خۆيەوە تووشى دەبن.

بەلام كەنستەنتین لە شوپىنى خۆيدا وەستاوه، بىھۇدەيە و ھەست دەكەت مروققىيکە لە ژياندا بەختىار نىيە، لەم دوا چاپىيەكەوتىنەدا بە نینا دەلىت ئىيە رېڭەي خۆتان دۆزىوەتەوە و دەزانن بەرەو كۆئى پى دەكەن، ھەرچى منىشىم ھەر لە ئاشۇوبى خەيالات و ديمەنە دېبىيەكەكاندا دەژىم". ئەوهى كە لە بەرنجامىشدا رپو دەدات ئەوهىيە، كە نینا سەرلەنوي كەنستەنتین بەجى دەھىلەتىوە، بەرەو شار و شانۆ بچووكەكانى ھەرىمەكان، بەبى ئاوردانەوە ھەنگاول دەنیت، بەلام

كەنستەنتىن ھىچ شوينىكى نىيە بۇي بچىت، دەست دەداتە
دەستنۇوسەكانى و پارچە پارچەيان دەكا و دەرىواتە دەرەوه و كۆتا بە
ژيانى خۆى دەھىنلىق.

نەورەس

کۆمیدیا یەک لە چوار پەردەدا

کارەكتەرە کانى شانۇنامە كە

ئىرینا نىكە لايىھە قىنا ئەركادىنا، ئەكتەرە شانۇسى، بە هوى نازناوى
مېرىدەكەي پىشىوھە وە تىرىپلىۋە دەناسرى.

كەنسىتەنتىن گەفرىلەقىچ ترىپلىۋە، كورى ئىرینا يە و بە تەمەن
گەنجە

پىۋتەر نىكە لايىھە قىچ سۆرىن، براى ئىرینا يە
نىنا مىخايىلە قىنا زەرىچنە يَا، كىزۇلە يە كى گەنجە و كچى كابرايە كى
خاوهن زەويۇزارە

ئىليا ئەفەناسىيەقىچ شەمرايىف، ئەفسەرە كى پلە نزمى خانەنىڭراو و
سەرپەرشتىيارى كاروبارە كانى سۆرىنلى براى ئىرینا يە
پەلینا ئەندىرىيە قىنا ھاوسەرى ئىليا يە

ماشا كچى ئىليا يە
بەريس ئەلىكسييەقىچ ترىگۈرەن رۆماننۇسە
يەڭىنى سېرگىيەقىچ دۆرن، پىشىكە
سىمېون سىمېونەقىچ مدۇيدىنكا، مامۆستايىه
ياكەف، ئىشکەرە

چىشتىكەرىك

كارەكەرىك

بەسەرھاتەكان لە مولۇكەكەي سۆزىندا پۇو دەدەن، لە نېوان پەردەي
سىيەم و چوارەمەمىشدا دوو سال تى دەپەرى.

په‌رده‌ي يه‌که‌م

له سوچیکی باغچه‌ي مولکه‌كه‌ی سوریندا، درهخته‌رييکه‌کي دور
و دريئر له‌لای ته‌ماشاكارانه‌وه دهست پی‌دهکا و روو‌دهکاته
قوولایي باخچه‌که به‌رهو دهرياچه‌که، که به شانوئيک به‌رهى
گيراوه، شانوکه سه‌ريييانه و بونواندنی شانوئنامه‌ي ناو
خیزانه‌که دروست کراوه و ته‌واو به‌رهى دهرياچه‌که‌ی گرتووه و به
هیچ شیوه‌یه ک ديار نیيه. له‌لای راست و چه‌پی شانوکه‌وه چه‌ند
دهونیک به‌رز بونه‌ته‌وه، چه‌ند کورسی و میزیک ده‌بینرین.
که‌میک لمه‌وبه‌ر خور ئاوا بوه. ياكه‌ف و چه‌ند کريکاريکي تر
له‌سهر شانوکه و له پشت په‌رده دادر اووه‌که‌وه و هستاون، دهنگی
کوکه‌یه ک و کووته‌ی چه‌کوشیک دیتە گوئ. ماشا و مدفیدينکا
لاي چه‌پی شانوکه‌يان گرتووه و له پیاسه ده‌گه‌رينه‌وه.

مدفیدينکا: پیم نالین ئیوه بونه‌ره‌دھم ره‌شپوشن؟

ماشا: ئوه من ماته‌مینى بونه‌ر زيانى خۆم ده‌گىريم. من به‌ده‌بختم.

مدفیدينکا: لبه‌رچى؟ (راده‌مېنلى) هیچ تى ناگەم، پى دەچى
ته‌ندرؤستيتان باش بىت، باوكىشitan ئەگەرچى ده‌لەمەندىش
نييه، به‌لام له هىچى كەم نیيه. ده‌توانم بلیم زيانى من زۆر له
زيانى ئیوه سەختىرە. من هەمووی مانگى بىست و سى رېبل
و هر دەگرم، جگە لوهش بېرىكم لى داده‌شىكىن و بۇم پاشەكەوت
ده‌كەن بونكاتى خانه‌نىشىنى... به‌لام ئىتىر خۆنچىم به‌رگى

ماته‌مینی بپوشم.

(داده‌نیشن)

ماشا: کار له بون و نه بونی پارهدا نییه، تهنانه‌ت نه داریش ده‌توانی به‌خته‌وهر بیت.

مدفیدینکا: راسته، له تیوریدا وايه، به‌لام له واقیعا مه‌سله‌که ئوه‌دیه که من خۆم و دایکم و دوو خوشک و برايەکم ده‌بیت به مووچەیەکی بیست و سى رۆبىلی بژین. باشه به نانی بدهین؟ به ئاو؟ ئەی شەکر و چا به چى بکرین؟ چى بدهم به جگەرە؟ جا فەرمۇو زیان ئاوا هەلسۇورىئە.

ماشا (نیکايەک دەبىرىتە شانۆكە): پاش كەمیک شانۆنامەكە نمايش دەكرىت.

مدفیدینکا: بەلى، رۆلى سەرەکى زەريچنەيا دەيگىرى، شانۆنامەكەش لە نووسىنى كەنسىتەنتىن گەفرىلەۋىچە. هەر دووكىيان دلدارى يەكترين و ئەمرىقەر دووكىيان گىانىيان ئامىتەي يەكترى دەكەن تا يەك نىگارى هونەرى بەخىشىن، هەرچى گىانى من و توشە خالى ھاوبىش و پىك گەيشتنىان نىيە. من ئىيۇم خۆش دەۋىت، لە مالۇرە تاسەتان دەكەم و ئۆقرەم نىيە، هەمۇو رۆزىك شەش كىلۆمەتر ئەمسەر و شەش كىلۆمەتر ئەمسەر بە پى دەبىم، به‌لام لەلای ئىيۇھو تەنیا قىسى نادىيار و پەنھان دەبىستىم. تىش دەگەم، من بابايەكى دەستكىرتم، خىزانىتكى گەورەم كەوتۇوه بە سەردا، ئىتىر كى ئارەزووی ئەوه دەكەت بېتىتە ھاوسەرى كابرايەك كە خۆى نانى نىيە بىخوات؟

ماشا: قىسى بى مانا (بىن بە تۈوتىنەكەو دەكەت) خۆشەويىتىيەكەي

ئیوه سۆزم دهزوینیت، بەلام من ناتوانم بە هەمان شیوه
وەلامتان بدهمهوه، هەموو مەسەلەکە ئەمەیه و ھیچى تر
(قوتووی توتونەکەی لى نزىك دەكتەوه) بفەرمۇن.

مدېيدىنكا: ئارەزووی ناکەم.
(پشۇويەك)

ماشا: شەنەيەکى ھەوا چىيە نايەت، بىگومان شەۋى دەيكاتە
ھەورەبرۇوسكە. ئیوه ھەردەم ژيان دەفسەفيىن و باسى پارە و
سامان دەكەن. لای ئیوه مالۇيرانىيەك نىيە لە ھەزارى سەخترى
بىت، بە راي منىش پياو پوشاكى شىرىھوشىتالى بىت و
دەروازەكۈوتى بکات، ھەزار جار لەوه چاكتىرە كە... ھەرچەندە
سوودى نىيە، ئیوه لەمەيان ناگەن...
(لەلای راستەوه سۆرين و تريپلىوق دىئنە پىش)

سۆرين (كىشى خۆى خستووته سەر گۆچانەكەي دەستى): برام بە¹
خوا من لە لادى زۆر ئاسوودە نىم و كارەكە روون و ئاشكرايە
كە من ھەركىز بىرە رانايىم، دوينى شەۋەعات دە راڭشام،
ئەمرىق بەيانىيەكەي كە بىدار بۇومەوه، وا ھەستم دەكرد مىشكىم،
لە ئاكامى ئەو خەوه زۆرەدا، بە كاسەي سەرمەوه سواغ دراوه،
ھەر مەپرسە (پى دەكەنى) دواي نانى نىيورۇش لە ناچاريدا
خەوم لى كەوتەوه، وا ئىستاش ھەموو گىانم تىك شكاوه و
دەلىي مۆتەكە نىشتۇوته سەر سىنگم،...

تريپلىوق: راستە ئیوه پىيوىستە ھەر لە شار بىزىن. (ھەركە چاوى
دەكەۋىت بە ماشا و مدېيدىنكا) بەریزان ھەركە دەستى پى كرد
بانگتانا دەكەن، بەلام ئىستا بۇتان نىيە لىرە بن، جا تكايە لىرە
مەمىنن.

سۆرین (پووی دهمى دهکاته ماشا): ماريا ئىقانەقنا، مىھرەبانى بنوین و بە باوكتان بلین کە راسپىرى سەگەكە بەرەلا بکەن، ئەكىنا دەكەۋىتەوە لۇورەلۇور، خوشكم دىسانەوە هەموو شەو خەو لە چاوى ناكەۋىت.

ماشا: خۆتان قسە لەگەل باوکمدا بکەن، من نيازم نىيەھىچى پى بلېيم. داواى ليبوردن دەكەم. (بە مدفيدينىكا دەلىت) با بىرۇين!

مدفيدينىكا (بە تىريپلىيۇف دەلى): چاكە، كەواتە ئىيۇھىپىش ئەوهى دەست پى بکات هەوالمان دەدەنلى.

(ھەردووكىيان دەرۇن)

سۆرین: ماناى ئەوهىھەشمەۋىش تا بەيانى دەبىي گويمان لە وەرەھى سەگ بىت. ج بەلايەكە تىيى كەوتۇوم، هەرگىز لە لادىدا بە دلى خۆم نەزىباوم. جار بۇوه بىست و ھەشت رۆز مۇلەتمۇر وەرگىرتۇوھ و ھاتوومەتەوە ئىرەپشۈويھەك بىدەم، بەلام هەركە گەيشتۇوم، بە گرفتى وا پەپەپووج و بىي ماناواھ شەكەتىيان كەردىووم، هەر يەكەم رۆز خوا خۆام بۇوه لىرە سەرى خۆم هەلگرم و بىي دەرچم (پى دەكەنلى) هەردهم بە خۆشىيەوە ئىرەم جى ھېشتۇوھ... بەلام ئىستا وا خانەنىشىئىم، چارم ناچارە، تىرىش بىت و خۆشم بىت دەبىي لىرە بىم و لىرە بىزىم.

ياڭىف (پووی دهمى دهکاته تىريپلىيۇف): كەنسىتەنتىن گەفرىيەلەقىچ ئىمە دەرۇين بىق مەله.

تىريپلىيۇف: باشە، بەلام دەمەۋى پاش دە خولەك هەمووتان لە شوينى خۆتان بن. (سەيرىكى كاتىزمىرەكەي دەستى دەكەت) پاش كەمىكى تر دەست پى دەكەت.

ياكەف: ئەمرەكەى (شويىنەكە جى دەھىلى).

تريپليوق: (چاو بە شانۆكەدا دەكىرى) شانۆ هەى شانۆ، فەرمۇو ئەوه
پەرده و ئەوه پشتى پەرده و لە پشت ئەۋىشەوه بۆشاپىيە و
پىوپىست بە ھىچ دىكۆرۈك ناكا، دىمەنەكە بە رپووى دەرياچەكە و
ئاسۇدا كراوەتەوه. رېك سەعات ھەشت و نيو لەگەل دەركەوتى
مانگا پەرده ھەلددەينەوه.

سۇرىن: تەواو قەشقەنگە.

تريپليوق: بەلام ئەگەر زەرىچنەيا دوابكەوى، ئەوا ھەموو كارىگەرى
كات ھەلبىزاردەكە بە زايى دەروا. دەبوايە ئىستا لېرە بوايە.
باوکى و باوهۇنەكەى وا پاسەوانىي دەكەن، لە مالل دەرچوونى
لەوه سەختترە لە زىندانىك ھەلبىت. (بۇينباخەكەى خالى
پاست دەكتەوه) سەرورپىشت بە جارىك ئالۇزازون، پىت وانىيە
كاتى ئەوه ھاتبىت تەراشىكى بۆ بىكەيت...

سۇرىن (بە دەم رىشداھىنانەوه): ئەوه تراجىدىيائى ژيانى من، كورە من
بە گەنجىش ھەر ئەمە رۇوخسارم بوبە، وەك بلېتى قەرراپەيەكم
خواردبىتەوه. ژنان ھەركىز منيان خوش نەۋىستوھ (بە دەم
دانىشتنەوه) ئەرى خوشكم بۆوا وەرس دىيارە؟

تريپليوق: بۆچى؟ چونكە بىتاقەتە. (لە تەنيشتنىيەوە دادەنىشى)

ئيرەيى دەبات. ئەو ئىستا نەيارىتتى من و شانۆ و شانۆنامەكم
دەكتات، ھەمووشى لە ترسى ئەوهى نەبا كابرا رۇماننۇوسەكەى
دلى بچىت بە زەرىچنەيادا. ئەو ھىشتتا نازانى شانۆكەرىيەكم
باسى چى دەكتات كەچى لە ئىستاواه دىتتى.

سۆرین (پى دەكەنلىقى): ئاي كە شت دەھۇنىتەوە، مالىكتە...

تىرىپلىقىف: لە بەردىلى گرانە كە لەسەر ئەم شانق گچكە يە زەريچنە يَا بىدرەوشىيەتەوە نەك ئەو خۆى. (سەيرىكى كاتژمۇرەكەي دەكەت) دايىكم مەتەلېكى سايکۆلۆجييە بۆ خۆى. گومانى تىدا نىيە ئافرەتىكى بەھەدارە، ۋىرە، بەسەر كتىبىكە وە تىر دەگرى، ھەموو نىكراسەفت^{*} لەبەر بۆ ھەلدەرىيىزى، ھەر فرىشتە ئاسايم، بەلام دەبىر قىلە بەردىمىدا ستايىشىكى دوزى^{**} بکە! ئاي خۆزگەم بە حالت نەبىي! ستايىش دەبىي ھەر ستايىشى ئەو بىت، نووسىن ھەر دەبىي لەسەر خۆى بنووسىرىت و بەردىوام دەبىي ھاوار بکەيت و بە شانوبالى نمايشىكىدەن بى ھاوتاكى "خانمى كاميليا"^{***} يان "تەمومۇزى ژيان"^{****} دەكەي ئەودا ھەلبەيت، جا لەبەرئەوهى لەم دىيەدا ئەو تلىياكەي ئەو گرفتارىتى دەست ناكەويت، ئەوا بۆيە جاپس و بىزارە، ئىمەش ھەموومان نەيارى ئەوين و تاوانبارىن. لەبەرئەوهىش كە باودى بە خورافاتە، لە سى مۆم، كە ھاوكات داگىرسا بن، سل دەكەتەوە و ژمارەي

* نىكلاى ئەلكسىدىقىچ نىكراسەف، شاعيرىكى ناودارى رووسىيابىيە لە نىوان سالەكانى ١٨٢١-١٨٧٧ دا ژياوه.

** ئىليانورا دوزى، ژنه ئەكتەرىكى ئىتالىيابىيە (١٩٢٤-١٨٥٨) گرووبىكى شانوبىي خۆى ھەبووه، چەندىن ولاتى وەك ھەنگىزىلا و لاڭتە يەكىرىتەن دەست نەمەريكا گەراون و شانۇنامە يان نمايش كەردووه.

*** "خانمى كاميليا" رومناتىكى نووسىيارى فەرنىسايى ئەلىكساندەر دومايمە كە لە سالى ١٨٤٨ دا نووسىيوبىتى و لە سالى ١٨٥٢ شدا كەرىپەتى بە شانۇنامە.

**** "تەمومۇزى ژيان" شانۇنامە يەكى پىنج پەردىبىيە و ماركىيەقىچ بەلىسالاف مىخائىلەقىچ (١٨٨٤-١٨٢٢) نووسىيوبىتى.

سیزدهی لا شوومه. سهرباری همموئمهش چرووکیشه، له
بانکی ئۆدیسادا حەفتا ھەزارى ھەيە- ئەمەيان به دلنىايىيەوه
دەزانم- دەبىق داواى قەرزىكى لى بکە، بىانە دەست ناكا به
گريان و كۈزۈانەوه.

سۇرىن: تۆ خستووهتە مىشكى خۆتهوه كە شانۆگەرييەكت به دلى
دايكىت نابىيت، بويە وا بى ئارامىت و قىسە دەكەيت. ده
داسەكىن، دايكت دەتپەرسى.

تىپلىق (بەدم ھەلۋەردىنى پەرەي گولىكەوه): خوشى دەويم -
خوشى ناويم، خوشى دەويم - خوشى ناويم، خوشى دەويم -
خوشى ناويم (دەست دەكەت بە پىكەنин) ئەوتا دەيىينىت،
دايكم خوشى ناويم. ئاخىر چۈن خوشى بويەم! ئەو دەيەويت،
بىزى، دلدارى بکات، بېركى رەنگىراوه بېۋىشى، منيش وا بىست
و پىنج سالىم و بەردەوام ئەوهى دىنەمەوه ياد كە ئەو گەنچىتىي
بەسەرچووه. كاتىك منى لە بەرچاودا نىم ئەوتەمەنى تەنيا سى
و دوو سالە، كە منيش لەۋى دەبىتە چل و سى سال، ھەر
لەبەرئەوه قىنى ليم دەبىتەوه. جىڭ لەۋەش دەزانىت كە من شانۆ
بە هيىند ناگرم، لە كاتىكدا ئەو خۇى شەيداي شانۆيى، پىيى وايە
خزمەتى مروقاياتى و ھونەرى پىرۆز دەكەت، بە لاي منىشەوه
شانۆي سەرددەم تەنيا رەتىنېكە، جۆرە ھەلۋىست و
حوكىمانىكى پىشوهختانەيە. كاتىك پەرەدى شانۆ بەرزا
دەكىتەوه و لەبەر تىشكى ئىوارەدا، لە ژۇورىكى سى دىوارىدا،
ئەو بەھرەدارە مەزنانە، ئەو خزمەتكارە دلسۆزانەي ھونەرى
پىرۆز، دانىشتۇون و نمايشى ئەوه دەكەن كە چۈن خەلکى نان

دەخۇن و دەخۇنەوە، چۆن دىلدارى دەكەن، رەوت دەكەن، پۇشاکەكانىيان دەپۇشىن، كاتىك دەيانەۋى لە دىمەن و رىستە بى فەرەكان حىكمەتىك راوبكەن، حىكمەتىكى بچۈلانە و ئاسان هەرسىراو و بە كەلگ بۇ بەكارەيىنانى رۇزانەسى زيانى ناومال، كاتىك بە هەزار تەرح و شىيەنەمان شىتم بۇ دەلىن و دەلىن و دەلىنەوە ئا لەو كاتانەدا من رادەكەم و هەلدىم، هەروھك چۆن مۇپاسان لە بورجەكەمى ئىيغىل رايى كرد، چونكە ئەو بورجە بە بى فەرى و بى مانا يىيەكەمى خۆى مىشكى مۇپاسانى دەختە زېر خۆى و دەپىلىشانەوە.

سەقىدىن: ئاخىر بە بى شانۇش كار مەيسەر نابى.

تەرىپىلىقىف: راستە، بەلام دەبى شىوارى نوئى بخولقىزىن، پىويىستانان بە شىوارى نوئىيە، خۆ ئەگەر ئەو شىوارە نوئيانەمان پى بەرھەم نەيەت، چاڭتىرە هەر دەستى لى ئەلگىرىن. (سەيرى كاتىزمىرەكەمى دەكتەوە) من دايىكم خوش دەۋىت، زۆرىشىم خوش دەۋىت، بەلام ئەو زيانىيىكى بى مانا دەباتە سەر، بەردىوام بە دواى كابراى رۇماننۇوسەۋەيە و بەم رۇزگارە بۇوته بىنىشتە خۇشەي زېر ددانى رۇزانامەكان، هەموو ئەمەش شەكەتم دەكتات. جاروبارىش ھەر خۆپەرسىتىيە سادە و ساكارەكەمى مەرۆفە و لە ناخىمدا دەجۇولى، ساتى وا ھەيە پىيم ناخۇشە كە دايىكم ئەكتەرىيىكى ناودارە و وا بە مىشكىمدا دېت كە ئەگەر ئەو زىنەكى ئاسايى بوايە من بەختە وەرتىر دەبۇوم. خالى، ئاخىر دە بلۇن بىزام، دۆخىيىكى لەمەى من بى ھيواتر و بى ماناتر شىك دەبەيت؛ جار بۇوە مالىمان پۇ بۇوە لە كەسانى ناودار، لە ئەكتەر و

نووسیاران، منیش لەناو ھەموو ئەمانەدا دانیشتوم منیک کە ھیچ نیم، تەنیا لەبەرئەوە قبۇلیان کردووم کە كورى ئەوم. ئاخىر من كىم؟ من چىم؟ لە پۆلى سىيىھى مى زانكۆ ھاتمە دەر، لەبەر چەند ھۆيەك، كە وەك لە زمانى رۆزىنامەوانىدا دەگوتىت، پىوهنىيى بە دەستەن نووسیارانەوە نەبوو^{*}، بەھەرييەك چىيە نىمە، كە پىيىكىكم لە گىرفاندا نىيە، بەلام بەپىتى ناسىنامەكەم من كاسېكارىيەكى^{**} شارى كىيقم. خۇ باوکىشىم ھەر كاسېكارىيەكى شارى كىيىش بۇو، ئەگەرچى ئەكتەرىيەكى ناسراوىش بۇو، جا كە لە ژۇورى مىوانەكانماندا ئەو ھونەرمەند و نووسیارانە سەرنجى پىر لە مىھەبانىيىان ئاراستەنى من دەكىد، وا دەھاتە بەر زەينم، كە ئەوانە بە نىڭايىان بۇودەلەبى و ھیچ نەبۈننېيەكەم دەپىيون و منیش بىررۇكەكانىيائىن مەزەندە دەكىد و ئازارى شەكاھىيى و خۇ بەكەمزانىنەكەي خۇمم دەچىزت.

سۆرىن: توخوا، مادامەكى باسەكە هاتە پىشەوە، پىم نالىيەت ئەو رۆماننۇسە چۆنە؟ چ جۆرە مەرۆقىيەكە؟ پياو تىيى ناگات. ھەموو

* "لەبەر چەند ھۆيەك، كە وەك لە زمانى رۆزىنامەوانىدا دەگوتىت، پىوهنىيى بە دەستەن نووسیارانەوە نەبوو": لىرەدا كەنسىتەنتىن تىرىپلىۋە ئەو رىستەيە بەكار دىنەت كە رۆزىنامەكان بەكارى دىنەن كاتىك نايانەوى ھۆى راستەقىنەي ئەو ھەلەنە روون كەنەوە كە لە كاتى چاپى رۆزىنامەكانىيادا پۇو دەدات.

** "من كابرايەكى كاسېكارام": لە دەقەكەدا وىشە مىشانىن بەكار دەھىنرى كە كەسىكە سەر بە چىنى ورده كاسېكار و پىشەبىيەكانى نىشتەجيي شارەكان بۇون لە رووسىيائى كۆندا. ئەمە چىنىكى كەمەرامەت بۇون و مافەكانىيان ھەر كەمىيەك لە مافى چووتىارەكان زىاتر بۇوە. ئەمانە دەبوايە باج بەدەن بە دەولەت و خزمەتى سەربازىش بکەن.

کات قروقه‌پی لى کردووه.

تریپلیوق: ده‌زانیت، کابرايەکى زير و ساده‌يە، وەك بلىيەت كەمىك خەمۆكىيە. تا بلىيەت سەرپاستە. تەمهنى ھېشتا چل سالى پر نەکردووهتەوە، بەلام بەناوبانگە و تىرە.. تەواو تىرە... هەرجى نۇسىنەكانىشىيەتى.. ئەوا چۈنت بۇ باس كەم؟ شىرىن، پر بەھەن... بەلام دواى تەلسىتى و زۆلا، پىاو ھىنده تامەززى خۇيىندە وەي ترىگۈرین نابىت.

سۆرىن: بەخوا برام من ئەدېبانم خوش دھوى، سەرددەمانىك دوو شت ھەبۇن ئارەزووم دەكىردن، يەكەميان ئەو بۇ ژىن بىتىم، دووهمىشيان ئەو بۇ بىم بە ئەدېب، بەلام نە ئەوييان نە ئەميان، نەھاتنە دى، بەلى، خۆ بەخوا راستت دھوى پىاو ئەدېبۆكە يەكىش بىت ھەر خۆشە.

تریپلیوق (گوى شل دەكات): ترپەي پىيەك دىتە گويم... (باوهش دەكات بەخالىدا) من بى ئەو ژيانم نىيە... تەنانەت دەنگى ھەنگاوهكانيشى دلۋىتىن.. من لە راىدەبەدەر بەختەوەرم (بە پەلە دەچىت بە پىر نىينا زەرىچنەياوه، كە خەرىكە بىتە ژۇوهەرەوە) خانمە سىحراوېيەكەم، خەون و ئاواتەكەم...

نینا (بە پەشۆكانەوە): خۆ دوا نەكەوتۇوم.. بىڭۈمان دوا نەكەوتۇوم..

تریپلیوق: نەخىر.. نا، نا.

نینا: ئەمەرۇق ھەمەموو رېزەكە نىيگەران بۇوم.. وا زەندەقىم چووبۇو، دەترسام باوكم رېيگەم نەدات.. بەلام باش بۇ ئەولەگەل باوهىنەكەمدا بە رىئى كەوتۇن بۇ لايەك.. بەرى ئاسمان سوور بۇوبۇو.. مانگ خەرىك بۇو ھەلدەھات، منىش تا ھىزم تىدا بۇ

ئەسپەکەم تاو دەدا. (پى دەكەنلى) بەلام ئىستا من دلشادم (بە توندى دەستى سۆرىن دەگوشىت).

سۆرىن (پى دەكەنلى): بەلام چاوهكانتان گريياناوى ديارن... ئاي! ئاي!
ئەمەيان شتىكى باش نىيە!

نينا: ئەوھيان راسته.. نابىن بە حال هەناسەم بۆ دەدرى. نيو سەعاتى
تر دەبى بىرۇم، پىويستە خىرا كەين.. لە راي خوا.. بەھىچ
جۈرىك نابى راگىرم كەن.. نابى.. باوكم نازانىت كە من لىرەم.

تىرىپلىققۇ: لە راستىشدا ئىتر كاتىتى، با دەست پى بىكەين، يەكىك
بچووايە خەلکەكەي بانگ كردايە.

سۆرىن: خۆم دەچم و تەواو. ھەر ئىستا (بەدەم گۆرانىيەوە بەرھو لای
پاست دەرۋات) " دوو ئەفسەر لە دىليتىي رووسىياوھ بەرھو
فرەنسا خۆيان دەكوتا .." * (ئاورىك بە دەورى خۆيدا دەداتەوھ)
جارىكىان ھەر وەك ئىستا دەنگم لى ھەلبىرىبوو گۆرانىم دەكوت
لە پى يارىدەرىكى داواكارى كشتى پىيى گووتم " بەپاست كەورەم
دەنگتان بەھىزە .." پاش تۈزىك تىرامان ئىنجا گوتى: " بەلام ...
ناخۆشە" (پى دەكەنلى و دەكەۋېتە رى).

نina: باوكم و ژنهكەي رىكەم نادەن بىم بۆ ئىيرە. دەلىن ئىرە
بۆھىممايىە.. دەترىن نەبا من بىم بە ئەكتەر.. منىش دەم
ھەروھك نەورەس یك ھۆگرە ئەم دەرياچەيە بۇوە... دەم
لىوانلىققۇ ئىوهىيە (بە دەورى خۆيدا دەرۋانىت).

* " دوو ئەفسەر لە دىليتىي رووسىياوھ بەرھو فرەنسا خۆيان دەكوتا .." ئەمە وشەي
گۆرانىيەكى بەناوبانگى ئەو كاتەيە، كە مىخايل لەريۋەنەقىچ مىخايلەف
نووسىيوبىتى و وەركىپدراروى ھۇنراوەيەكى ھايىزىش ھايىنىـيە.

تريپليوق: جگه له ئىمە كەسى تر لىرە نىيە.

نينا: پى دەچى يەكىك لەوىدا بىت.

تريپليوق: دە كەسى لى نىيە.

(ماچىك)

نينا: ئەمە چ درەختىكە؟

تريپليوق: رەشدەدارە.

نina: ئەى بۇوا تارىك داگەرلەوە.

تريپليوق: ئىوارە داھاتووه، ئىتر گشت شتىك تارىك دەنۋىتىنى. زوو
مەرۆنەوە، تکاتان لى دەكەم.

نina: ناكرى.

تريپليوق: دە باشە نينا، ئەى چۆنە ئەگەر لەگەلتان بىم بۇ لاي ئىوھ؟
ئامادەم تا بەيانى لە باخچەكەدا بوهستىم و چاو بېرمە
پەنجەرەكتان.

نina: نابىت، پاسەوانەكان سووسمەتان دەكەن. تريزورىش ھىشتا پىستان
رەنەھاتووه، دەيكاتە وەرىن.

تريپليوق: من ئىوھم خوش دھوى.

نina: وسىس ...

تريپليوق (كويى لە هەنگاوى كەسىكە): كىيە ئەوھ؟ ياكەف، ئىوھن؟
ياكەف (لەودىيو شانۋەكەوە): بەلى، خۆمانىن.

تريپليوق: ئىسپيرتۆمان ھەيە؟ ئەى، گۆگردىمان ھەيە؟ كاتىك
چاوهسوورەكان دەردەكەون پېتىستە بۇنى گۆگردى بلاو بېتىھو.
(بە نينا دەلىت) فەرمۇون بىرۇنە ئەۋى، ھەموو شت ئامادەيە.

چييه، نيكه راني شتىكن؟

نينا: بهلى زوريش. دايكتان بـ من گرفتىك نيءيه، له و ناترسم، بهلام
تريگورين لـ يـرـهـيـه.. نـمـاـيـشـكـرـدـنـ لـهـ بـهـرـدـهـمـيـ ئـوـداـ، هـمـ
دهـمـتـرـسـيـنـىـ وـ هـمـ مـاـيـهـيـ شـهـرـمـيـشـهـ.. نـوـوـسـيـارـيـكـىـ وـ
ناسـراـوـ... باـشـهـ ئـوـ گـهـنـجـهـ؟

ترـيـپـلـيـقـفـ: بهـلىـ.

نـيـنـاـ: چـيرـقـكـهـ كـانـىـ چـهـنـدـ نـاـواـزـهـ وـ سـيـحـراـوـيـنـ.

ترـيـپـلـيـقـفـ: (بـهـ سـارـديـيـهـوـ) نـازـانـمـ، نـهـ مـخـوـيـنـدوـونـهـ تـهـوـهـ.

نـيـنـاـ: نـمـاـيـشـكـرـدـنـىـ شـانـوـگـهـرـيـيـهـكـهـيـ ئـيـوـهـ سـهـختـهـ. كـهـسـاـيـهـتـيـيـ زـيـنـدـوـوـيـ
تـيـداـ نـيءـيهـ.

ترـيـپـلـيـقـفـ: كـهـسـاـيـهـتـيـيـ زـيـنـدـوـوـ! زـيـانـ نـاـبـيـتـ وـهـكـ ئـوهـيـ هـهـيـهـ نـمـاـيـشـ
بـكـرـيـتـ، يـانـ وـهـكـ ئـوهـيـ كـهـ پـيـوـيـسـتـهـ بـبـيـتـ، بـكـرـهـ دـهـبـيـتـ بـهـوـ
شـيـوـهـيـهـ نـمـاـيـشـ بـكـرـيـتـ كـهـ لـهـ خـهـوـهـ كـانـمـانـداـ دـيـتـهـ بـهـرـچـاـوـمـانـ.

نـيـنـاـ: لـهـ شـانـوـگـهـرـيـيـهـكـهـيـ ئـيـوـهـداـ روـودـاـوـ كـهـمـ، تـهـنـيـاـ شـتـ خـوـيـنـدـهـوـهـيـهـ.
جـگـهـ لـهـوـهـشـ لـهـ هـهـرـ شـانـوـگـهـرـيـيـهـكـداـ، بـهـ رـايـ منـ، پـيـوـيـسـتـهـ
خـوـشـهـوـيـسـتـىـ هـهـبـيـتـ.

(هـرـدـوـوـكـيـانـ دـهـرـقـنـهـ پـشتـ شـانـوـگـهـوـ)

(پـهـلـيـنـاـ ئـنـدـرـيـيـهـثـناـ وـ دـقـرـنـ دـيـنـهـ ژـوـرـىـ)

پـهـلـيـنـاـ ئـنـدـرـيـيـهـثـناـ: هـهـواـكـهـيـ خـهـرـيـكـهـ شـيـدارـ دـهـبـيـتـ، بـكـهـرـيـنـهـوـ وـ
كـهـلـوـشـهـكـانـتـانـ* لـهـ پـىـ بـكـهـنـ.

* كـهـلـوـشـ، جـوـرـهـ پـيـلاـوـيـكـيـ چـهـرمـيـ سـادـهـيـهـ كـهـ بـهـسـهـرـ پـيـلاـوـيـ تـرـداـ لـهـ پـىـ دـهـكـرـىـ
بـوـ پـاـرـاسـتـنـيـانـ لـهـ تـهـرـبـوـونـ وـ قـورـاـوـيـبـوـونـ.

دۇدىن: من گەرمامە.

پەلينا ئەندىرىيەقنا: ئىيۇھ خۆتان ناپارىزىن. ئەمەيان كەلەرەقىيە، ئاخىر
ئىيۇھ خۆتان پىزىشكن و چاڭ دەزانىن كە ھەواى شىيدار بۇ ئىيۇھ
باش نىيە، بەلام ئىيۇھ ھەر دەتانەوى خەفەتم بەهنى، ئىيۇھ ھەر بە
ئەنۋەست ھەموو ئىوارە لەو بەرھەيوانە دانىشتىوون.

دۇدىن (دەست دەكتات بە گۆرانى گوتن): "مەللى لاويتىيى خۇت
فەوتاندۇووه"^{**}

پەلينا ئەندىرىيەقنا: ئىيۇھ وا سەرقالى قسەكىرىن بۇون لەگەل ئيرينا
نىكەلايىھىناندا كە ھەستان بە سەرماكە نەدەكرد. بۇ
راستىيەكىي نالىن كە دلتان گىرۇدەي ئەو بۇوه...

دۇدىن: من پەنجا و پىنج سالم.

پەلينا ئەندىرىيەقنا: ئەوھ قسەيە، بۇ پىياو ئەوھ ھەر تەمن نىيە. ئىيۇھ تا
ئىستاش باش دەنۋىيەن و بە دلى ژنانىشىن.

دۇدىن: باشە ئىستا چىتان لە من دەۋىت؟

پەلينا ئەندىرىيەقنا: ھىچ، ھەر دەلىم ئىيۇھ لە بەرددەمى خانمى ئەكتەردا
ئاماڏەن بچە سەر چۆك!

دۇدىن: (دەست دەكتاتوھ بە گۆرانى گوتن) "دىسان لە بەرددەم سىحرى
تۆدا وەستاوم.." ^{**} لە راستىدا ئەگەر لە كۆمەلگەدا

* "مەللى لاويتىيى خۇت فەوتاندۇووه" گۆرانىيەكى كۆنە و ھۆنراوەكەى لە نۇوسىنى
نىكەسەفە.

** "دىسان لە بەرددەم سىحرى تۆدا وەستاوم.." گۆرانىيەكە ھۆنراوەي ۋە
كراسەفە، دانەرى ئاوازەكەى نەناسراوە.

هونه رمه ندانيان خوش بویت و جيواز له کاسېكاران ړهفتاريان
له ګه لدا بکريت، ئه وه کاريکى زور ئاسايي، ئه وه ئه و شته يه که
پېي ده ګوټر ئايدياليزم.

په لينا ئەندرييېغا: ژنان هه دهه عاشقى ئېوه بون و خويان له ملتان
ئالاندووه. ئه مهشيان هه ر ئايدياليزم؟

دېن (شانيکى بو هه لدته کيئن): جا چې تیدا يه؟ پېوهندېي کانى ژنان
له ګه ل مندا ګه لېك شتى باشيشيان تیدا بوده. ئه وه ل مندا
خوشيان ويستووه پېيشكىي کارامه بوده. خوتان چاكتان له
ياده، ده پازده سال پېش ئىستا له هه موو ناوچه کهدا من تهنيا
پېيشكىي سه رپه رشتيرى مندالبون بوم، جگه له وهش من
هه موو کات کابرايې کى سه رپه راست و پاك بوم.

په لينا ئەندرييېغا (په لامارى دهستي ده دات): ئازيزه که خۆم!
دېن: هيواش، خه لک به رو لامان دين.

(ئركاديما قۇلۇ كردووه بە قۇلۇ سۈرىندا، له ګه ل تېيگۈرین،
شەمرايىف، مدغىدىنكا و ماشادا دىنە ژۇورەو)

شەمرايىف: سالى ۱۸۷۳، ئه خانمه ئەكتەر لە بازارە كەي پۇلتافادا
نمایشىكى بى ھاوتاي پېيشكىش كرد، خه لکە كە هه راقيان
ورما بولو، ئه وه بولو نمايش! ئەرى پىم نالىن چادىنى كۆمىيدى،
پاڭل سىيمىونج، كەوتە كويىوه؟ لە رولى رەسىپلىيېغا كەس
ده رۆستى نەدەھات، سوينداتان بوق دەخۆم، خانمه بەرىزە كەم، لە
خودى سادۇقسىكىش باشتىر بولو. دەبى ئىستا له كۆي بىت؟

ئركادينا: ئېوهش هه پرسىيارى خەلکانى زەمانى تەقىانووسە كەم لى

دەكەن، من چۆن بزانم لە كويىه! (دادەنىشىت).

شەمرايىف: (ھەناسەيەكى بۇ ھەلەكىيىشى) پاشكا چادىن! ئىستا
كەسانى وا نەماون. ئيرينا نىكەلايىھىن، شانق دارماوه، دا!
جاران داربەرپۇرى شىكۆدار ھەبۈون، ئىستاش ھەرنەدار و
چىلکە و چەۋىل مَاونەتەوە.

دۆرن: بەھەرى گەشەدار ئىستا كەمە، ئەمەيان راستە، بەلام لەناو
پىاوانى ئەكتەردا بەھەرى زۆر بەرز پەيدا بۇوه.

شەمرايىف: لەمەياندا لەگەلتاندا نىم. ھەرچەندە مەسىھەلە كە مەسىھەلەي
چىزە. "چىزىش يان ھەيە و باشه يان ھەر وجودى نىيە"
(تىرىپلىق لە شانقكە دىتە دەرەوە)

ئەركادىنَا (بە كورەكەيى دەلىت): كورى شىريينم، كەيى دەست پى
دەكات؟

تىرىپلىق: لە ماوهى يەك خولەكدا. تكايى سەبرتەن بىت.

ئەركادىنَا (چەند دىرىيکى ھاملىت لەبەر دەخويىنەتەوە): "كورى خۆم! تو
چاوهكانتى رووه ناخى دەرروونم ودرگىرلا، مەنيش دىم كە بە
ناسىرى و خويىنتىزلا و مەركەيىنەر تەنراوه كە رېزكاربۇونم
مەحالە!"

تىرىپلىق (ئۆيىش ھاملىت دەخويىنەتەوە): "جا لەبەرچى خۆت دايە
دەست خەوش و نزمى و لە دەرياي بىبىنى تاواندا بە دواى
خۆشەويىتىدا گەرايىت؟"

* "چىزىش يان ھەيە يان ھەر وجودى نىيە" لە دەقەكەدا بە لاتىنى ھاتتووه
gustibus aut bene, aut nihil

(له پشت شانۆکه‌وه كەرەنا لى دەرىيەت)

بەریزان، دەست پى دەكەت! تکايە گۈنى بىگەن!

من دەست پى دەكەم. (دارەكەي دەستى چەند جارىيەك دەكوتى
بە زەويىدا و ئىنجا بە دەنگىيىكى بەرز دەدوى) ئەي تارمايىيە
شکۇدار و دېرىئىنەكان، كە شەوانە رۇوى ئەم دەريياچەيە تەي
دەكەن، خەو بخەنە چاوانمان و وا بىكەن ئەوهى دووسىدەزار
سال لەمەودوا رۇو دەدات بىتە خەومان!

سۆرىن: دووسىدەزار سال پاش ئىستا هىچ شتىك نامىنىت.

تىرىپلىققۇف: دەيسا با ئەو هيچەمان بخەنە بەرچاو.

ئەركادىينا: چاكە. ئىيمەش دەنۋىن.

(پەرده لادەبرىيەت، دىيمەنى دەريياچەكە دەبىنرى، مانگ لە ئاست
ئاسۇدايە و لە ئاوهەكەدا وىنا دەبىي، نىنا زەرىيچەنەيا لەسەر
تاشەبەردىيەك دانىشتىووه و سەرتاپا سېپىپۇشە)

نىنا: مەرۆفەكان، شىرەكان، ھەلۆكان و كەوهەكان، ئاسكە شاخدارەكان،
قاژەكان، جالـجالـلۆكەكان، ماسىيە بىيەنگەكانى بن دەريا،
ئەستىرە دەرييايىيەكان و ئەو كىيانەورانەش كە بە چاو
نەدەبىنرا، بە كورتى ھەموو ژيان، ھەموو ژيان، ھەموو ژيان
پاش ئەوهى خولى خەمائىزى خۆى تەواو كرد، كۈزايەوه.. ئەوا
ھەزار سەددەيە رۇوى زەوي تاكە گىيانەورىيەكى نەگرتۇوەتە خۆ،
ئەو مانگە كەساسەش بىھەوودە چراكەي خۆى دادەگىرسىنلى،
چىيى تر قۇولنگەكان بەدم چرىكەوه لە مىرگەكاندا بە ئاگا
نایەنەوه، چىيى تر قالۇنچەكانى بەهار لە دارستانەكاندا

دەنگىان نايەت. سەرمایە، سەرمایە، سەرمایە، بۆشاپىيە،
بۆشاپىيە، بۆشاپىيە، ترسناكە، ترسناكە، ترسناكە.

(پشۇويەك)

تەرمى گيانلەبەرە زىندووهكان لەناو خاڭدا ون بۇون، مادەي
سەرمەدى كەردىيە بەرد، ئاو، ھەور، ھەموو گيانەكانىشىيان لە
يەك گياندا ئاويتەي يەك بۇون، ئەو گيانە ھاوبەشە جىهانگىرە،
منم... من.. لە مندا گيانى ئەسكەندەرى مەزىن و، گيانى
قەيسەر و گيانى شكسپىر و گيانى ناپلىون و گيانى دوا زەرۇو
مەنزىلگەيان گرتۇوه، لە مندا ھۆشمەندىي مەرۋەكان و غەزىزە
ئازەلەكان تىك ئالاون، من ھەموو شتىكەم لە يادە و يەك بە
يەكى ئەو زيانانە لە ناخىدا دەزېتەوه.

(ئاڭرى زەلکاوهكان دەبىنرى)

ئەركادىنا: (بە دەنگىكى نزم) ئەمە شتىكى ديكارىننیيَ *

ترىپلىقق: (بە دەنگىكى لىپارانەوه و سەرەزەنۋەتەوه) دايىه!

نىنا: من تەننیام، ھەر سەد سال جارىك لىوهكانم لىك دەترازىن بۆ
ئەوهى قسە بىكم، بەلام دەنگ لەم بۆشاپىيەدا پەزارەئامىزە و
كەسىك نىيە بىبىيستى... تەنانەت ئىوهش.. ئەى گەرە دەنگ
ھەلبىزكاكەن، دەنگ نابىستن... دەمەوبەيانى لە زەلکاوىكى

* "ئەمە شتىكى ديكارىننیيَ" ديكارىننیزم: رەوتىكى ھونەرى و ئەدەبى بۇوه لە
كۆتابىيەكانى سەدەي نۆزىدەم و سەرتاكانى سەدەي راپىدوودا سەرى ھەلداوه،
بانگەشەي ئەوهى كردووه كە ھەموو شتىك بەرە دارمان دەچىت و ئەو
ھونەرمەندانەي پەيرەوبىان كردووه وىستۇوبىانە خۇيان بە دوور بىگرن لە
بەرژەندىيە مەتريالىيەكانى سەرەدمى پىشەسازى.

بۆگەن لەدایک دەبن، ئىتىر ئىۋەش تا دەمەوبەيان پى وىل دەكەن
و دەسوورىنەوە، بەلام بى هزى و بى ئىرادەن و لە بىزىزى زيان
بىيېشىن. لە ترسى ئەوهى نەبا ژيانتان تىدا سەرەلبات،
ئەھرىيمەن، باوکى مادەسىرەمەدى، ھەموو ساتىك و بى وچان
سەرقالى گۆرىنەوە ئاتۆمەكاننانە، ھەروھك چۈن لەگەل بەرد و
ئاودا ھەمان رەفتار دەكات، ئىتىر ئىۋەش بەردهام دەگۆردىن.
تاکە شتىك كە لە گەردووندا نەگۆر و چەسپاۋ بىت، تەنيا
گيانە.

(پشۇويەك)

وھك دىلىك، فرىز درابىتە بىرىتكى قولل و لاتەرىكەوە، نازانم لە
كويىم و چى چاوهپوانم دەكات. تاکە شتىك كە لام ئاشكرا بىت
ئەوهىيە كە لە زۇرانى دژوار و نەپسَاوەم دژ بە ئەھرىيمەن،
بنەچەي ھەموو ھىزە مادىيەكان، سەركەوتن ھى منه و پاش
ئەوهش مادە و روح لە ھارمۇنىايەكى قەشەنگدا ئاۋىتەي يەك
دەبن و مەملەكتى جىهانگىرىي ئىرادە دىتە كايەوە، بەلام ئەوه
تەنيا كاتىك روو دەدات كە مانگ و ئەستىرەمى كەلاۋىز و زەوى،
ھىدى ھىدى و لە ماوهى ھەزاران سالدا بوبىنە خۆل.. بەلام تا
ئەو كاتە دىت، تەنيا ترس و تۆقىن بالادىستن.

(پشۇويەك؛ لەسەر فۇنى دەرياچەكە دوو خالى سوور پەيدا

(دەبن)

ئەوەتا ئەھرىيمەن، نەيارە پى تواناكەم نزىك دەبىتەوە، جووت
چاوه ترسناك و خۇينتىز اوھكانى دەبىنیم...

ئەركادىينا: بۇنى كۆڭرە دىت، چىيە، دەبىت وابىت؟

تریپلیقّف: به‌لّی.

ئەركادىنا (پى دەكەنلى): به‌لّى، ئۆبالت بە گەردىن، كارىگەرى شانۇسى
ھەروا دەبىت.

تریپلیقّف: دايە!

نىنا: ئەھرىيمەن غەرييى مەرۋە دەكات.

پەلينا ئەندىرىيەقنا (بە دۆرن دەلّى): ئىيۇ شەپقەكەتان لە سەرتان
كىدووهتەوە، دە بىكەنەوە سەرتان با سەرماتان نېبىت.

ئەركادىنا: ئەوە دوكىتۇر وەك رېزگەرتىن لە ئەھرىيمەن، باوکى مادەي
سەرمەدى، شەپقەكەي داگرتۇوە.

تریپلیقّف (بە ھەلچۇون و دەنگىيىكى بەزەوە): شانۇگەرييەكە تەواو!
بەسە! پەرددە دادەنەوە!

ئەركادىنا: چىيە بۆ وا تۈورە دەبىت؟

تریپلیقّف: تەواو! پەرددەكە! پەرددەكە دادەنەوە! (پى دەدا بەزەویدا)
پەرددەكە!

(پەرددەكە دادەرىيەتەوە)

من بە ھەلّدا چۈرمى! لە يادم چۈوهو كە شانۇگەرى نۇوسىن و
نواندىنى سەر شانۇ، تەنيا لە توانانى چەند كەسىكى كەمى
ھەلپازارددادىيە. وا دىيارە من رىيىسى قۆرغەكارىيەكەم شىكەندۇوە!
بەلای منهو... من... (دەيەوىش تىيەكى تىر بالىت، بەلام ھەر
دەست رەدەوەشىيىن و بەلای چەپدا دەچىتە دەرەوە)

ئەركادىنا: ئەوە چىيەتى؟

سۆرىن: ئاخىر، ئىرینا، خوشكى خۇم، ناشى پىياو ئاوا رەفتار لەگەل

هەستى بەخۇنازىنى كورىكى لاؤدا بکات.

ئەركادىنا: بۇ من چىم پى گوت؟

سۆرىن: تۆ دىلىت ئېشاند.

ئەركادىنا: ئەو خۆى پىشوهخت گوتبووى كە مەسىھەلەكە سوعبەته و بۇ خۇشىيە، منىش ھەروھك سوعبەتىك رەفتارم لەكەلدا كرد.

سۆرىن: با واش بۇوبىت...

ئەركادىنا: دەيسا كەواتە ئەمە بەرھەمىكى مەزىنە كەوا ئەو نۇوسييەتى! دە فەرمۇو دەى! كەواتە ئەو، كە ئەم شانۆگەرىيە نۇوسى و خەرىك بۇو بە بۇنى گۈڭردى بمانخنىكىنى، بۇ خۇشى نەبۇو، بىگە دەيويىست نىشانمان بىدات... دەيويىست دەرسىمان دابدات نۇوسىن چۆن دەبىت و پۇل چۆن دەبى نمايش بىرىت...، ئاخىر ئىتر پىياو لە حەوسەلەتىدا نامىننى. خۇتان سەرپىشك بن، ئەو ھەمۇو ھىرېش و توانج گرتنانەى لە دىرى من، بەردىش دىننە قىسە! مەندالىكى ئاوا و پىكىر و خۇپەرسەت.

سۆرىن: ئەو دەيويىست دلت خۇش بکات.

ئەركادىنا: ئاوا؟ بەلام ئەو نەچۇو شانۆگەرىيەكى ئاسايى ھەلبىزىرى، بىگە دايىتايىن گۆئ لەم ورىيەنە دىكادىنئامىزە بىرىن. بۇ سوعبەت بىت ئاماھەم گۆئ لە ورىيەش بىگەم، بەلام ئەمەيان لاف لىدانى فورمى تازەيە، لاف لىدانى سەرددەمىكى نويى ھونەرە. ئەگەر لە منىش دەپرسىيت ئەوا ئەوهى فورمى نوى بىت لىرەدا نىيە، تەنبا شتىك كە لە ئارادا بىت كەسايەتىي ناپەسندە.

تىرىكۇرىن: ھەركەسە و بەو شىيە دەنۇوسيت كە ئارەزوو دەكەت و

توانای بەسەریدا دەشكى.

ئەركادىنا: ئەو چۆن ئارەزۇو دەكەت و چۆن دەتوانى با بنووسى، ھەر لە كۆل من بىتەوه.

دۇدىن: ئاخ جۆپىتەر، خواوەندى برووسكە، تۆ تۈورەيىت لى دەبارى....

ئەركادىنا: من جۆپىتەر نىم... من ئافرەتىكىم. (دەست دەكەت بە جگەرەكىشان) من تۈورەش نىم.. بەلام داخ دەخۇم بەوهى گەنجىكە كاتى خۆى وا بى بەھەرە و دوور لە خۆشى بباتە سەر، من مەبەستم نەبۇ زويىرى بکەم.

مدېقىدىتىنكا: كەس بىنەماي ئەوهى لا نىيە كىيان لە مادە جىا كاتەوه، بىگە رەنگە كىيان خۆى كۆكراوهى ئاتۆمە مادىيەكان بىت (بە گەرمى بۇ تۈريگۈرین دەدوئى) بەلام سەرنج را كىش دەبۇو گەر يەكىك شانۆنامەيەكى بنووسىيابى و دواتر لە سەر شانۆش نمايش بىكرايە سەبارەت بەوهى بابايەكى مامۆستا چۆن دەژى. ئاي كە ژيانىكى سەختە، سەخت!

ئەركادىنا: ئەوه دروستە، بەلام چىي تر نە باسى شانۆنامە دەكەين، نە باسى مادە. ئىيوارەيەكى هيىند قەشەنگە! گۈيتان لىيە، بەرىزان، دەنگى گۆرانى دىت؟ (گۈئى شل دەكەت) چەند خۆشە!

پەلينا ئەندىرىتىفنا: ئەوه لە كەنارى ئەۋبەرەوە دىت.

(پشۇويەك)

ئەركادىنا (بە تۈريگۈرین دەلى): وەرە تەنيشتەوە. دە - پازدە سالىك لەمەوبەر لەم دەرياچەيە ھەموو شەھىك و بە بەردەوامى سەدايى مۆسىقا و گۆرانى دەبىسترا. لە بەرى ئەۋبەرەوە كۆشكى شەش خانەوادەي مولىكدارى لى بۇو. لە يادمە، ئىتىر ئەوه ھەر دەنگى

پیکه‌نین و ههلا و تهقهکردن بوو دههات.. رۆمان لە دواى رۆمان
دەخويىندرايەوە، سەرقاڤلە و خۆشەويىستىي ئەوشەش مالەش
فەرمۇن با پىشكىشتانى كەم (بەسەر ئاماژە بۆ دۆرن دەكەت)
دوكتور يېڭىنى سىئىرىگىيەقىچ، ئەۋە ئىستاش ھەر لە بەردىانە،
بەلام ئەوكات ئافرهەت نەبوو خۆى لە ئاستى راپگىرى. بەلام
ھەست دەكەم وىزدانم ئازارم دەدات. لە پايى چى من دلى ئەو
كۈرە كەساسەمى خۆمم ئىشاند؟ ئۆقرە ناگرم. (بە دەنگى بەرزا)
كۆستىيا! كۈرمى! كۆستىيا!

ماشا: من دەچم بە دوايدا دەگەریم.

ئەركادىينا: تکات لى دەكەم، ئازىزم.

ماشا (بە لاي چەپدا دەپوات): ھۆ ھۆ! كەنسىتەنتىن كەفرىلەقىچ لە
كۆيى، ھۆ (دەچىتى دەر).

نینا (لە پشت شانۇكەوە دىيىتە دەر): ديارە شانۇنامەكە تەواو ناكىرىت،
دەتوانم بىيمە دەرەوە. سالاوتان لى بىت (لەگەل ئەركادىينا و
پەلينا ئەندىرىيەقىنادا ئەملا و لاي يەكتىر ماچ دەكەن)

سۆرىن: براڭۇ! براڭۇ!

ئەركادىينا: براڭۇ، براڭۇ! ئىيمە بە سەرسامىيەوە تەماشامان دەكىرد. بە
سيمايىكى وا جوانەوە و بە دەنگىيىكى وا سىحر اوپىيەوە حەيفە لە
لادىدا ژيان بەسەربەرن. گومانى تىدا نىيە، ئىيۇ بەھەدارن.
گۆيتان لىيمە؟ ئەوھە ئەركى سەرشانتانە كە بچنە سەر شانۇ!

نینا: ئۆف، ئەوھە خەونى منه! (ھەناسەيەك ھەلەكىيىشى) بەلام خەونىك
كە ھەرگىز نايەتىدى.

* كۆستىيا: ناسكىراوهى ناوى كەنسىتەنتىنە.

ئەركادىنا: كى دەزانىت! جا رېگەم بىدەن ئەم زاتەتان پېشىكىش بىكەم:
تريگۇرین، بەريس ئەلىكىسىيە ئىچ.

نىنا: ئەى كە خۆشحالىم... (دەشلەزى) من ھەرددەم بەرھەمە كانتان
دەخويىنمەوه.

ئەركادىنا (لەلای خۆيەوە داي دەنيشىيىنى): مەشلەزى، ئازىزەكەم، ئەو
پاستە كەسيكى ناودارە، بەلام گيانى سادەيە. دەبىن، ئەوپيش
شلەزاوه.

دەدىن: وابزانم ئىتىر دەكىرى پەرددەكە لابدى، ئەكىنا ترسناكە.

شەمرايىف: (بە دەنگى بەرز) ياكەف، ئادەي برام، پەرددەكە!
(پەرددەكە لادەدرى)

نىنا (پووى دەمى لە تريگۇرینە): ئىوهش پېتانا و نىيە كە ئەمە
شانۇڭەرېيەكى سەيرە؟

تريگۇرین: من هيچى لى تىنەگەيىشتىم، ئەگەرچى من بە خۆشىيەوە
سەيرم دەكىرد. ئىوه رۇلەكەتانا راستگۇيانە دەبىنى.
دىكۈرەكانىش ناياب بۇون.

(پشۇويەك)

دەبى ئەم دەرياچەيە ماسىيەكى زۇرى تىدا بىت.

نىنا: بەللى.

تريگۇرین: من حەزم لە ماسىيگەتنە. لاي من هيچ لەوە خۆشتەر نىيە،
دەمەۋئىوارە، لە ليوار ئاويك دانىشىت و چاوهرىي ئەوە بکەيت
كەي ماسىيەك داوهماسىيەكەت دەلەرېتىتەوه.

نىنا: بەلام من واى بۆ دەچم، ئەوهى چىزى ئەفراندى كردىتىت، ئىتىر

هیچ جۆرە چىزىكى تر وجودى نامىنىت بە لايەوە.

ئەركادىنا (بەدم پىكەنинەوە): وا مەلىن، ھەركە كەسىك ستايىشى
بکات ئەم بە ناخى زەۋيدا رۆ دەچىتە خوارەوە.

شەمرايىف: لە يادمە، جارىكىان لە شانقى ئۆپىرای مۇسکۇ، زىنە¹
گۇرانىبېرىنى ناودار سىلۇغا، تۇنى (دۇ)ى نىزىتەر لە پىويىست گوت،
بۇ نەگبەتى لەو كاتەدا لە بەشى سەرەوەي شانقۇكە يەكىك لە
ئەندامانى كۆرالى كلىسا دانىشتىبوو، ئىنجا بىھىنە بەرچاوتان
ئىمە چۆن حەپەساین كاتىك لە ولایەي ئەوەو دەنگىك دەلىت:
"ئافەرین سىلۇغا، يەك ئۆكتاڭ نىزىتەر بىللى ئە ئاوا (بە دەنگىكى
باس، بەلام بە نزمى) برافق، سىلۇغا.. خەلکەكە لە شوينى
خۆياندا ھەر ئەبلەق بۇون.

(پشۇويەك)

دۇدىن: فريشتنەيەكى بىيىدەنگ ھەلفرى*.

نینا: منىش ئىتر كاتى رۈيىشتىنە. مائۇا.

ئەركادىنا: بۇ كۈنى؟ بۇ كۈنى وا زۇو دەرۇن؟ جا ئىمە چۆن
دەستبەردارت دەبىن!

نینا: من باوكم چاودۇرانمە.

ئەركادىنا: چۇن دلى دەيھەنلى ئاوا رەفتارتان لەكەل بکات (ئەملا و
لايشى ماچ دەكەت) چار نىيە دەلىي چى. حەيف، ناخوشە

* "فريشتنەيەكى بىيىدەنگ ھەلفرى" دەرىپىتىكە، كاتىك دەگوتىرى كە بىيىدەنگىيەكى
قورس بە دواى قىسەي كەسىكدا بىت، كە گوئىگەكان نازانن چى لەبارەي ئەو
قسەيەوە بلىيەن.

وازتان لى بىنین برقن.

نینا: ئەگەر دەتازانى خۆم چەند لە بەردىم گرانە لىرە بىرقم!

ئەركادينا: خنجيانەكەم، چاکتر بۇو يەكىك لەگەلتاندا بەپى كەوتايە.

نینا: (بەترسىيەكەوە) ئەيەرپۇ نا! نا!

سۆرىن: (بە لى پارانەوەوە) دە لىرە بىننەوە!

نینا: ناتوانم پىۋەر نىكەلايەقىچ.

سۆرىن: هەر سەعاتىك بىننەوە، ھا، چى دەلىن، بە راست...

نینا: (پاش بىركردنەويەك، بە دەم فرمىسىكەوە) نابىت! (تەوقەي
لەكەلدا دەكەت و بە خىرايى دەروات).

ئەركادينا: لە راستىدا كىژۇلەيەكى نەگبەتە. دەلىن دايىكى رەحىمەتى
ئەو سامانە كەورەيەي ھېبۈوه تا دوا كەپىتىكى^{*} بە وەسىت بۆ
مېردىكەي جى ھىشتىووه، ئىستا ئەم كچە نەگبەتە ھىچى
بەرناكەوى، چونكە باوکى ھەرچى ھەيە و نىيە خستوویەتىيە
سەر ناوى ژنى دووھمى. كارىكى تا بلۇيى قىزەوەنە.

دۇن: بەلۇيى، باوکى، گەرپىاوا ھەقى خۆى بىاتى، ئازەلەتكى عەيارە
بىست و چوارە.

سۆرىن (دەستە سەرمابىدووھەكانى لىك دەخشىنى): بەریزان، با
ئىمەش بەرئى كەوين، ھەواكەي خەريكە شىيدار دەبىت، منىش
لاقەكانم ھاتۇونەتە ژان.

ئەركادينا: كورە لاقەكانى تو وەك تەختەيان لى ھاتووه، بە حال

* كەپىتىك: يەكەيەكى پارەي پوسىيايىيە و يەك لەسەر سەدى رەزبىلەكە.

بەدوای خوتاندا رایان دەکیشیت، دەبا بىرۆین پیرەمیئرە ئاھر
شەرەكە (قۆل دەکات بە قۆلیدا).

شەمرايىف: (قۆلی پىشىش ژنهكەي دەکات) مەدام؟

سۇرىن: دىتە گويم، هەميسان سەگەكە كەوتۇوهتەوە لۇوراندىن. (پۈسى)
دەمى دەکاتە شەمرايىف) خېرت دەگات، ئىليا ئەفەناسىيىچ،
فەرمان بەدن پەتكەي لى كەنەوە.

شەمرايىف: ئەوه نابىت، پىيۆتەر نىكەلايەقىچ، دەترىسم دز خۇيان
بگەيەننە عەمبارەكە. من لەۋى ھەرزىنم ھەلگەرتۇوه. (پۈسى)
قسەي دەکاتە مەقىدىنىكا كە بەلايدا دەرۋات) بەلى، يەك ئۆكتاڭ
نۇزمىر بىللى: "براڭقۇ سىلىغا! ئاخىر ھەر كۆرانىبىيىرلىش نەبوو،
بابايەكى ئەندامى كۆرالى كلىسا بۇو.

مەفیدىتىنكا: باشە ئەندامىكى كۆرال دەبى مۇوچەي چەند بىت؟

(ئەوانى تر ھەموو دەچنە دەرھو، جەڭ لە دۆرن)

دۆرن: نازانم رەنگە من ھىچ تى نەگەم، يان شىت بۇوبىم، بەلام من
شانۇنامەكەي ئەمشەوم بەدل بۇو، شتىكى تايىبەتىي تىدا ھەيە.
كاتىك ئەو كىيىز باسى تەنييايىي دەكىرد، كاتىك چاوه
سۇورەكانى ئەھرىيمەن دەركەوتى من لە حەزەمەتدا دەستەكانى
دەلەرزىن... شتىكى تازە و ساولىكانە بۇو.. ئەوهتا وادىيارە ئەوه
خۆيەتى دەرۋات. حەز دەكەم ھەندىك شتى دلخۇشكەرى پى
بلىم.

تىرىپلىقۇ: (دىتە ژۇورى) كەسى لى نەماوه.

دۆرن: من لىرەم.

تریپلیوق: ماشینکا* هموو باخچه‌که‌ی به دوومدا تهی کردووه.
به‌راست بونه‌وهریکی ناهه‌مواره.

دقدن: که‌نسته‌نتین گه‌فریله‌قیچ، من شانوونامه‌که‌تام له راده‌دهر به
دل بوو. وهک بلییت شانوونامه‌یه‌کی سه‌یره، هه‌رچه‌نده
کوتایییه‌که‌یم نه‌بیست، به‌لام کاریگه‌رییه‌کی به‌هیزی لا جی
هیشتمن. ئیوه مروقیکی به‌هره‌دارن، پیویسته به‌رده‌وام بن.
(تریپلیوق به گه‌رمى دهسته‌کانى ده‌گوشیت و پر هه‌ستانه
باوهشى پیدا دهکات)

شـهـیـتـانـ بـهـ نـهـ فـرـهـتـ بـیـتـ، چـهـنـدـ شـپـرـزـهـمـ. فـرـمـیـسـکـ دـهـزـیـتـهـ
چـاـوـمـ... مـنـ چـیـمـ دـهـوـیـسـتـ بـیـلـیـمـ؟ ئـیـوـهـ بـاـبـهـتـیـکـتـانـ وـهـرـگـرـتـوـوـهـ لـهـ
بـوـارـیـ بـیـرـوـکـهـیـ ئـبـسـتـرـاـکـتـداـ، چـاـکـیـشـتـانـ کـرـدـوـوـهـ، چـوـنـکـهـ
بـهـرـهـمـیـ هـوـنـهـرـیـ بـیـگـوـمـانـ دـهـبـیـ دـهـرـبـیـ جـوـرـهـ ئـایـدـیـاـیـهـکـیـ بـهـرـزـ
بـیـتـ. تـهـنـیـاـ ئـهـ وـشـتـهـ قـهـشـنـگـهـ کـهـ جـیـدـیـشـهـ. ئـایـ کـهـ رـهـنـگـتـانـ
پـهـرـیـوـهـ!

تریپلیوق: کـهـوـاتـهـ ئـیـوـهـ رـاـتـانـ وـابـوـوـ کـهـ بـهـرـدـهـوـامـ بـمـ؟
دقدن: بـیـگـوـمـانـ.. بـهـلامـ تـهـنـیـاـ شـتـیـکـ بـنـهـخـشـیـنـ کـهـ گـرـینـگـ وـ
سـهـرـمـهـدـیـیـهـ. ئـیـوـهـ دـهـزـانـ منـ زـیـانـیـکـیـ هـهـمـهـلـیـهـنـهـ وـپـرـ چـیـزـ
ژـیـاـوـمـ، مـنـ لـهـ زـیـانـیـ خـوـمـ رـازـیـمـ، بـهـلامـ ئـهـگـهـرـیـتـوـلـهـ چـارـهـمـ
بـنـوـوـسـرـیـتـ کـهـ بـهـ ئـهـزـمـوـونـیـکـیـ شـکـوـمـهـنـدـبـوـوـنـیـ گـیـانـیـیدـاـ تـیـ
بـپـهـرـمـ، وـهـکـ ئـهـوـهـیـ لـهـ کـاتـیـ ئـهـفـرـانـدـنـدـاـ بـهـسـهـرـ هـوـنـهـرـمـهـنـدـانـدـاـ
دـیـتـ، وـاـیـ بـوـ دـهـچـمـ کـهـ ئـهـ وـکـاتـهـ بـهـ چـاوـیـکـیـ سـوـوـکـوـهـ

* ماشینکا: ناسککراوهی ناوی "ماشا"یه.

دەمپوانىيە ئەو توېكىلە مادىيەي دەورەي دابۇوم و ھەموو ئەو خەسالەتانەش كە پىوهستان بە توېكىلەوە و تا بوم بکرايە لە زەوي دوور دەكەوتەمەوە و بەرەو بەرزى ھەلدەكشام.

تىپلىق: داواى ليبوردن دەكەم، بەلام زەرىچنەيا لە كويىيە؟

دۆدىن: ئىنجا شتىكى تريش. لە ھەموو بەرەمىكدا دەبىت بىرۇكەيەكى رۈون و باش و دەستنىشانكراو ھەبىت. ئىۋە دەبىت بە ئاگا بن لەوەي بۆچى دەنۇوسن، چونكە گەر ئىۋە بەم رىيگە دەفرىنەدا بىرۇن بى ئەوەي ئامانجىكى دىيارىكراوتان ھەبىت ئەوا رىيگەكە بىز دەكەن و بەھەركەتان سەرتان بە فەتارتە دەبا.

تىپلىق (بە سەبر لىپرانوھ): كوا زەرىچنەيا؟

دۆدىن: ئەو گەرایەوە بۆ مالى خۆيان.

تىپلىق (بە نائومىدىيەوھ): باشە من چى بىكەم؟ من دەبىت بىبىنیم... زۆر پىويسىتە كە بىبىنیم.. من دەرقىم بۆ ئەۋىٰ..

(ماشا دىتە ژۇورەوە).

دۆدىن (بە تىپلىق دەلى): ھاوارپى ئازىزم، ھىپور بىنەوە.

تىپلىق: سەربارى ھەموو شتىكىش من دەرقىم. من دەبىت بە پى كەوم.

ماشا: كەنستەنتىن گەفرىلەقىچ، بىرۇنەوە مال. دايكتان چاودەرىتانە، نىگەرانە.

تىپلىق: پىيى بلىن كە من رۆيىشتىم، تىكا لە ھەمووشتان دەكەم، كارتان نەبى پىيمەوە، وازم لى بىن، بەرىشىم مەكەن.

دۆدىن: ئاي، ئاي ئازىزم، ئاخىر واش نابىت، وا باش نىيە.

تریپلیق: (فرمیسک له چاویدا قهتیس ماوه) مالئاوا دوکتۆر.

سوپاستان دەکەم..

(دەرواتە دەرى).

دۇدىن (ھەناسەيەك ھەلەكىشى): ئاي گەنجىتى، گەنجىتى!

ماشا: كە هيچ بە دەستەوە نامىنىت ئىنجا دەگوتىت: ئاي گەنجىتى،
گەنجىتى.. (بۇن بە تۈوتىنەوە دەكەت).

دۇدىن (قوتووى تۈوتىنەكەي) لە دەست وەردەگىرە و فېرى دەداتە ناو
دەوەنەكە): ئەمە شىتىكى پىسى!

(پشۇويەك)

وا دىارە لە ژۇوەرەوە يارىيى كاغەز دەكەن، با بىرۇن بۇ ئەۋىنى.

ماشا: ھەندىك چاوهرى كەن.

دۇدىن: چىيە؟

ماشا: من دەمەۋى جارىكى تىريش پىستان بلىمەوە. دەمەۋى قىسەتان
لەگەلدا بىكەم.... (كەمىك دەشلەزى) من باوکى خۆم خۆش
ناوى... بەلام دەم بىرۇاى بە ئىۋەيە، بە ھەموو گىيانمەوە ھەست
دەكەم كە ئىۋە لە منه و نزىكىن... جا يارمەتىم بىدەن، يارمەتىم
بىدەن تا كارىكى نابەجىم نەكىدووھ، تا دەستم نەچۈوهتە ژيانى
خۆم و بە زايىم نەداوه.. چىيى تر ناتوانم لەوە زىاتر...

دۇدىن: ئىۋە باسى چى دەكەن؟ لە چىدا يارمەتىتىان بىدەم؟

ماشا: من ئازار دەچىزىم، كەسىش، هيچ كەسىك نىيە بىزانى ھۆى ئەم
ئازار چەشتىنەم چىيە! (بە ھېيمنى سەرى دەنیت بە سنگى
دۆرنەوە). من كەنسىتەنتىنەم خۆش دەۋى.

دقدن: چييه مهسهله، ههموو وا شلّهژاون! وا شلّهژاون! ئەي ئەم ههموو
خۆشەويىتىيە!... ئاي دەرياچە تەلىيىماوييەكە! (ئىنجا بە⁹
نيانىيەوه) دەي باشه من چىم پى دەكىرىت كۆرپەكەم؟ چى؟ پېيم
بلى چى؟
(پەرده دادھرىتەوه)

په‌رده‌ی دووه‌م

تهختایییه‌کی ئاماده‌کراو بۆ یاریی کروکیت. له قوولاییی
دیمه‌نه‌کهدا به‌لای راستدا خانوویه‌ک به بهره‌یوانیکی گهوره‌وه،
له‌لای چه‌په‌وه ده‌ریاچه‌یه‌ک ده‌بینرئ که خۆرەکه‌ی تىدا وىنا
بووهت‌وه و ده‌بریسکیت‌وه، باخچه‌که به گول رازاوه‌ته‌وه،
نیوهرۆیه، دنیا گه‌رمه.

له ته‌نیشتی پانتایییه‌که‌ی ناوه‌راست و له‌ژیر سیب‌ه‌ری
زه‌یزه‌فوقنیکدا ئه‌ركادينا، دۆرن و ماشا له‌سەر قەنەفه‌یه‌ک
دانیشتوون، دۆرن كتیبیکی کراوه‌ی لەسەر هەردوو ئەزىزى
دانواه.

ئەركادينا (به ماشا دەلیت): ئا ھەستنە سەرپیّ.

(ھەردووكیان به پیوه دەھستن)

با له ته‌نیشت يەکه‌وه راوه‌ستين. ئیوه تەمەنتان هەر بیست و
دوو ساله، منیش تەمەنم نزیکه‌ی دوو ھیندە دەبى. دە، يەگىنى
سېرگىيەقىچ، ئا بلېن بزانم كاممان گەنجىر دەنۈۋىن؟

لەلدن: ئیوه. بىگومان.

ئەركادينا: دە فەرمۇو.. باشه بۆچى وايە؟ چونكە من كار دەكەم،
ھەست بە ژيان دەكەم، هەرددەم لە بىگە و بەردەدام، بەلام ئیوه
ھەر لە ھەمان شويىنى خۆتاندا دانیشتوون، نازىن... جە

لەوەش من ریسایەکى خۆم ھەيە، ئەويش ئەوھىيەكە: ھەرگىز
گۈئ نەدەمە داھاتتوو. من ھەرگىز نە بىر لە پىرى دەكەمەوە، نە
لە مردن. ئەوھى دەبى پۇو بىدات ھەر رۇو دەدات.

ماشا: ھەرچى منىشىم، ھەستىيکى وام ھەيە كە من زۆر لەمىزە لەدايىك
بۇوم، ژيانم، ھەروھك پاشەلى بى كۆتايى كراسىيکى بۇوكىنى بە¹
دواى خۆمدا دەخشىن، زۆرجارى واش ھەيە ھەرچى ئارەزووى
ژيانه لە ناخىمدا نامىيىن. (دادەنىشى)
شتى بى مانان، پىيوىستە خۆم راتەكىنم و ھەموو ئەمانە لە خۆم
تۈورىدەم.

"قدن (لەبەر خۆيەوە گۆرانى دەلىت): "دە بۇى باس كەن، ئەى گولەكانم..."
ئەركادينا: جەلەن لەوەش من ھەموو شتىيک بە رى و جىيى خۆى دەكەم،
وھك ژنە ئىنگىلىزىك. خۆم، وھك دەگوتىرىت، باش پاراستووه،
ھەرددەم جلوپەرگم رېكوبىيکە و قىزم لەسەر جوانترىن تەرز
داھاتتووە. بۇ من ھىچ كاتىيک رېڭە بە خۆم دەدەم بە بلۇزىكەوە
لە مال بچىمە دەر، با تەنانەت تا ناو باخچەكەش بىت؟ ھەرگىز.
من بۇيە ھەروھك خۆم ماومەتەوە، چونكە نەمەيىشتۇوە پەripووت
بم و وھك ھەندىيک، دەستم لە خۆم شتېيت (دەستەكانى دەخاتە
كەلەكەيى و بە پانتايىيەكى بەردەمياندا دېت و دەچىت) فەرمۇو
- وھك ئاسكۈلەيەك، دەتوانم پۇلى كچۈلەيەكى پازدە سالت بۇ
بنوينم.

قدن: بە ھەر حال من بەردەوام دەبم. (كتىبەكە دەگرىت بە دەستىيەوە)
لە باسى جرجەكان و ئاردىفرقشەكەدا وەستاين....

ئەركادينا: بەلىن جرجەكان. بەردەوام بن لە خويىندەوە. (دادەنىشى)

يان بىدەرە دەست خۆم، من دەي خوينمەوە. نۆرەي منه
(كتىبەكى لى وەردەگىرىت و چاوى پىدا دەگىرىت) جرجەكان...
ئەودتا.. (دەست دەكتات بە خويىندنەوە) "بىگومان بۆ خەلکى
سەردىمانە كارىكى مەترسىدارە رۇماننۇسەكان لە خويان
نزيك كەنھەوە و بىدەن بە دەميانەوە هەروەك چۆن بۆ ئارىفەرۇشىك
مەترسىدارە جرج لە عەمبارەكانى خۆيدا راگرىت. هەرچەندە
نووسىياران، ھاوكتاتىش، لاى خەلک خۆشەويسىن، جا كاتىك
ئافرەتىك نووسىيارىك ھەلدەبىزىرى تا يەخسىرى بكتات ئەوا
جارى بە پىداھەلدان و مىھەربانى و دىلراڭرتى ئابلۇوقەى
دەدا..." ئا بەلام ئەوە رەنگە لاى فەنسايىيەكان و باو بىت،
ھەرچى ئىمەشىن شتى وامان نىيە، ھىچ جۆرە پىلان و پرۆگرام
داراشتىكىمان نىيە. لاى ئىمە و باوه پىش ئەوهى ئافرەتكە
كابراى نووسىيار بخاتە ناو داو، خۆى تا بىنەقاقاى عاشقە. هەر
زۆر دور نەرۆين سەيرى من و ترىگۈرین كەن.

(سۆرین خۆى داوه بەسەر گۆچانەكەيدا و ھاوشانى نىنا رەوت
دەكتات، مەۋىدىيەنكا لە دوايەوە دەپروات و كورسييەك بە دواي
خۆيدا كىش دەكتات)

سۆرین (بە دەنگىكەوە وەك بلىيەت دلى مەندالىك باداتەوە): ئەمەرۇ
خۆشىماتە، وانىيە؟ دەرەنجام ئەمەرۇ دىلمان خۆشە؟ (رۇو دەكتات
خوشكى) ئەمەرۇ خۆشىيە! باوكى و باوهزەكەى سەفەريان
كىردووھ بۆ تېيىر، ئىتىر ئىمە سىرپۇزى تەواو سەرىبەستىن.

نىنا (لە تەنيشت ئەركادىناوە دادەنىشى و باوهشى پىدا دەكتات): من
بەختىارام! من ئىستا خۆم بە يەكىك لە ئىيە دەزانم.

سۇرىن: (پۇ دەنىشىتە سەر كورسييەكەي خۆى) نىنا ئەمېرىق بە راستى جوانە.

ئەركادىنا: جلى جوانىشى پۇشىوھ و سەرنج راکىشە... لەسەر ئەوه شايانى ئافەرینىت (ماچى نىنا دەكەت) بەلام با زۇرىش پىدا هەلنىدەين، نەبا بىكەين بە چاوهەوھ. ئەي بەريىس ئەلىكىسىيەقىچ لە كويىيە؟

نىنا: لە حەۋزەكە بە قولاب ماسى دەگرىت.

ئەركادىنا: باشە خۆى بىزار نايىت! (دەيھۈئى بەردىۋام بىت لە خوپىندەنەوە)

نىنا: ئەوه چى دەخوپىندەنەوە؟

ئەركادىنا: "لەسەر رۇوى ئاو" دەكەي مۇپاسان، نازدارەكەم. (چەند دىرىيەك لە دەخوپىندەنەوە) ئەوهى دواتر دىت، نە خۇشە و نە راستىشە (كتىبەكە دادەخاتەوە) دەرۇونم ئاسوودە نىيە. پىم نالىن كورىھەكەم چىيەتى؟ بۇ وا بىي كەيف و وشكە؟ بەم رۆزگارە كات لاي دەرياچەكە دەباتە سەر، من بە حال دەبىيەن.

ماشا: ئەو دلى تەنگە (بە شەرمىتكەوە داوا لە نىنا دەكا) تکاتان لى دەكەم تۆزىيەك لە شانۇنامەكەيمان بۇ بخوپىندەنەوە!

نىنا: (شانىكەلدىتەكىنى) نازانم، ئىيە دەتانەوى؟ هىننە خۇشىش نىيە!

ماشا: (ھەول دەدات خۆى كۆنترول بکات) كاتىك ئەو خۆى شتىك دەخوپىندەنەوە چاوهەكانى دادەگىرسىن و خۆى سپى ھەلدىگەرىت. دەنگىكى ناياب و غەمبارى ھەيە، پەفتارىشى شاعيرانەيە.

(سۆرین پرخهی لى بەرز دەبىتەوە)

دۆرن: شەوتان شاد.

ئەركادىنا: پىتروشا!^{*}

سۆرین: ھا؟

ئەركادىنا: ئەوه چىيە نۇستۇرى؟

سۆرین: كەمىك.

(پشۇويەك)

ئەركادىنا: تۆ چاره يەكى خۆت ناكەيت، باشىش ناكەيت براى خۆم.

سۆرین: من حەز دەكەم چاره يە خۆم بەكەم بەلام ئەوهتا دوكتور نايەويت.

دۆرن: چارەكردن لە تەمەنى شەست سالىدا!

سۆرین: پياو لە شەست سالىشدا حەزى لە ڙيانە!

دۆرن (بە نارەزا يېكەم): ئاھ، دە باشە دلۋىي ۋالىريانتان بۆ

دەنۇسىم.

ئەركادىنا: بەرای من وا چاكتىر بۇ گەر سەفەرى بىردايە بۆ شوينىك،

شوينىك نزىك ئاو بىت.

دۆرن: ج عەبىي تىدايە، دەتوانى سەفەر بکات. دەشتوانى نەيکات.

ئەركادىنا: دە فەرمۇۋ ئىنجا تىي بگە.

دۆرن: شتىك نىيە پىيوىستى بە تىڭەيشتن بىت. مەسەلەكە روون و

ئاشكرايە.

(پشۇويەك)

* "پىتروشا" و "پىتروشكا": هەردووکيان ناسكىراوهى ناوى پىۋەرە.

مدفیدینکا: پیوٽهه نیکه لایه قیچ پیویسته واز له جگره کیشان بهینن.

سوردین: قسه‌ی هیچ.

لقدن: نه خیر ئهود قسه‌ی هیچ نییه. شهرباب و جگره که سایه‌تی مرؤوف ده سرنه‌وه. دواى جگره‌هیک، یان پیکیک ۋۆدكا، ئیتر ئیوه پیوٽهه نیکه لایه قیچ نین. بگره پیوٽهه نیکه لایه قیچ و که سیکی تریشن. که سایه‌تیتان ده رهیته‌وه و ئیتر ئیوه وک لەگەل که سیکی تردا رهفتار بکەن وان، لەگەل "ئه و" یکی نامۇدا رهفتار دەكەن.

سوردین (پى دەكەنی): بۇ ئیوه دەلوئ ئاوا له ژیان بکۈلنى‌وه، ئیوه ژیانىکی خۆستان بردۇوه‌تە سەر، ئەم من چى؟ من بىست و هەشت سالىم له وەزارەتى داد بىردى سەر، بەلام ئه‌وه ژیان نەبۇو، خوشىيەكم تىدا نەدى، ئىستاش دىارە كە زور ئارەزۇوى ژیان دەكەم. ئیوه تېرىن و ھېچتان بە خەيالدا نايەت، بۇيە حەزتانا لە فەلسەفە كىردنە، ھەرچى منىشىم حەزم له ژیانە، بۇيە لەگەل نانى نیوه رەدا خىریس* دەخۆمەوه و سىگارى بۇ دەكىشىم، ئیتر ئاوا بىنە و دەست بىشىق.

لقدن: پیاو دەبى ژیان بە جىدى وەرگرىت، بەلام لە شەست سالىدا بە تەما بىت پىزىشك چارەت بکات و خەفت بۇ ئه‌وه بخۇيت كە لە گەنجىدا رات نەبواردووه، ئەمەيان، بمبەخشىن، نىشانە خەمساردىيە.

ماشا: (ھەل دەستىتە سەرپى) پى دەچى كاتى نانى بەيانى بىت بە

* خىریس: خواردنه وەيەكى ئەلكەھولى خەستە، كە دروستكىردنەكەى لە ئىسپانىاوه دەستى پى كىردووه.

خاوخلیچکییه وه رئی دهکات، هیندە دانیشتتوم قاچەکانم سر
بون.. (دورو دهکەویتهوه).

دقدن: ئەوه دەچى پىش نانى بەيانى دوو پىكى بۆ ھەلدەدات.

سوردىن: ئەوهى بەختىارى بىت لە ژيانى ئەو كەساسەدا نىيە.

دقدن: ژيان ھەمووى بۆش و بەتالە، گەورەم.

سوردىن: ئىوه وەك مروققىكى تىير بىر لە ژيان دەكەنەوه.

ئەركادىنا: ئۆف چ شتىك ھەيە مايەمى بىزازارىيەكى زياتر بىت لەم
جارسىيە شىرىنەي ژيانى ناو گوند! دنيا گەرم، كشومات، كەس
ھىچ ناكات، ھەموو خەرىكى فەلسەفە كىرىنى ژيانن.. دانىشتىن
لەكەلتاندا خۆشە و گوېگرتىن لىستان پەسندە... بەلام بەخوا لە
ژورەكەي خۆم دانىشم و رۆلىك لە بەركەم گەلەك چاكتىرە!

نينا: (بە ھەستىكى سەرسامبۇونەوه) چاکە! من لىستان دەكەم!

سوردىن: بىڭومان لە شار باشتىرە. لە ئۆفىيىسەكەي خۆتلىي
دادەنىشىت، كابراى فەراشىش بى ئاگەدار كىرىنەوه بە تەلەفۇن،
ناھىيەلى قووش بىت بە ژورىدا... لە دەرەوش كابراى عەربەبانچى
چاوهرىتە و ھەموو شت ئاماھىيە.

دقدن (كۆرانى دەلى): "د بۆى باس بىن، ئەى كولەكانم.."

(شەمرايىف دىيە ژورى، بە دواى ئەۋىشدا پەلينا ئەندىرىيەثنا)

شەمرايىف: ئەوا جەماعەتىش لىرەن. رۆزتان باش! (دەستى ئەركادىنا
ماچ دەكتات، ئىنجا دەستى نينا) پىپەدل شادىمانم كە دەبىنەم
تەندروستىتىان باشە. (پوو دەكتاتە ئەركادىنا) ژەنەكەم دەلى كە
ئىوه بە نيازن لەكەلەيدا بچن بۆ شار، راست دەكتات؟

ئەركابىنا: بەلىٽ نيازمان وايە.

شەمرايىف: ئمم... كارىكى زۆر بەجييە، بەلام بە چى دەچن، خانمه بەرىزەكەم؟ ئەمپۇخەري肯 جۆمان بۇ بار دەكەن، ھەمۇو بەردەستەكانمان سەرقالى ئەوهن، جا رېكەم بەدەن بېرسىم بە سوارى كام ئەسپانە ئۆغر دەكەن؟

ئەركابىنا: بە سوارى كامانە؟ ئىنجا من چۆن بىزانم بە سوارى كامانە.
سۆرىن: ئەى خۇ ئىيمە ئەسپى عەرەبانەشمان ھەيە.

شەمرايىف: (بە نىگەرانىيىه وە) ئەسپى عەرەبانە؟ ئەى قايىش و ئاوزەنگىيەكانيان لە كوى بىيىن؟ قايىشەكانيان لە كوى بىيىن؟ بە خوا سەيرە! ئەمە شتىكە بە عەقلادا ناچىت! خانمه زۆر بەرىزەكەم! بىمبەخشىن، من لەبەر بەھەرى جەناباتاندا بە چۆكدا دىئم، من ئامادەم دە سالى ژيانى خۆمتان پىشكىش بىكەم، بەلام بە خوا ناتوانم ئەسپitan پى بىدەم!

ئەركابىنا: ئەى ئەگەر ناچار بىم كە هەر دەبى بىرۇم! بە خوا سەيرە!
شەمرايىف: خانمه زۆر بەرىزەكەم! ئىدۇھ هىچ لەوە نازانىن كە وەرزىرى و مولۇك و مال بەرىيۇه بىردىن يانى چى؟

ئەركابىنا: (بە ھەلچۈونە وە) ئەوە بالۇرەيەكى كۈنە! مادامەكى واى لىنى هات من ھەر ئەمپۇخە دەچم بۇ مۇسکۇ. راپسىزىن با لەناو دىيدا دوو ئەسپىم بۇ بەكرى بىگرن، ئەگىينا خۇم بە پى تا وىستىگە شەمەندەفرەكە دەرۇم!

شەمرايىف (بە ھەلچۈونە وە): منىش كە واى لىنى هات واز لەم كارە دىئنم! كەسىكى تر بىدقۇزىنە وە سەرپەرشتىي كاروبارەكاننان بۇ بىكەت!

(دەچىتە دەرەوە).

ئەركادىنا: هەموو ھاۋىنېك ھەمان بەزىمە، هەموو ھاۋىنېك دەبى لىرە سووکايەتىم پى بىرىت! شەرت بى پىم نەيەتەوە بەم مالەدا!
(بە لای چەپدا دەچىتە دەرەوە، بەرەو ئەو شۇينەى كە دەبى حەوزى ماسىيەكەى لى بىت. پاش يەك خولەك دىارە چون خۆى دەكەت بە مالەكەدا و تريگۈرەنەنىش بە داوى ماسىيەكان و سەتلەنەكەوە دواى كەوتۇو)

سۆرىن (بە ھەلچۇونەوە): ئەمەيان ئىتىر چاوقايمىيە! ئەمە ئىتىر سەگ بۆنى پىوه ناكات! من تەواو بىزار بۇوم لەم حالە. ھەر ئىستا هەموو ئەسپەكانم بۆ بىتنە ئىرە.

نینا (بە پەلينا ئەندرىيەقنا دەلى): وەرە پىاو دەست بىنى بە رۇوى ئىرينا نىكەلەيىھەنداوە! بە رۇوى ھونەرمەندىكى ئاوا ناودارەوە! ئاخىر ھەر ئارەزوویەكى، بىگە ھەر ورگەرتىكىشى لە هەموو ئەم مولك و مالە و بەرپوھىرىنىان گەرينگەن ئىيە؟ شتى وا بىستراوا!

پەلينا ئەندرىيەقنا (بە بىئورەيىھەكەوە): دەى باشە من چىم لە دەست دىت؟ خۆتان بخەنە جىڭەى من؟ من چىم پى دەكرى؟

سۆرىن (بە نینا دەلىت): با بىچىن بۆ لای خوشكم... بە ھەموومان لىنى بىپارىنەوە كە لىرە نەپوات. باش نىيە؟ (سەيرى ئەو لايە دەكەت كە شەمرايىف بۆى رۇيىشت) كابرايەكى ناھەموار! زالم!

نینا (ناھىيەلىت لە شۇينى خۆى بەرز بىتەوە): دانىشن، دانىشن، ئىمە يارمەتىتان دەدەين...

(ئەو و مەقىدىنكا كورسييەكە رادەكتيشن)

چەند شتىكى ناھەز بۇو!

سۇرىن: بەلى، راستە، شتىكى ناھەزە... بەلام من دلىيام كە خوشكم
ناپوات.. من ھەر ئىستا قسە لەگەل شەمرايىف دەكەم.

(ھەموو دەرقۇن، تەنبا دۆرن و پەلينا ئەندىرىيەقنا دەمىننەوە)

دۆرن: ئەم خەلکە پىاو بېزار دەكەن. ئاخىر كە راستان دەۋىت دەبوايە
ملى پىاوهكەتىان بىگرتايە و لېرە دەريان كەدايە، بەلام من دەزانم
ھەمووى بەھە كۆتايىي دېت كە ئەو پىرەمېرددە سەرژنانىيە و
خوشكەكەي داوايلىبۇوردىنى لى دەكەن، ئەوا چاۋىشتان پى
دەكەۋى!

پەلينا ئەندىرىيەقنا: جا ئەو ئەسىپى عەربانەكانىشى ناردووھتە كىيىڭە.
ھەر رۆزە و گرفتىك دەقەومى. ئەگەر دەتانزانى ئەمە چۆن
نىڭەرانم دەكەت! من نەخۆش دەكەوم، دەبىن چۆن دەلەرزم.. من
چىيى تر ەفتار و قسە ەقەكانىم بۇ ھەمووار ناكىرىت (بە لى
پارانەوھە) يېڭىنى، ئازىزم، كەسە بى ھاوتاڭەم، بىمەنە لاي
خۆتەن... ئاخىر وا ژيانمان بەسەر دەچىت، خۆئىمە چىيى تر
گۈر و تىنى لاۋىمان بىنەماوه، ھىچ نەبى با لە كۆتايىي
ژيانماندا ناچارى خۆ شاردىنەوە و درېڭىردىن نەبىن...

(پشۇويەك)

دۆرن: من واتەمەنم بۇوھتە پەنجا و پىنج سال، تازە درەنگە ژيانى
خۆم بگۈرمە.

پەلينا ئەندىرىيەقنا: من دەزانم ئىيۇھ بۇ داواكەم پەسند ناكەن، چونكە

جگه له من ئافرهتى تر هەن كە لېتان نزيكىن. خۇناكىرى
ھەموويان بەرنە لاي خوتان، من تى دەگەم، بمبەخشن كە
بىزازم كردن.

(نینا له نزيك مالەكەوە دەردەكەۋى، گول لى دەكاتەوە)

دۇدىن: نا قەيدى نىيە

پەلينا ئەندىرىيەقنا: من دەنالىئىم بە دەستت ئيرەبىيەوە، بىڭومان، ئىيە
دوكتۆرن، ناتوانن خوتان لە ئافرهت لادەن، من ئەوهيان تى
دەگەم....

دۇدىن (بە نيندا دەلىت كە بە لاياندا دەگۈزەرى): لەۋىچ باسە؟
نینا: ئيرينا نىكەلايىھىنا دەگرى، پىۋەتەر نىكەلايىھەقىچىش
تەنگەنەفسىيەكەي بۆ ھاتووهتەوە.

دۇدىن (ھەلدەستىتى سەرپى): با بچم چەند دلۋىيىكى ۋالىريان بىدم بە
ھەردووكىيان..

نینا (گولەكانى دەداتى): فەرمۇون!
دۇدىن: زۆر سوپاس (بەرەو مالەكە دەروات).

پەلينا ئەندىرىيەقنا (بە تەنيشتىيەوە دەرۋات): ئەو گولانە چەند جوانى!
(لە نزيك مالەكەوە بە دەنگىكى وشك) ئەو گولانەم بىدەنە
دەستت! ئەو گولانەم پى بدە! (ھەركە گولەكان وەردەگرىيت
ھەموويان پارچە پارچە دەكات و فرىييان دەداتە لاوه، ئىنجا
ھەردووكىيان دەچنە ژورەوە).

نینا (تەنيايم): چەند شتىكى نائاسايىيە ھونەرمەندىكى ناودار بگرى،
بە ھۆى شتىكى وا بى ماناشەوە! ئەى سەير نىيە نۇرسىيارىكى

ناسراو، خۆشەویستى خەلکى، كەسىك كە هەموو پۆزنانەكان
لە سەرى دەنۈوسىن، پورتىيەكانى دەفرۇشىرىن، بەرھەمەكانى
وەردەگىپدرىنە سەر زمانەكانى تر، كەچى بەم رېڭارە خەرىكى
ماسىگرتە و كۈلىك دلخوش دەبى بەوهى دوو ماسىي گرتۇوە.
من وام دەزانى كەسانى ناودار بە خۆيانەوە دەنازىن،
نزيكبوونەوە لييان ئاسان نىيە و، بە چاوى سووك سەيرى
رەشە خەلکەكە و شۇرەتى خۆيان دەكەن و وەك بائىي بە باق و
برىقى ناوى خۆيان تۆللى ئەوە لەو خەلکە بکەنەوە كە شۇرەت و
رەچەلەك و دارايى لە سەرروو هەموو شتىكەوەن لايان. كەچى
ئەوەتا دەگرین، ماسىي پاودەكەن، يارىي كاغەز دەكەن، شاد
دەبن و تۈورە دەبن وەك هەموو ئەو خەلکەي تر ...

ترىپلىقق (بى شەپقە دىتە ژورھوو، تفەنگىك و نەورەسىكى كۈزراوى
بە دەستەوھىيە): ئىيە لىرە بە تەنيان؟

نينا: بە تەنيام.

(ترىپلىقق نەورەسەكە دەخاتە بەرپىي)

ئەمەيان ماناى چىيە؟

ترىپلىقق: ئەمە من ئەم كارە نزم و دزىوھم ئەنجام دا و ئەو نەورەسەم
كوشت. وا دەيخەمە بەرپىي ئىيە.

نينا: چىتانە؟ (نەورەسەكە بەرز دەكاتەوە و تىيى دەرۋانىت).

ترىپلىقق (پاش پشويھك): بەم زووانە بە هەمان شىوه خۆشم
دەكۈزم.

نina: من ناتانناسىمەوە.

تریپلیقّف: راسته، پاش ئوهی منیش چیی تر ئیوهم بوقناناسریتھو،
ئیوھ لە ئاست مندا گۆراون، لە چاوهکانتاندا ساردى دەبىن،
بوونم لە نزیكتانه وە دلتەنگتان دەكات.

نینا: لەم مايەوھى دوايىدا ئیوھ بە هەموو شتىك تۈورە دەبن،
قسەكانتان نادىيارن، بە سىمبول دەدوين. ئوهەتا ئەم نەورەسەش
وا دىارە سىمبولىك بىت، بەلام بىبورن، من تى ناگەم لىيى...
(نەورەسەكە دەخاتە سەر قەنەفەكە). من لەوە سادەترم لە ئیوھ
بگەم.

تریپلیقّف: هەمووی ئەو ئىوارەيە دەستى پى كرد كە شانۇنامەكەم بەو
شىوھ شەرمەزارانە شىكستى هىينا. ژنان چاپۇشىيان نىيە لە
ئاست شىكست خواردىندا. من هەموو كارەكانى خۆم سووتاند،
گەر دەتازانى من چەند بەدبەختم! ساردىبۇونەوەتان لە ئاستى
من ترسناكە، ناچىت بە مىشكىمدا، هەروھك ئوهىيە لە خەو
بىدارم بوبىتھو و ئەم دەرياچەيە لە پى وشكى كربىت، يان رۆ
چووبىتھ زىر زەوى. هەر ئىستا گوتتان كە ئیوھ لەوە سادەترن
لە من تى بگەن، ئاخىر مەگەر شتىك ھەيە لىيى تى نەگەن؟
شانۇنامەكتان بە دل نەبووه، سووکايەتى بە ئىلھام دەكەن، و
من بە كابرايەكى ساويلكە و ھىچ لەباردا نەبوو دەزانىن كە
هاوشىوھم تا بلېيى زۆرن... (پى دەدا بە زەوييەكەدا) ئاي كە
باش لەمە دەگەم، ئاي كە تىيى دەگەم! من هەر دەلىيت بزماريڭ
لە مىشكىم چەقىوھ، نەفرەتم كرد لەۋىش و لەو بە خۇنازىنەم، كە
ھەروھك مارىك خويىنم دەمژى... (چاوى بە ترىگۆرەن دەكەۋىت
كە بەدم رېشىتنەوە كەتىبىك دەخويىنىتھو) فەرمۇن ئەۋەتا

بەھرەی پاستەقىنە، وەك ھاملىت ھەنگاو دەنیت و كىتىپىكىشى
بە دەستەوھىدەكەۋىتە پى رابواردىن "سەرفرازى، سەرفرازى،
سەرفرازى..." ئەو خۆرە ھىشتا نەكەيشتۇوهتە ئاستان، كەچى
ئىيۇھەر لە ئىستاواھ خەندە نىشتۇوهتە سەرلىكەناتان،
نىگاتان لەبەر تىشكىدا دەتىتەوە. من نامەۋى رېكەتان لى بىرم
(خىرا خۆى دوور دەخاتەوە و دەروات)

تىرىڭۈرىن (لە دەفتەرەكەى دەستىدا شتىك تۆمار دەكەت): بۇن بە^{تۇوتىنەوە دەكەت و قۇدكا دەخواتەوە، ھەر دەم پەشپۇشە. كابراى مامۆستا عاشقىتى.}

نینا: سلاۋ، بەريس ئەلىكىسىيەفيچ!

تىرىڭۈرىن: سلاۋاتان لى بىت. كارەكان بە شىيۇھىدەكى چاودەراننەكراو
شكانەوە، جا پى دەچى ئەملىق لىرە بىرۇن، باوھر ناكەم جاريىكى
تر چاومان بە يەك بکەۋىتەوە... ئەوهش مايەمى داخە بۇ من، كەم
پى دەكەۋىت من چاوم بە كچى گەنج بکەۋىت، گەنج و سەرنج
پاكيش، من لە يادم چووهتەوە و ناتوانم بىھىنەمەوە زەينى خۆم
مرۇف لە ۱۸-۱۹ سالىدا ھەست بە چى دەكەت، بۆيە ئەو كچە
گەنجانەى لە رۇمان و چىرۇكەكانمدا باسيان دەكەم ھەموو كات
ھەلبەستراو و ساختە دىنە بەرچاو. پر بە دل حەزم دەكەد
ئەگەر بۇ سەعاتىكىش بوايە لە شوينى ئىيۇھەوە بۇوممايە، تا
بىزانىيايە ئىيۇھەوە بىر دەكەنەوە و ھەر بەگشتىش بىزانىيانە
ئىيۇھەج جۇرە مرۇقىيەن.

نینا: بەلام من حەزم دەكەد لە جىيى ئىيۇھەوە بۇوممايە.

تىرىڭۈرىن: بۆچى؟

نینا: تا بمزانیایه ئاخۇ نۇرسىيارىكى ناودار و بەھەرمەند چۆن ھەست دەکات. كەسانى بە شۆرەت ھەستىيان چىيە؟ ئىۋە لە ئاست بە ناوبانگبۇونى خۆتاندا ھەست بە چى دەكەن؟

تريگۈرين: چۆن ھەست دەكەين؟ وا بىزام بە ھىچ جۆرىك. من خۆم ھەرگىز بىرم لەو پرسىيارە نەكىردووهتەوە (كەمېك بىرى بۇ دەکاتەوە) پى دەچى مەسەلەكە يەكىك بى لەم دووانە؛ يان ئەۋەتا ئىۋە زىيادەرپۇيى دەكەن لە مەزەندەكىرىنى ناوبانگى من، يان ئەۋەتا ئەو ناوبانگە بە ھىچ جۆرىك ھەستى پى ناكىيت.

نینا: ئەي كاتىك كە باسى خۆتان لە رۆژنامەكاندا دەخويىنەوە؟

تريگۈرين: كاتىك ستايىشت دەكەن بە لاتەوە خۆشە، كاتىكىش سەركۈنە دەكىيەت تا دوو رۆز ئاگات لە خۆت نىيە.

نینا: دنیايىكى سەيرە! خۆزگە دەتازانى من چەند ئىرەبى بە ئىۋە دەبەم! بەشى خەلکى لەم ژيانەدا تا بلىيى جياوازە، ھەندىك بۇونىكى بىزراوى، نەبىنراو دەبەنە سەر، ھەمۇو لەيىك دەچن و گشتىيان بەدەختن، ھەندىكى ترىيش، بۇ نموونە ئىۋە، كە پەنگە لە ملىونىكىدا يەكىك وابى، ژيانىكى خۆشى، پپ رۆشنايى و پپ ماناتان پى دراوه، ئىۋەمانان بەختەوەرن...

تريگۈرين: من؟ (شانى ھەلدەتكىينى) ھمم... ئىۋە باسى شۆرەت، بەختەوەرى، باسى ژيانىكى خۆشى رۆشن دەكەن، بەلام ئەم وشانە، داواى لېبۈوردىن دەكەم، بە لاي منهوه وەك مرەبان كە من ھەرگىز نايخۆم. ئىۋە زۆر گەنجن و دلتان زۆر باشە.

نینا: ژيانى ئىۋە تا بلىيى قەشقەنگە!

تريگورين: دهبي چي تيدابي واقهشهنگ بيت؟ (سهيرى كاتژميرهكى دهستى دهكات) ئيستا دهبي برقم بنووسىم. بمبەخشن، كاتم نىيە... (پى دەكەنى) ئىوه، وەك دەلىن، پىستان نا بە هەستيارترين مىخەكەمدا* و ئەوهتا ئەم قسىيە دەمەزىنى، بەلام ناشتوانم تۈورەم. يان چاكتىر وايە بدوئىن. با سەبارەت ئەۋىزىانە كامەران و رۆشنى من بدوئىن... ئى.. لە چىيەوە دەست پى بکەين؟ (كەمىك رادەمىيىن) هەندىك خولىاي خۆسەپىنەرەن، بۇ نموونە كاتىك مرقۇشىو و رۆزتەنیا و تەنیا بىر لە مانگ دەكتەوە، جا منىش مانگىكى لەو بابەتمەھىيە. شەو و رۆز تاكە يەك بىرۆكەي خۆسەپىنەر شەكەتم دەكتا: من دهبي بنووسىم و بنووسىم و بنووسىمەوهە... ھېشتا بە تەواوى لە نووسىينى چىرۆكىكى نەبوومەتەوە، هەست دەكەم، ئىتر لەبرەر ھۆيەك بىت، كە دهبي چىرۆكى دووھم بنووسىم، ئىنجا سىيەم و دواتر چوارھميش بنووسىم... من بىوچان دەنووسىم، من ناتوانم بە شىۋىيەكى تر كار بکەم. جا من لە ئىوه دەپرسىم، ئەمە ج شتىكى خوش و پېشىنگارى تىدایە؟ فەرمۇو من ئىستا لەگەل ئىوهدام، گيانم ھەزاوه، بەلام ھەر ساتىكىش بىرم لاي ئەوهىيە كە چىرۆكىكى تەواونەكرارو چاوهرىمە. ئەوهتا من ھەوريك دەبىنەم لە پىانۆيەك دەچىت. خىرا بىر دەكەمەوهە: پېويىستە لە شوينىكى چىرۆكەكەمدا باسى ھەوريك بکەم كە لە شىوهى پىانۆيەكدايە و رووى ئاسمان تەي دەكتا. يان لە پر

* پىستان نا بە هەستيارترين مىخەكەمدا: ئەم دەرىپىنه لە چەندىن زمانى ئەروپايىدا بەكار دىت بە واتايە دىت كە باسىكتان وروۋەنداووه بە لاي منهوه گرينگە و ناتوانم ھەروا خۆمىلى لى لادەم.

بۇنى ھىلىيۇتىرۇپ^{*} دىت، خىرا دەبى لە مىشىمدا ھەلى گرم؛
 بۇنىكى شىرىن، ۋەنگىكى بىيۇڭىنانە، لە كاتى وەسەركىرنى
 ئىواردىكى ھاويندا يادم نەچىت ئامازەمى پى بکەم. ھەلۋىستە
 لەسەر ھەر رىستەيەكى ئىيۇھ و خۇيىشم، بىگە ھەر وشەيەك
 دەكەم و خىرا دەمەۋى لە گەنجىنە ئەدەبى خۆمدا حەشاريان
 دەم بە ھىواي ئەوهى كە رەنگە رۆزىك لە رۆزان كارىك مەيسەر
 بکەن! كاتىكى من لە كار دەبىمەوھ و خىرا خۆم دەكەم بە¹
 شانۋىيەكدا يان دەچمە راوماسى دەبوا بەھۆيمەوھ، ئىتر بىرم
 ئاسسو دەبىت، بەلام نەخىر، ھەر دەمودەست شتىكى قورس،
 وەك توپىكى ئاسنى ھەوتجۇش لە مىشىمدا دەخولىتەوھ-
 بابهتىكى نوى سەرھەلدەدات و پەلكىشىم دەكەت بۇ لای مىزى
 نووسىنەكەم و ناچارم دەكەت بنووسىم و بنووسىمەوھ. ئەمەش
 ھەموو كات دووبارە دەبىتەوھ و خۆم ئاسىوودەيى لە خۆم
 دەتارىئىم و ھەست دەكەم من زىيانى خۆم ھەلدەلووشم و وا
 ھەست دەكەم كە من لەبەر خاترى ئەو ھەنگۈنەي دەيدەم بە
 كەسىكى نەناسراو، لە دەنیايدا ھەللىكى جوانترىن گولەكامى
 دەچنمەوھ، خودى گولەكانىشىم ھەلدەپەزىزىم و پەگ و بىخيان
 دەخەمە ژىر لەقەپىيە. جا ئاخۇ ئەمە شىيىتى نىيە؟ توپلىي
 دۆست و ناسياوهكامىم وەك كەسىكى ئاسايى و تەندروست
 رەفتار لەگەل مندا بکەن؟ " سەرقالى نووسىنى چىن؟ ئەمجارە
 چىمان پېشىكىش دەكەن؟ " ھەمان قىسە و ھەمان پرسىيار
دەكىرىنەوھ و وا دىتە بەرچاوم كە گرينىڭىدانى ناسياواىن و

* ھىلىيۇتىرۇپ: رۇوهكىكى دەونئاسايى، گەللىي پان و گەورەي ھەيە و جۇرە
گولىكى مۇر دەگرىت.

پیداهه‌لدانیان و سه‌رسامبوونیان- گشتی فیلیکه، وهک
نه‌خوشیک ده‌مخله‌تینن و جاری وا ههیه ده‌ترسم که بی‌خشپه
دوام که‌وتبن و له پریکدا بالم بگرن و وهک "په‌پریشین"^{*} بمبهن
بۆ‌شیتختانه، خۆ سالانی لاویتیم، که باشتیرین سالانیک بوون،
کاتیک تازه ده‌ستم پی‌کردبوو، نووسین ئەشکه‌نجه‌یه‌کی پرووت
بوو. نووسیاریکی گچکه به تایبەتی گه‌ر به‌خت یاری نه‌بى،
خۆی پیوّله و ناره‌هات و نه‌خوازراو دیتە پیش چاو،
دهماره‌کانی گرژ و له سه‌رپین؛ بی‌په‌روا نزیک که‌سانی سه‌ر به
ئەدەب و هونه‌ر ده‌سووریتەوه، به‌لام که‌س دانی پیدا نانی،
سه‌رنجی که‌س راناکیشی، ده‌ترسیت پاست و په‌وان و بی‌
ترس بروانیتە چاوی خەلک، هه‌روهک قومارچیه‌کی به‌نگین که
پاره‌ی پی‌نەبى. من خوینه‌ری خۆمم نه‌دەدی، به‌لام له خۆم‌وە
نادۆست و که‌مبرووا ده‌هاته بەرچاوم، من له جه‌ماوەرەکه
ده‌ترسام، ئەو ده‌یتۆقاندم، هه‌ر جاریک شانۇنامەیه‌کی نویم
پیشکیش بکردايە، وام دەزانى ژنه قژرەشەکان مەزاچیان
دۇزمنانەیه بەرامبەرم و قىززەرد و كالەکانىش بى سۆز و
خەمساردن. ئائى خوايە ئەوه چەند شتیکى ترسناك بوو! چەند
ئازاردهر بوو!

نینا: ببۇرن، به‌لام ئاخۆ ئيلهام و خودى پرۆسەئ خولقاندىن چەندىن
ساتى بەرز و پر کامەرانىتان پی‌نادەن؟

* ده‌ترسم که بی‌خشپه دوام که‌وتبن و له پریکدا بالم بگرن و وهک "په‌پریشین
بمبەن بۆ‌شیتختانه: په‌پریشین پاله‌وانى چىرۇكىکى نووسیارى گه‌ورهی رووسیا
نىكەلای گۆگەلە، کە له سالى ۱۸۲۵ دا به ناوى "ياداشتنامەکانى شىتىك" بلاو
کراوەتەوه.

تريگورين: بهلى، كاتيك دهنووسم، ههست به خوشى دهكەم، پيـداـچـوـونـهـوـهـىـ رـهـشـنـوـوـسـهـ چـاـكـكـراـاوـهـكـانـيـشـ كـارـيـكـىـ خـوـشـهـ. بهلام.. هـهـرـ بـهـرـهـمـهـكـهـ لـهـ چـاـپـ دـهـرـدـهـچـىـ وـ دـهـيـگـرـمـ بـهـ دـهـسـتـهـوـهـ، يـهـكـسـهـرـ سـهـرـنـجـ دـهـدـهـمـ كـهـ بـهـرـهـمـهـكـهـمـ ئـهـوـهـ نـيـيـهـ مـنـ چـاـوـهـرـيـيـ بـوـومـ، كـهـ شـتـيـكـىـ هـهـلـهـيـ، شـتـيـكـهـ كـهـ هـهـرـ نـهـ دـهـبـوـوـ بـنـوـوـسـرـايـهـ، ئـيـتـرـ پـهـژـارـهـ دـهـمـكـرـىـ، بـارـىـ دـهـرـوـونـمـ پـهـرـيـشـانـ دـهـبـىـ.. (پـىـ دـهـكـهـنـىـ) بهلام خـهـلـكـهـ دـهـيـخـوـيـنـنـهـوـهـ وـ دـهـلـيـنـ: "واـيـاهـ، باـشـهـ، پـرـ بـهـهـرـهـيـهـ، جـوـانـهـ، بهـلامـ زـرـىـ ماـوـهـ بـقـتـلـسـتـوـىـ" يـانـ دـهـلـيـنـ شـتـيـكـىـ نـازـدارـهـ، بهـلامـ "باـوـكـانـ وـ كـوـرـانـ" كـهـىـ تـورـگـيـنـيـفـ چـاـكـتـرـهـ". ئـيـتـرـ ئـاـواـ، تـاـ سـهـرـمـ دـهـيدـاـ لـهـ بـهـرـدـىـ ئـهـلـحـدـ، لـهـ دـوـوـ وـشـهـيـهـ زـيـاتـرـ نـيـيـهـ، جـوـانـهـ، پـرـ بـهـهـرـهـيـهـ، جـوـانـهـ، پـرـ بـهـهـرـهـيـهـ، لـهـ زـيـاتـرـ هـيـچـىـ تـرـ نـيـيـهـ، كـهـ مـرـديـشـمـ، نـاسـيـاـوـهـكـانـمـ بـهـ لـايـ گـورـاـكـهـمـداـ تـىـ دـهـپـىـنـ وـ دـهـلـيـنـ: "ئـهـمـهـ گـورـىـ تـريـگـورـينـهـ، نـوـسـيـاـرـيـكـىـ چـاـكـ بـوـوـ، بهـلامـ نـهـدـهـگـهـيـشـتـهـ تـورـگـيـنـيـفـ".

نينا: بـبـوـورـنـ، بهـلامـ منـ لـيـتـانـ تـىـ نـاـگـهـمـ. پـىـ دـهـچـىـ مـهـسـهـلـهـكـهـ هـهـرـ ئـهـهـيـهـ كـهـ ئـيـوـهـ نـازـپـيـدرـاـوىـ شـوـرـهـتـ وـ سـهـرـكـهـوـتـنـهـ كـانـتـانـ.

تريگورين: كـامـ سـهـرـكـهـوـتـنـانـ؟ منـ هـرـگـيـزـ خـوـمـ بـهـ دـلـ نـهـبـوـهـ. منـ خـوـمـ، وـهـكـ نـوـسـيـاـرـيـكـ، خـوـشـ نـاوـيـتـ. لـهـ هـهـمـوـوـشـىـ خـرـاـپـتـرـ ئـهـهـيـهـ كـهـ مـنـ لـهـ جـوـرـهـ سـهـرـلـيـشـيـيـوـانـيـكـداـ دـهـثـيـمـ، خـوـشـ لـهـ نـاـگـهـمـ كـهـ دـهـيـنـوـوـسـمـ.. مـنـ ئـهـوـتـاـ ئـهـمـ ئـاـوـهـمـ خـوـشـ دـهـوـىـ، ئـهـمـ دـيـيـهـ وـ ئـاـسـمـانـهـكـهـيـمـ خـوـشـ دـهـوـىـ، مـنـ هـهـسـتـ بـهـ سـرـوـشـتـ دـهـكـهـمـ، سـرـوـشـتـ ئـاـرـهـزـوـوـمـ تـىـداـ دـهـبـزـوـيـنـىـ، ئـاـرـهـزـوـوـيـهـكـىـ بـهـرـيـنـهـگـيـرـاـوىـ نـوـسـيـنـ. بهـلامـ مـنـ تـهـنـيـاـ وـيـنـهـكـيـشـيـكـىـ سـرـوـشـتـ

نیم، من هاولو لاتیشم، نیشتمان و گله کهی خۆم خوش دهۆی و
وهک نووسیاریک پیویسستی سەرشانمه سەبارەت بەگله کەم و
ئیش و ئازارەکانى بدویم، باسى داھاتووی بکەم و باسى
زانست، مافەکانى مرۆڤ و چى و چى تر بدویم. لە راستیشدا
من سەبارەت ھەموو ئەمانە قىسە دەکەم، لە ھەموو لایەکەو
پەلەم لى دەکرئ، تۈورە دەبىن لىم، منیش رwoo لە ملا دەکەم، لە ولا
دەکەم، ھەروھك ریویيەك سەگەلىك راوى بنى، دەبىن زيان و
زانست بەرھو پیشەوە دەرۇن و دەرۇن، منیش تا دى پاش
دەکەم و پاش دەکەم، وەک جووتىاريک كە لە شەھەندەھەر دوا
كەوتىبى، لە ئاكامدا ھەست دەکەم كە من ھەر تونانى
وھىكىرىدىنى دىيمەنى سەرۋەشىم ھەيە و بەس، لە ھەموو
بوارەکانى تردا من ساختەم، تا سەر مۇخ ساختەم.

نینا: ئىوھ و سەرقالى كارەكەتان بۇون كە نە كاتтан ھەيە و نە
ئارەزووی ئەوھى هوشىيارانە لە بايەخى خۆتان بگەن. با ئىوھ بە
دلى خۆشتان نەبن، بەلام بۆ كەسانى تر ئىوھ مەزن و بەھادارن!
ئەگەر من نووسیاریکى وەك ئىوھ بومايىه، ئەوا ھەموو زيان
دەبەخشىيە خويىنەرانم و لە وەش دەگەيىشىم كە تەنبا
بەختىارييەك بۆ ئەوان ئەوھىيە كە بەرز بىنۇو بۆ ئاستى من و
ئەوانىش ھەر بە سوارى گالىسکە سەرفرازى منيان دەكتىرا.
تريگۈرین ئا. ئا، بە سوارى گالىسکە.. ئەگامىيەنۈونمُ، چى؟

* ئەگامىيەنۈون: يەكىكە لە پاللوا نەكانى داستانى ئىليليادەي ھۆمیرۆس و شاي
ميكىنى بۇوه و سوپىاسالارى ھىزە ھىلانييەكان، واتە يۈنانييەكان، بۇوه. لە
سەرچاوه عەربىيەكاندا ناوهكە بۇوه بە ئاغا مەمنۈون.

(هەردووکیان بزهیەک دەيانگرى)

نینا: بەرامبەر بەختىيارىي ئەوهى نۇوسييارىك يان ھونەرمەندىك بۇومايىه، ئامادە بۇوم خۆم لە ئاست تۈورەيىي خزمان، نەدارى و نائۇمىدى راڭرتايىه، ئامادە بۇوم بە ساپىتە خۆم داپوشىم و نانى جۆ خۆراكم بوايە. خۆراڭر دەبۇوم لە ئاست خەفەت خوارىدۇم بەوهى كە بەدلى خۆم نىم و هەستىكرىدۇم بە كەموكۇرېيەكانم، بەلام ھاوكاتىش داواى شۆرەتىم دەكىرد، شۆرەتىكى راستەقىنە و بە دەنگ و سەدا... (بە دەستەكانى دەمۇچاوى خۆى دادەپۆشى) سەرم دەسۈورى... ئۆف!..

دەنگى ئەركايدىنا دىت (لە مالەكەوه ھاوار دەكتات): "بەريىس ئەلىكسىيەقىچ!"

تىرىڭقۇين: بانگم دەكەن، دىارە بۇ خۆ كۆكىرنەوهى... هەرچەندە هىچ دلەم پىيەھەن نىيە ئىرە جى هيلىم (چاۋىك بە دەرياجەكەدا دەگىرى) سەير ج نىعەتىكە! چەند جوانە!

نینا: ئەو مالە و باخچەكەى دەھەرەپەرى دەبىن لە كانارى ئەوبەرەوه؟

تىرىڭقۇين: بەلى.

نینا: ئەوه مولك و مەزراى دايىكى رەحىمەتىمە. من لەۋى لەدايك بۇوم. هەموو زيانم نزىك ئەم دەرياجەيە بىر دۇوھە سەر، يەك بە يەكى دۆرگەلەكانى شارەزانم.

تىرىڭقۇين: شوينىكى جوانتان ھەي! (چاۋى بە نەورەسە كۈزراوهكە دەكەۋى) ئەى ئەمە چىيە؟

نینا: نەورەسىكە، كەنسىتەننەن كەفرىيەلەقىچ كوشتووھەتى.

تريگورين: بالندىيەكى جوانە. ھەر بەراست ناخوازم لىرە بىرۇم. بەشكىم بتوانن ئيرينا نىكەلايىھەقنا قايل بکەن بمىنىتەوە. (شتىك لە دەفتەرەكەيدا تۆمار دەكتا)

نینا: ئەوه چى دەنۋوسىن؟

تريگورين: ھىچ، ھەر شتىكىم تۆمار كرد.. دىمەنېك بە خەيالىدا ھات.. (دەفتەرەكە دەشارىتەوە) دىمەنېك بۆ چىرۇكىيىكى بچووك؛ كىيژىيىكى لاو، كىيژىيىكى وەك ئىووه، لە ليوار دەرياچەيەك دەزى؛ وەك نەورەسىيىك دەرياچەكەي خوش دەۋىت، ھەروەك نەورەسىيىكىش كامەران و سەربەستە. بەلام بە رىككەوت كەسىيىك پەيدا دەبىت و چاوى پىتى دەكەۋىت، لە وەرسى و دەستبەتالىدا كىيژەكە دەكۈزۈت، ھەروەك ئەو نەورەسە.

(پشۇويەك)

(لە پەنجەرەكەوە ئەركادىنا دەبىنرى)

ئەركادىنا: بەريس ئەلىكسىيەفيچ، ئىووه لە كۆين؟

تريگورين: ھەر ئىستا! (دەروات و لە نینا دەپروانى؛ لەلای پەنجەرەكەوە وەلامى ئەركادىنا دەداتەوە) چىيە؟

ئەركادىنا: ئىمە لىرە دەمەننەوە.

(تريگورين دەچىتە مالەكەوە)

نینا (لە پلىكانەكە نزىك دەبىتەوە؛ پاش كەمىك رامان): ئەمە خەوه!

پەرددە دادەدرىتەوە

په ردهي سڀيهم

ژورى نانخواردنى مالهکەي سۆرين. له هەردوو لاي راست و چەپەوە دەركە هەن. بوفىيەكى قاپ و قاچاغ، دۆلابىك دەرمانى تىدا دانراوه. له ناوه راستى ژورەكەدا مىزىك دانراوه، جانتايەك و چەند كارتونىك، دياره كە بۆسەفەر ئامادە كراون. تريگورين نانى بەيانى دخوات، ماشا لاي مىزەكەوە وەستاوه.

ماشا: من هەموو ئەمەтан وەك نۇوسيارىك بۆ باس دەكەم، دەتوانن دوايى بەكاريان بېيىن. من بە راست پىستان دەلىم؛ ئەگەر ئەو بە شىوهەكى مەترسىدار خۆز زامدار بىرىدىا، من بۆ يەك خولەكىش ژيانم نەدبوو. سەربارى هەموو شتىكىش من ئازا بۇوم، من بىيارى خۆمم دا: من ئەو خۆشەويىستىيە لە دەم هەلددەكەنم، لە رەگەوە هەلى دەكىشىم.

تريگورين: جا بە چ شىوهەك؟

ماشا: من شوو دەكەم بە مدۋىدىنەكى.

تريگورين: بە مامۆستاكە؟

ماشا: بەلى

تريگورين: بەلام تى ناگەم، چ پىويىست دەكات وا بکەن؟

ماشا: ئەگەر وانەبى دەبى گىرۆدەي خۆشەويىستىيەكى بى هيوا بىم، سالانى سال دانىشىم چاودىرى شتىك بىم روو بىدات... بەلام

هەرکە شووم کرد، ئىتر نامپەرژىتە سەر خۆشەویستى، گرفته
نوييەكان، كۆنەكان خەفە دەكەن. جىگە لەوهش شووکردن لە
خۆيدا كۆرانكارىيەكە. تازەسى نەكەينەوه؟

تريگورين: ئاخىر زۆر نابىت؟

ماشا: دە بالى! (پىكىك بۇ ھەردووكىيان تى دەكەت) ئىوه وا لە من
مەروانن. ژنان زياتر لەو دەخۇنەوه كە ئىوه بىرى لى دەكەنەوه.
بەشىكى كەميان بە ئاشكرا دەخۇنەوه، بەلام زۆرينەيان بە
نهىنى، بە راستىمە. جا يان ۋۆدكا يان كۆنياكىش دەخۇنەوه.
(پىكەكەي دەدا لە پىكى تريگورين) بە خۆشىتان! ئىوه مەرقىقىكى
سادەن، جىيى داخە جىمان بىلەن.

(ھەردووكىيان دەخۇنەوه)

تريگورين: من خۆشم ئارەزووى رۈيىشتىم نىيە.

ماشا: دە باشە ئىوه تكاي لى بىكەن تا بىيىنتەوه.

تريگورين: نەخىر، ئىستا ئىتر بە ھىچ شىوه يەك نامىيىتەوه. كورەكەي
تا بلىيى ناشيرىنانە رەفتار دەكەت. دەمەك فىشەك بە خۆيەوه
دەنتى و ئىستاش دەلەين نيازىتى من ناچارى شەرى بەرامبەرىتىنە
بەكتە. لەبەر چىش؟ تاوىك خىش دەكەت، تاوىكىش دەفرمەنلى
بانگەشەي فۇرمى نوى دەكەت... ئاخىر خۆ جىيگە بەشى
ھەمووان دەكەت، بە نويخواز و كۆنخوازەوه، ئىتر چ پىويسىت بە
پالەپەستق دەكەت.

ماشا: جىگە لەوهش، دىيارە دلىپىسىش لە ئارادايە، ھەرچەندە من كارم
بەمەيانەوه نىيە.

(پشتویه ک)

(یاکه ټ به جانتایه که وه له لای چه په وه بؤ لای راست تئ

دنه په رئ؛ نینا دیتھ ژووره وه و لای په نجه ره که وه ده وستیت)

مامؤستاکه کی من زور ژیر نیي، به لام دلباش و هه ژاره و منیشی
زور خوش ده ویت، به زهیم پییدا دیتھ وه، پیریزنه که کی دایکیشی
گوناهه، دهسا ریکه م بدهن ئاواته خوازی کشت خوشیه ک بم
بؤتان، گله کی جی بیلن، (توند دهستی ده گووشن). من زور
سوپاس گوزارتانم بؤ ههستی دوستانه تان به رامبهرم، تکایه
کتیبه کانی خوتانم بؤ بنیرن، به نو توگرافی خوتانه وه، به لام
مه نووسن "بؤ زور پیزدار" بگره ساده و ساکار بنووسن" بؤ
ماریا، که نه خانه واده دیتھ وه یادی که س، نه ده زانری بؤ لم
دنیایه دا ده ژی". مالئوا! (دہروات).

نینا (دهستی به رهه لای تریکوئین را ده کیشی و چنگی وه ک
مسته کوله که گرمله کردووه)؛ جووت یان تاک؟

تریکوئین: جووت.

نینا (هه ناسه یه ک هه لدہ کیشی)؛ نه خیّر، من ته نینا ده نکه ما شیک له
دهست مدایه، پرسیاریکم خستبووه دلمه وه؛ ئه کته ری بکه مه
پیشهم یان نا؟ خوژگه که سیک بووبووا یه بیت وانا یه
ئامؤژگاری یه کم بکات.

تریکوئین: له شتی وادا ئامؤژگاری ناکریت.

(پشتویه ک)

نینا: ئیمه لیک جیا ده بینه وه و... ره نگه چی تر چاومان به یه کتری

نەكەويىتهوه، جا تكاتانلى دەكەم ئەم مەداليا چۈزۈلەيم وەك يادگارىيەك لى وەرگرن. من رام سپاردووه له ديوىكى يەكەم پىتى ناوهكەتان و له ديوهكەى تريشى ناوى كتىبەكتەنان، "رۆزان و شەوان" هەلکەن.

تريگۇرين: چەند ناسكە! (مەدالياكە ماچ دەكات) ديارىيەكى نەشمىلەيە!

نینا: جاروبىار يادىكىم بەكەنوه.

تريگۇرين: بىگومان يادتان دەكەم. ئىووه بەو شىۋەيە دىئنەوه يادم وەك ئەو رۆزە رۆشنىھى هاتن - دىتەوه بىرتان؟ ھەفتەيەك پىش ئىستا، كە جلىكى رەنگ كالغان لەبەردا بۇو.. ئىمە قىسەمان دەكىرد پىكەوه... نەورەسە سېيىھەكە ھىشتا لەسەر قەنەفەكە كەوتىبوو.

نینا (بىر دەكاتەوه): بەلى، نەورەسەكە.

(پشۇويەك)

لەمە زياتر نابىت قىسە بکەين، بەرەن ئىرە دىين... بەر لەوهى سەفەر بکەن دوو خولەكم بىدەنتى، تكاتانلى دەكەم... (بەلاي چەپدا دەروا، ھاواكەت لەلاي راستەوه ئەركادىنا و سۆرىن بە فراكەوه* و بە ئەستىرەك بەسەر سىنگىيەوه دىئنە ژۇرەوه، بە دواى ئەوانىشدا ياكەف كە شىپرەزە خۆ كۆكىرىنەوهى سەفەر. ئەركادىنا: دە تو، پىرەپىياو، لە مالاوه بەنەرەوه،... تو بەو

* فراك: پۇشاكىيەكى پىياوانىيە و زياتر بۇ بۇنە رەسمى و گرىنگەكان لەبەر دەكىرى و وەك چاڭەت وايە بەلام لە پىشىتەوه تا ئاستى لاي ئەژنۇق درىز بۇوهتەوه.

پوماتيزمه‌توه کهی که‌لکی سه‌فهرت پیوه‌یه؟ (ئىنجا لە تريگورين ده‌پرسى) ئه‌وه کى بۇ ئىستا چووه ده‌ره‌وه؟ نىنبا بۇو؟
تريگورين: بەلى.

ئەركادىنا: پەردوڭ كە ليمان تىك دان... (دادەنىشى). وا ديازە هەمۇو شتىكم پېچاوه‌تە، بىزار بۇوم.

تريگورين (نووسىنى سەر مەدالياكە دەخويىنیتەوه): "رۆزان و شەوان"، لەپەرە ۱۲۱، دىرى ۱۱ و ۱۲.

ياكەف (بە دەم پاكىرىدەوهى سەر مىيىزەكەوه): قامىشى راوه‌ماسىيەكانىش كۆكەمەوه؟

تريگورين: ئا، هيىشتا پېۋىستم پېيان دەبى. بەلام كتىبەكان بىدەن بە كەسىك.

ياكەف: بە سەرچاۋ.

تريگورين (لەبەر خۆيەوه): لەپەرە ۱۲۱ دىرىه كانى ۱۱ و ۱۲. ئاخۇچى نووسـرابى لە دىرانەدا؟ (لە ئەركادىنا ده‌پرسى) ئەرىنى كتىبەكانى من لىرە هەن؟.

ئەركادىنا: لە ژورى كارەكەى سۆرىنى برام، لە دۆلابى گۈشەكەدا.

تريگورين: لەپەرە ۱۲۱ ... (دەچىتە دەرەوه)

ئەركادىنا: ھەر بەراست پېتروشا لىرە بىمايتا يەوه باشتىر بۇو...،

سۆرىن: ئىوه سەفەر دەكەن، بەبى ئىوهش زۆر سەختە بۇ من لىرە بەم.

ئەركادىنا: ئەى لە شار چىت ھەيە؟

سۆرىن: ھىچى ئەوتۇم نىيە، بەلام بەھەر حال. (پى دەكەنلى) داراشتنى

بناغه‌ی خانووه زستانییه‌که و شتی له و بابه‌ته... حهز دهکم بق
یه‌ک دوو سه‌عات ئه‌م به‌رگی سربوون و خاموشییه له خۆم
دامالم، ئه‌گینا ده‌میکه لىّ که توووم وه‌ک دارجگه‌ریه‌کی کۆن.
من رام سپاردووه ئه‌سپه‌کان بق سه‌عات یه‌ک ئاماذه کرابن
هه‌موومان پیکه‌وه دهکه‌وینه رئ.

ئەركادینا: (پاش بىيدهنگىيەك) ده بق خوت لىرە بژى، وەرس مەبە و
خوت مەدەرە بەر سەرما. ئاگایەكىشت له كورەكەم بىت،
بىپارىزە، رېنۋىيىنى بکە.

(پشۇويەك)

ئەوهتا من دەرپۇم، بى ئەوهى بىزانم كەنسىتەنتىن بق فيشەكى نا
بە خۆيەوه. من واى بق دەچم كە هوڭكارى سەرەكى ئىرەبى
بوبىيەت و تا من زووتر ترىيگۈرەن لىرە بېمەوه چاڭتە.

سۇرىن: نازانم چۆن پىت بلېيم؟ بەلام هوڭكارى تىريش له ئارادا بۇون.
شتەكە ئاشكرايە، كورىكى لاو، زىرەك، لە گۈندىكدا، لەم
لاچەپەكەدا دەزى، بى پارە، بى پلە و پايە، بى داھاتۇويەك.
سەرقالى هىچ شتىك نىيە، لەو بى كارىيەئى خۆى شەرم دەكتات
و دەترسى. من تا بلىي خۆشم دەۋى، ئەويش هوڭىرى منه، بەلام
لەگەل ھەموو شتىكىشدا سەرنىجام وە هەست دەكتات كە لە
مالەكەدا زىادەيە، كە سپلى لاورگە و خۆى داوه بەسەر
خەلکىدا. ئى دىيارە كەرامەتى....

ئەركادینا: چاڭ داماوم بە دەستىيەوه! (بە دەم بىركردنەوه) نازانم، تۆ
بلېي بچووايە بق سەربازى باشتىر بۇوايە...

سۆرین: (كەمىك فىكە لى دەدات و دواتر بە دوودلىيەوە دەللى) من پىم
وايە لە هەموو شتىك چاكتىر ئەوە دەبۇو، ئەگەر تۆ... كەمىك
پارەت بادايە پىيى. بەر لە هەموو شتىك پىويىستە جلوبەرگىكى
وەك ئەو خەڭى خوايە بېۋىشى، سى سالەنەمان چاكەتى لە
بەردايە، بەبى پالتۇ دەسوورىتەوە... (پى دەكەنلى) خۇ خرپاپىش
نىيە بىتوانىيا يە بايەكى بالى خۆى بادات، بچوايە بۆ ھەندەرانىك
بۆ نمۇونە، خۇ ئەوە ھىندهشى تى ناچىت.

ئەركادىنا: سەربارى ئەوەش... رەنگە پارەتىك جلم پى
ھەلسۈورىت، بەلام بە خوا بۆ ھەندەرانەكە.. نەخىر، من لەم
كاتەدا بۆ دەستەجەلەكەش ناتوانم، (شىلگىرانە) پارەم نىيە
(سۆرین پى دەكەنلى)
نېمە!

سۆرین (دەكەۋىتەوە فىكە لىدان): چار چىيە. بمبەخشە گيانەكەم،
سەغلىت مەبە. من باوھەرت پى دەكەم... تۆ ژىنەكى بەخىنەد و
ئاكار بەرزى.

ئەركادىنا: (بەدم فرمىسىكەوە) من پارە شك نابەم!
سۆرین: من پارەم ھەبوايە، بىگومان من خۆم پارەم پى دەدا، بەلام من
ھىچم نىيە، پىنج كەپىكىشىم نىيە. (پى دەكەنلى) كاباراي
سەرپەرشتىيارم ھەموو مووجەمى خانەنىشىنىيەكەم لە دەست
دەسىيىنى و لە كارى جوتىيارى و ئازەلدارى و ھەنگ
بەخىوكرىندا سەرفى دەكەت، پارەكائىشىم ھەروا تىدا دەچن،
ھەر ھەنگە و دەمرى، ھەر مانگايە و بەلادا دىيت، ئەسپەكائىشىم
ھىچ كاتىك ناخىرىتە بەردىستم..

ئەركادىنا: راستە من پارەم ھەيە، بەلام من ھونەرمەندم؛ من ھەر ئارايىشت و جلوبەرگ بە جاريڭ نابۇوتىيان كردووم.

سۆرىن: تۆ دلېباش و مىھەربانى.. من پىزم ھەيە بۇت... بەللى.. ئەوا دىسانەوە شتىكىمە.. (پەت دەبا) سەرم گىز دەخوات. (خۆى بە مىزەكە دەگۈرىتەوە) حالىم باش نىيە.

ئەركادىنا: (بە ترسەوە) پىتروشا! (ھەول دەدات بچىتە ژىر بالى) پىتروشكىا، ئەزىزەكەم... (دەقىيىنى) بىگەنە فريام!.. (تىرىپلىق بە سەرى بەستراوەوە لەگەل مەۋىدىنەكادا دىنە ژورەوە) حالى پەشىۋە!

سۆرىن: ھىچ نىيە، ھىچ نىيە... (بىزەيەك دەخاتە سەر لىيۇى و ئاو دەخواتەوە) ھىچ نىيە، تى پەرى... تەواو.

تىرىپلىق: (بە دايىكى دەللى) مەترسە، دايىه، ئەوه ترسناك نىيە. خالى ئىستا زوو زوو واى لى دىت (ئىنجا روو دەكتە خالى) خالى پىريستە پال كەويت.

سۆرىن: راستە كەمىك پشۇوم پىيوىستە، بەلام بۇ شار ھەر دەرۇم، بىرىك پال دەكەم و ئىنجا دەكەمە پى... بىركردنەوە ناوى... (دەپوات و خۆى بە گۆچانەكەى را دەگىرى)

مەۋىدىنەكادا (قۆللى گرتۇوە): مەتەلىك ھەيە دەللى: بەيانى لەسەر چوار پەل، نىوەرق لەسەر دوowan و ئىوارەش لەسەر سىيان...

سۆرىن: (بە دەم پىكەنинەوە) خۆيەتى. شەۋىش لەسەر پشت. سوپاستان دەكەم ئىتر خۆم دەتوانم بىرۇم..

مدغیدینکا: دهستمان کردهوه به لوت نواندن!

(مدغیدینکا و سوئین دهچنه دهروه)

ئەركادينا: چۆن تۆقادىمى!

تريپليق: ئەو زيانى لادىي پى ناكەوي. پەزاره داي دەگرىت. بەلام داي
ئەگەر تو لە پرسەخاوهت بنواندايە و هەزار و پىنجسىد، دوو
ھەزارىكت بە قەرز بدايەتى و ئەوا ئەو دەيتوانى سالىك لە شار
پىي بىزى.

ئەركادينا: من پارەم نىيە. من ھونەرمەندم نەك خاوهن بانك.

(پشۇويەك)

تريپليق: دايى بەندازەكەى سەرم بۆ بىگۈرە. تۆ باشى دەكەى.

ئەركادينا (لە دۆلابى دەرمانەكە يېد و بەندازى بىرىنپىچان
دەردەھىنىت): دوكىریش ئەملىق دواكەوتۇوه.

تريپليق: بەلەنى دا پىش سەعات دە لىرە بىت، كەچى وا نىوهەرۋىيە و
ھەر دىيار نىيە.

ئەركادينا: دانىشە (پەرۋەكەى دەورى سەرى لى دەكاتەوه) دەللىي
مېزەرت بە سەرەوهىيە. دويىنى يەكىكى، لەوانەي لىرەو دەگۈزەرىن
لە چىشتاخانەكە، دەپېرسى ئاخۇ تۆ سەر بە ج مىلاھتىكى.
بىرىنەكەت خەرىكە بەتەواوى سارىز دەبى، ئەوهى ماوه فشەيە.
(سەرى ماج دەكات) دەللىيا بىم لەوهى كە بەبى من لىرە جارىكى
تر تاق و تيق ناكەيتەوه؟

تريپليق: نا، دايى، ئەوه ساتىكى بى ھيوايى بۇو بەسەرمدا تى پەرى و
من خۆمم بۆ كۆنترۆل نەكرا. ئەوه دووبارە نابىتەوه (دەستى ماج

دهکات) دایه تو دهسته کانت زیپین. له یادمه، زور دهمیکه، که تو هیشتا له شانوی دهولهت کارت دهکرد - من ئەو کات مندال بوم - له گەرەکەماندا بۇ به شەر، ئافرهەتىکى جلشۇر زقى لیدان خوارد. له بىرته؟ بە بۇ راھى بەرزيان كرده و ... دواتر تو هەر سەرت لى دەدا، دەرمانت بۇ دەبرد و له تەشتىكىشدا مەنداڭ كانىت بۇ دەشت. بە راستتە، بىرت نايەتە و؟

ئەركادىنا: نەخىر (بەنداشىكى تازە لە سەرىيە و دەپىچى).

تەرىپلىقۇف: ئەو كاتەش دوو سەماكارى بالىت لە ھەمان خانوودا دەزيان كە ئىمەن تىدا بۇمى... دەھاتنە لاي تو بۇ قاوهخواردنە و ..

ئەركادىنا: ئەويانم لە يادە.

تەرىپلىقۇف: دوو ئافرهەتى زور خواپەرسىتىش بۇون.

(پشۇويەك)

لەم ماوانەي دوايىدا، ئا لەم رۆزانەدا من ھەروەك سەرەدەمى مەندالىم تو قىم ھېنده بە سۆز و ھەستە و خۆش دەۋىت. من ئىستا جە لە تو كەسىكى ترم نىيە. بەلام تو بۆچى، بۇ دەكەويتە زىير كارىگەری ئەو زەلامە و؟

ئەركادىنا: تو لە كەنسىتەنتىن تى ناگەيت. ئەو جوامىرلىرىن كەسايەتىيە.

تەرىپلىقۇف: بەلام كە ھەوالىيان پى دا من دەمەۋى شەرى رەوبەرەپوئى لەگەلدا بىھەم، جوامىرلىرىكەي رىي ئەوهى لى نەگرت وەك تەرسنۇكىك رەفتار بکات. سەفر دەكات. چ ھەلھاتنىكى ئابرەپوئە!

ئەركادىنا: قىسى هىچ و بى مانا! من خۆم داواى لى دەكەم كە ئىرە جى بەيلىكت.

تربىپلىقۇف: جوامىرترىن كەسايەتى! ئەوهتا من و تو خەرىكە لەسەر ئەو دەبىتە دەمەقالىمان، ئەويش ئىستا يان لە ژورى ميوانەكە يە يان لەناو باخچەكەدايە و پىمان پى دەكەنلى... يارمەتىي نينا دەدات پىش كەۋىت، دەيەوئى بە يەكجارى باوھى پى بىنلى كە خۆى بلىمەتىكە.

ئەركادىنا: ھەموو خۆشىي تۆھەر لەودايە قىسى داشكىن بە من بلىيى. من پىزى ئەو مەرۆقە دەگرم و تکام وايە لە بەردەمى مندا بە خراپە ناوى نەھىنى.

تربىپلىقۇف: بەلام من پىزم نىيە بۇى. تو دەتەوئى منىش بە بلىمەتى دابىنیم، بەلام بىمەخشە، من فىر نىم درۆ بکەم، من قىزم دىتەوە لە بەرھەمەكانى.

ئەركادىنا: ئەوه ئىرەبىيە، كەسانىك كە بى بەھەن، بەلام خۆيان بە شىت دەزانىن، ھىچيان لەباردا نىيە جىڭ لەوهى ناوى بەھەدارە راستەقىنەكان بىزىن و لەكەداريان كەن، ھەر باشە سەبۈورييەكە!

تربىپلىقۇف (بە لاقرتىيەوە): بەھەدارە راستەقىنەكان! (ئىنجا بە توورەبىيەوە) من لە ھەمووتان بەھەدارىتم، مادامەكى واى لى هات! (بەندازەكە سەرى دادەمالى) ئىوه، دووجارى پۇتنى بۇون، پلەي يەكەمتان لە ھونەردا گرتۇوە و ئىتەر وا دەزانن تەنەيا ئەوه ياسايى و راستەقىنەيە كە خۆتان دەيکەن و ھەموو خەڭەكەي تىريش دەچەوسىنەوە و خەفەيان دەكەن! بەلام من دداننان پىدا نانىم، من نە ددان بە تۆدا نە بەويشدا دەنیم!

ئەركادىنا: كابرايەكى دىكادىنى!..

تريپلىقۇف: تۆش خۆت بگەينە شانق نەشمىلەكت، رۆلە بى تامەكانىت
لە شانۇنامە بى بهەرەكاندا بىگىرە!

ئەركادىنا: من ھىچ كاتىك رۆلى وام نەديوه. لىم گەرى! تۆتەنانەت
ۋەدىقىلىكى* بى نموودىشت پى نانووسىرى. بەقالەكى شارى
كىيىش! سېلى لاورگى!

تريپلىقۇف: رەزىلى پىسکە!

ئەركادىنا: شىرە پىاوا!

(تريپلىقۇف دادەنىشى و بىتەنگ دەگرى)

ھىچ و پووج (ئىنجا نىگەران دەبىت) مەگرى. پىويىست بە گريان
ناكات (خۆيشى دەگرى) پىويىست ناكات... (ناوچەوان و
روومەتكانى و سەرى ماچ دەكەت) كۆرپەي شىربىنم بىمبوورە..
دايىكە گوناھبارەكت ببەخشە، دايىكە خىر نەديوهەكت ببەخشە.

تريپلىقۇف: (باوهشى پىدا دەكەت) تۆئاگات لە چىيە! من ھەموو شىتىكم
لەدەست چووه، نىنا چىي تر منى خوش ناوى و منىش تواناي
نووسىنم نەماوه.. ھەرچى ھيوايەكم ھەبۇ بەبادا چووو...

ئەركادىنا: ھيوابراو مەبە.. ھەموو شىتىك وەك خۆى لى دىتەوە. ئەو
ئىستا دەروات، نىشاش وەكى جاران تۆى خوش دەۋىتەوە
(فرمىسىكەكانى دەسرىتەوە) ئىتىر بەسە، ئىمە تەواو، ئاشت
بۈونەوە.

* ۋەدىقىلىل: شانۇنامەيەكى كۆمىدىيە كە گۆرانى و سەمانى تىيدا يە و بە جۆرىكى
ئاسان و كەمبایەخى ھونەرى شانق دەژمۇردرىت.

تریپلیوق: (دەستى ماج دەکات) ئا، دايىكە.

ئەركادىنا: (بە سۆزىكەوە) دە لەگەل ئەويشدا ئاشت بەرھوھ، شەرى رووبەرۇو پېۋىست ناكات.. وا نىيە، پېۋىست ناكات.

ترىپلیوق: باشە.. بەلام دايىھ وابكە چاوم بە چاوى نەكەۋىٰ... ئەوھ زقد سەختە بۆ من.. لە سەرروو توانامەوهىيە...

(تىريگورىن دىيتكە ژورى)

وا من دەچمە دەرھوھ... (بە خىرايى دەرمانەكان لە دۆلابكە دەردەھىنى) بەندازەكەش دوكىر بۆم دەبەستى.

تىريگورىن (چاۋ بە كىتىبەكەدا دەگىرى): لاپەرە ۱۲۱ .. دىرى ۱۱ و ۱۲ .. ئەودتا (دەيىخوينىتەوە) "ئەگەر رۆزىك لە رۆزان ژيانى منت پېۋىست بۇو، وەرە و بىبە بۆ خۆت"

(ترىپلیوق بەندازەكە لەسەر رەفەكە ھەلدەگرىت و دەچىتە دەرھوھ)

ئەركادىنا (بە دەم سەيركىرنى كاتژەمیرەكەوە): كەمىكى تر ئەسپەكان ئامادە دەكىرىن.

تىريگورىن (لەبەر خۆيەوە): ئەگەر رۆزىك لە رۆزان ژيانى منت پېۋىست بۇو، وەرە و بىبە بۆ خۆت.

ئەركادىنا: ھيوادارم شتەكانى تۆ ھەمووى كۆ كرابىتەوە؟

تىريگورىن (بە ئارامىيەوە): بەلى، بەلى.. (بە دەم بىركردىنەوەوە) باشە بۆچى من لە ھاوارى ئەم گيانە بىگەرددە غەمگىنېكىم هاتە گۈئ و بۆوا دۆلم بە ئازارھوھ گووشرا؟.. ئەگەر رۆزىك لە رۆزان ژيانى منت پېۋىست بۇو، وەرە و بىبە بۆ خۆت (بە ئەركادىنا دەلى) رۆزىكى تريش لىرە دەملىنىتەوە!

(ئەركادىنا سەرى بە "نا" دەلەقىزى)

دەمىننىنەوە!

ئەركادىنا: كىانەكەم، دەزانم چىيە كە وا لېرە راگىرت دەكتات. بەلام
ھەول بده زال بىت بەسەر خۇتقا. تو تۆزىك مەستىت، بىرەوە
ھۆش خۆت.

تريگۈرین: توش بەھۆش و ژير بە، عەقلات بەكار بھىنە، من لىت
دەپارىمەوە كە وەك دۆستىكى راستەقىنە بىروانىتە كشت ئەمە..
(دەستى دەگووشى) تو تواناي خۆبەختىرىدىت تىدايە.. ھاۋىيم
بە و رىيگەم ئازادكە...

ئەركادىنا: (بە نىگەرانىيەكى زۆرەوە) تو ئاوا گىرۇدە بۇوى؟
تريگۈرین: شتىك پەلكىشىم دەكتات بۆ لای ئەو! رەنگە ئەمە ئەو شتە
بىت كە پىيويستمە.

ئەركادىنا: عەشقى كىژۇلەيەكى لادى؟ ئاي چەند كەم خۆت دەناسى!
تريگۈرین: جارى واھىيە خەلکانىك بە دەم رېيشتنەوە خەوييانلى
دەكەۋى، منىش ئا ئىستا لەگەل تۆدا قىسە دەكەم بەلام وا
ھەست دەكەم نۇوستۇوم و خەۋەوە دەبىنم... خەۋەشىرىن و
ئەفسۇوناوابىيەكان گىانميان تەنيوھ.. رىيگەم بده با بىرۇم...

ئەركادىنا (دەلەرزى): نا.. نا.. من ژىتكى ئاسايىم، ناشى لەگەل مندا
وا قىسە بىكەيت، بەریس، ئەشكەنچەم مەدە.. من دەترىسم...

تريگۈرین: گەر ئارەزوو بىكەيت توش دەتوانىت ژىتكى نائاسايى بىت.
خۆشەويىتىيەكى لاو، قەشەنگ، شاعىرانە، خۆشەويىتىيەك
كە مرۆف دەباتە دىنايى خەونەكان تەنبا ئەو خۆشەويىتىيە لە

توانیدا يه کامه رانیمان پى بدا لەسەر زھوی! من
خۆشە ویستیيە کى له چەشنەم نەچىز تۇوه... تا گەنج بۇوم كاتم
نەبۇو، دەرگەي چاپەمەنیيە كاتم دەكوتا، زۆرانم لەگەل نەبوونىدا
دەگرت.. ئىستا والە بەردەستىمايە، ئەو خۆشە ویستیيە
سەرنجام هاتووته سەر رېم و بەرھو لاي خۆى باڭم دەكتا..
ئىتر بۇ دەبى لىيى رابكەم؟

ئەركادىنا (بە تۈورەپپەيەوە): تو شىيت بۇويت!

تريگۆرين: باشه با وابى.

ئەركادىنا: ئەمپۇھە مۇو قىسە تان كردووھ بەيەك ئازارى رېقىم بىدەن!
(دەگرى).

تريگۆرين (دەست دەگرى بە سەرى خۆيەوە): تى ناگات! نايەۋى تى
بىگات!

ئەركادىنا: تو بىلىي من ھىنندە پىر و ناحەز بۇويم، كە بى ھىچ شەرم و
شكۆيەك لە بەرچاوى خۆم باسى ئافرەتى تر بىكەيت؟ (باوهشى
پىدا دەكتا و ماچى دەكتا) ئاخ، تو زىرىيەت لە دەست داوه!
كەسە بى ھاوتاكەم، كەسە شىرىنەكەم... تو دوا لابەرەي ژيانى
منى! (دادەبەزىتە سەرچۆك) خۆشى ژيانم، مایەي شانازىم،
ھەموو كامەرانىم.. (باوهش دەكتا بە ئەژنۇكانيدا) كەر تو
بەجىم بىللى، با بۆ يەك سەعاتىش بىت، ئەوا من ژيانم نابىت،
شىيت دەبىم، كەسە دەگەنەكەم، كەسە بى وينەكەم، سەرودەم..

تريگۆرين: رەنگە يەكىك بىتە ژۇورەوە (يارمەتىي دەدات ھەستىتەوە
سەرپىش)

ئەركادىنا: جا با بىن، من شەرم ناكەم لەھى خۇشم دەۋىيىت
(دەستەكانى ماج دەكەت) گەنجىنەكەمى من، كەسە سەرەرۆكەم،
تۆ دەتەۋىت كارىكى شىستانە بىكەيت، بەلام من نامەۋىت، من
رىيگەي ئەھەت نادەم.. (پى دەكەنى) تۆھى منى... تۆھى
خۆمى.. ئەو ناوجەوانەت ھى منە، چاوهكانيشت ھى من، قىزە
جوانە ئاوريشىمىيەكەشت ھەر ھى منە، تۆ سەرتاپا ھى خۆمى.
تۆھىنەدە بەھەممەندى، ھىنەدە ژىرى، تۆلەھەممۇ
نووسىارەكانى ئىستا چاكتىرىت، تۆ تاکە ھىواي ڦووسىيات...
لە تۆدا ھىنەدە راستگۈسى، سادەبىي، پاراوى و گىيانى قسە
خۆشى ھەيە.. تۆ بە نووکە قەلەمېك دەتوانى سىماي سەرەكىي
كەسايەتىيەكان و دىيمەنەكان بگەيەنەتە خوينەر، كەسايەتىيەكان
ھەر دەلىي خەلکى راستەقىنە و زىندۇون. كەس نىيە بتوانىت،
بى سەرسام بۇون، شتى تۆ بخويىتەوە. تۆ وادەزانىت ئەمە
بخور بۇ سووتاندە؟ وادەزانى مەرايىت دەكەم؟ دە بىرۇانە
چاوهكانم.. باش سەير كە.. من لە درۆزىن دەچم؟ خۆت دەبىيىنى
كە تەنیا من دەتوانم نرخى خۆتت بەھەمى؛ تەنیا منم راستىت پى
دەلىم، كەسى شىرین و پىرىم. جا سەفەر دەكەيت
لەكەلمدا؟ ها؟ بەجىم ناهىلى؟..

تىريگۈزىن: من ئىرادەي خۆم نىيە.. من ھەرگىز خاوهنى ئىرادەي خۆم
نەبووم.. ھەردهم خاوخەلىچك، شل و ول و گوپىرايەل بۇوم - تۆ
بلىرى ژن شتىكى واى بە دىل بى؟ باشە بىبە لەگەل خۆتا، بەلام
مەھىلە بۇ ھەنگاوىيىكىش چىيە ليت دوور كەۋەمەوە..

ئەركادىنا (لەبر خۆيەوە): ئىستا ئىتر ھى خۆمە. (بە ڦووپەكى

خوشاوه، هرودك هيج رورو نهابي) هرچنده ئەگەر
ئارهزووت لييىه، دهوانى بىتىتەوھ. من خۆم دهپۇم، توش
دهوانى دواتر بىيت، هفتەيەكى تر. هەر بە راستىش پەلەي
چىتە؟

تريگورين: نا تازە پىكەوھ سەفەر دەكەين.
ئەركادينا: چۆنت دھوى وا، پىكەوھ، باشە پىكەوھ..
(پشۇويەك)

(تريگورين شتىك لە دەفتەرەكەيدا تۆمار دەكات)
ئەوھ چىيە؟

تريگورين: ئەم بەيانىيە دەربىرىنىيە باشە بەرگۈئى كەوت
"پاكىزەدارستانىيەكى سەنەوبەر" رەنگە رۆزىك بەكار بىت (خۆى
دەكىيەتەوھ) كەواتە تەواو؟ دىسانەوھ ۋاڭۇن، ويىستىكى
شەمەندەفەر، بوفىيى، شفتە و قىسەوباس...

شەمرايىف (دىتە زۇورەوە): شەرەفى ئەوەم ھەيە كە بە دلىكى پر
كەسەرەوە پېitan راپگەيەنم كە ئەسپەكان ئامادە كراون. خانمە
بەرپىزەكەم ئىتر كاتى ئەوەيە بەرە و ويىستىكە بەرى كەون؛
شەمەندەفەرەكە دوو خولەكى بوئى بۆپىنج دىت. تكايى، ئيرينا
نىكەلايىھقنا، ئىيەش ئەو چاڭەيەم لەكەلدا بکەن و سۆراغىيىكى
سوزدىلسەقى ھونەرمەندم بۆ بکەن، ئاخۇ ئىستا لە كويىيە؟ لە
ژياندايە؟ نەخوش نىيە؟... سەرەدمانىك پىكەوھ گۆرانىيمان
دەگۈت.. لە شانقىگەربى "پۆستە تالانكراوەكە" دا لە
لاسايىكىرىنەوھ نەدەھات، بىرمە ئەو كاتە لە شارى

ئىلىزابىتگاراد ئەكتەرى تراجىدى ئىزمایىلەف كارى دەكىرد، ئەويش كەسايەتىيەكى بەرچاو بۇو... خانمە بەرېزەكەم پەلەش مەكەن، ھىشتا پىنج خولەكى بە دەمەوهىيە. جارىكىيان لە مىلۆدراما يەكدا رۆلى دوو كەسى پىلانگىپىيان دەبىنى، جا كە لە كۆتايدا دەگىرىين، دەبوايە بىانگوتايە "كەوتىنە تەلەكەوه" كەچى ئىزمایىلەف لە بىرى ئەوه گوتى" كەوتىنە تىلاڭەوه".... (دەداتە قاقاي پىكەنин).... تىلاڭەوه!...

(تا شەمرايىف خەريكى قىسەيە، ياكەف سەرگەرمى كارە بە دەورى جانتاكاندا، كارەكەرىيک شەپقە و مانتو و چەترەكەي ئەركادىينا دەھىنن، ھەموو يارمەتىي ئەركادىينا دەدەن جله كانى لەبەر كات. لە دەرگەي لاي چەپەوه چىشتىكە دەردىكەوېت، پاش كەمىك سوورانەوه بە دوودلىيەكەوه دىتە ژورەوه. پەلينا ئەندىرىيەقنا دىتە ژورەوه بە دواى ئەويشدا سۆرين و مدۋىدىنكا).

پەلينا ئەندىرىيەقنا (بە سەبەتەيەكى بچۈلەنەوه): فەرمۇون ئەوه ھەلۇۋەھىيە بۆ رېيگە... زۆر شىريين.. ئەگەر حەزتان كرد دەمتان شىريين كەن..

ئەركادىينا: ئىيە زۆر مىھەبانى، پەلينا ئەندىرىيەقنا.

پەلينا ئەندىرىيەقنا: بە دوعا ئازىزەكەم! ئەگەر شتىكىشтан بە دل نەبوبىي داوايلىتىبوردن دەكەم. (دەست دەكات بە گريان).

ئەركادىينا (باوهشى پىدا دەكات): ھەموو شتىك زۆر باش بۇو، ھەموو شتىك ناياب بۇو، بەلام گريان پىويىست ناكات.

پەلینا ئەندىتىھقنا: كاتى ئىمە وا بەسەر دەچىت.

ئەركادىنَا: جا دەسەلات چىيە!

سۆرىن (بە پالتوئىھكى كلاودار و بە شەپقەيەك بە سەرىيەوە و گۆچانىك بە دەستەوە لە دەرگەكەي لاي چەپەوە دەچىتە دەرەوە، پاش ئەوهى ھەموو ژۇورەكە دەپرى): خوشكى ئىتر كاتىتى، ھەر دوا نەكەۋىن باشە. من دەچم سوار دەبم. (دەچىتە دەرەوە).

مدېيىدىنكا: من بە پى دەچم بۆ ويستىكەكە بۆ بەرىكتىنان. من ھەر ئىستا.. (دەچىتە دەرەوە)

ئەركادىنَا: بە هيواى دىدار ئازىزان.. ئەگەر ماين و ساغ بۇويىن ھاوينى داھاتوو چاومان بەيەك دەكەۋىتەوە...

(كارەكەرەكە و ياكەف و چىشتىكەرەكە دەستى ماج دەكەن) من لە ياد نەكەن (رۆبلىك دەدا بە چىشتىكەرەكە). ئەوه رۆبلىك بۆ ھەرسىكتان

چىشتىكەرەكە: پى بە دل سۈپاستان دەكەين خانمەكەمان. سەفەرىكى خۆش! كولىك سۈپاسگوزارتانىن!

ياكەف: خوا بکات سەفرى خىرتان بىت!

شەمرايىف: هىچ نەبى بە كورتە نامەيەك بەختىارمان كەن! خواتان لەگەل، بەريس ئەلىكىسىيەقىچ!

ئەركادىنَا: ئەى كەنسىتەنتىن كوا؟ پىيى بلېن وا من دەرۇم. دەبى مالئاوايى لە يەك بکەين. ئەمانەت بى بە خراپە ناومان مەبەن! (بە ياكەف دەلى) ئەوه رۆبلىكىم دا بە چىشتىكەرەكە. بۆ ھەرسىكتانە.

(ههموو بهلاي راستدا دهچنه دهرهوه. سهربانوکه چوله. له پشت شانوکه وه غهابه‌غلبي مالئاواييكىرن دىته گوى. كارهكىرهك دهگه‌ريتتىوه بقئوهى سهبهتى ههلووزهك لەسەر ميزهك ببات و جارييكتى تر دهچىتى دهرهوه).

تريگورين (له كاتى گەرانه‌وهيدا): گۆچانه‌كەم له بير چووه. وا دياره لەبرەيونانه‌كەدaiه. (دهروات لەلاي دهركەي چەپه وه لووتى دەبىت به لووتى نيناوه كە دىته ژوور) ئەوه ئىوهن؟ ئىمە وا خەريكىن بروقىن ...

نینا: دلم خەبەرى دابۇمى كە ئىمە چاومان بە يەك دەكەۋىتتىوه. (بە شپرزاھىيىوه) بەريس ئەلىتكىسييەشىج، من بېيارى يەكجارەكى خۆمم داوه و زارى بەختى خۆمم هەلداوه و دەچم له شانۇدا كار بکەم. سېھىنى من لىرە نابىم، لەلاي باوكم دەرۇم و ههموو شتىك جى دەھىلەم. ژيانىكى نۇئى دەستت پى دەكەم.. من هەروەك ئىوه سەفەر دەكەم بق مۆسکو. لەۋى يەكترى دەبىنин.

تريگورين (سەيرىكى ئەملا و لاي خىرى دەكەت): له ئوتىلى "سلاقيانسى بازار" دابەزىن، هەركە گەيشتىشن هەوالىم بەدەنلى من لە شەقامى مەلچەنۇڭكى، له خانووى گەھخۆلسكىدا دەزىيم.. ئىستا من دەبى خىراكەم...

(پشۇويەك)

نینا: يەك خولەكى تر چاوهپى كەن...

تريگورين (بە دەنگىكى كەمىك نزمەوه): ئىوه قەشەنگن.. خوايە چەند بەختىارام كە ئىمە بەم زۇوانە يەكترى دەبىنинەوه!

(نینا خۆی دهدا بەسەر سنگیدا).

من جاریکى تر ئەو چاوه جوانانە دەبىنماوه، ئەو زەردەخەنە
نازدارە.. ئەو رۇوه شىرىينە، ئەو سىيما پاكە فريشتنىيە... ئاي
كەسە ئازىزەكەم..

(ماچىكى دورۇ و درېز).

(پەردى دادەدرىتەوه).

(له نىيان پەردى سىيەم و چوارەمدا دوو سال تى دەپەرى).

په‌رده‌ي چواره

(ژووریک له ژووره‌کانی میوان له مائی سۆريندا، که له لایه‌ن
که نسته‌نتین تریپلیوچه‌وه کراوه به ژوورى کارکردن. ژووره‌که
له لای راست و چه‌په‌وه ده‌گه‌ئی هه‌یه که ده‌چنه‌وه سه‌ه
ژووره‌کانی ناوه‌وه، له لای پیش‌هه‌یوانه‌که. جگه له شتانه‌ی له ژووریکی
دانیشتني عاده‌تیدا ههن، ئهوا له گوشی لای راستدا میزیکی
نووسین ده‌بینریت. نزیک ده‌گه‌که‌ی لای چه‌پیش‌وه قه‌نه‌فه‌یه‌کی
تورکی، دولاپیکی کتیب، چهند کتیپیک له سه‌ه پیشی
په‌نجه‌ه‌کان و کورسییه‌کان ده‌بینرین، کاتی ئیواره‌یه. یه‌ک
چرای کلاودار داگیرساوه. ژووره‌که نیمچه تاریکه. ده‌نگی
له‌رینه‌وهی دره‌خته‌کان و لووره‌ی با به ناو دووکه‌لکیش‌ه‌کاندا
دیته گوئ. پاسه‌وانیک بق‌هاوده‌نگی زرمه له شتیک دینی.

مدغیدینکا و ماشا دینه ژووره‌وه).

ماشا (بانگ ده‌کات): که نسته‌نتین گه‌فریلله‌ثیچ! هو که نسته‌نتین
گه‌فریلله‌ثیچ (به‌ملا و لا دا ده‌روانی) که‌سی لئی نییه،
پیره‌میرده‌که‌ی خالی هه‌مو ده‌قه‌یه‌ک پرسیار ده‌کات کوستیا له
کوئیه، کوا کوستیا.. بئه‌و ناکاری بژی...

مدغیدینکا: له ته‌نیایی ده‌ترسی (گوئه‌لده‌خا) ج هه‌وایه‌کی ناخوشی
هه‌یه! ئهوا دوو شه‌وه و رقزه.

ماشا (ئاگرى چراكە زىار دەگات): دەرياچەكە شەپۆل دەدا، شەپۆلى زەبەلاح.

مدېيىتىنكا: ناو باخچەكەش تارىكە، دەبى پىيان بلىين ئەو شانقىيەى ناو باخچەكەش بىرۇوخىيەن، رۇوتەلە و چارەگران، وەك پەيكەرىيکى ئىسىك لۇيىدا قۇوت بۇوهتەوە، بايەكەش پەردەكەمى دەدا بەيەكدا. كە دويىنى ئىوارە بەلايدا تى پەپىم وا دەھاتە گۈچ وەك يەكىيک لە ناوهوھ بىرى.

ماشا: دە فەرمۇو،...
(پشۇويەك).

مدېيىتىنكا: ماشا، با بىرۇينەوە مالى!

ماشا (سەرى بە "نا" دەجۇولىنى): من شەو لىرە دەبم.

مدېيىتىنكا: (بە لىپارانەوەوە) ماشا، با بىرۇين! رەنگە كورەكەمان برسىبىت.

ماشا: قىسى بى مانا، ماتريينا خواردىنى دەداتى.
(پشۇويەك)

مدېيىتىنكا: دە گۇناھت دەگات، ئەو مندالە واسى شەوھ بى دايىكە.

ماشا: ئاھ كە پىاۋ بىزاز دەكەيت. جاران هىچ نەبى كەمىك دەمت لە فەلسەفەوە دەزەند، ئىستا ھەر باس باسى مندالەكە و مالەوەي، مندالەكە و مالەوە شتىكى ترت لى نابىستىت.

مدېيىتىنكا: ماشا، با بىرۇين!
ماشا: خۇت بىرق.

مدغیدینکا: ئاخر باوكت ئەسب نادات بە من.

ماشا: دەيدات. داواي لى بکە، دەيدات.

مدغیدینکا: ناچارم داواي لى بکەم. كەواتە تو سبەينى دىيىتەوە؟

ماشا (بۇن بە تۈوتىنەكەوە دەكات): باشە سبەينى، ئىتىر خۆ بەرۆكى پیاو بەرنادات.

(تىپلىقق و پەلينا ئەندىرىيەقنا دىئنە ژورى؛ تىپلىقق سەرين و لىفەي پىيە، پەلينا ئەندىرىيەقناش چەرچەفەكانى ھەلگرتۇوه: ھەمووى لەسەر قەنەفە تۈركىيەكە دادەتىن و تىپلىقق دەچىتە لاي مىزەكە و دادەنىشى).

دايە بۆچى ئەو شستانەتان ھىنۋەتە ئېرە؟

پەلينا ئەندىرىيەقنا: چونكە پىوتەر نىكەلايەقىچ داواي كرد كە لاي كۆستىيا جىيى بۆ راخريت.

ماشا: دەبىنە با من ... (دەست دەكات بە راخستنى جىيگەكە).

پەلينا ئەندىرىيەقنا (ھەناسەيەك ھەلدىكىشى): پیاو كە پىر بۇو وەك مندالى لى دىت.. (زىكى مىزەكە دەبىتەوە و ئانىشك دەداتە سەر مىزەكە و سەيرى دەستنۇوسەكان دەكات) (پشۇويەك).

مدغیدینکا: باشە وا من دەرۆم، خواحافىز ماشا (دەستى ژنەكەي ماچ دەكات) مالئاوا دايە گيان. (دەيەۋى دەستى خەسۇوشى ماچ كات).

پەلينا ئەندىرىيەقنا (بە بىزارييەوە): دە بىرق، خوات لەگەل.

مدغیدینکا: مالئاوا، كەنسىتەنتىن گەفرىلەقىچ.

(تريپليوق بىدەنگ دەستى دەداتى بۆ تەۋەقەكىرىن، مەقىدىنىكا
دەچىتە دەرەوە).

پەلينا ئەندىرىيەقنا: كۆستىيا لە خەيالى كەسدا نەبۇوه كە ئىۋە
نووسىيارىكى راستەقىنەتان لى دەردەچىت. كەچى ئەۋەتا، لە¹
خوا بەزىاد بىت، كۆوارەكان پارەتان بۆ دەنیىرن. (دەست
دەھىنلى بە قىزى تريپليوقدا) جگە لەۋەش كۈرىكى قۆز و
جوانتان لى دەرچووه... گىانەكەم كۆستىيا، كەمىك نەرمۇنیانى
بەرامبەر ماشاي كېم بنوينە!...

ماشا (بە دەم نوين چاكىرىنەوە): وازى لى بىنە، دايە.

پەلينا ئەندىرىيەقنا: ماشا كېيىكى تا بلېي باشە.

(پشۇويەك)

كۆستىيا، ژن هيچى ناوى، هەر بە نىيانىيەوە تىيى بىۋانە، ئىتر
بەسىيەتى، من بە خۆمدا دەزانم.

(تريپليوق بىدەنگ لە پاشت مىزەكەوە راست دەبىتەوە و دەچىتە
دەرەوە).

ماشا: فەرمۇو ئەوا تۈورەت كرد، پىيوىست نەبۇو سەر كەيتە سەرى.

پەلينا ئەندىرىيەقنا: ماشىنكا، ئاخىر من دلەم بە تو دەسسوتى.

ماشا: جا ئەوه بە دەردى چىم دەخوا!

پەلينا ئەندىرىيەقنا: من دلەم ژان دەكەت بۆت، كېم، من ھەمۇو شىت
دەبىنەم و ھەمۇو شتى فام دەكەم.

ماشا: ھەمۇو مەسەلەكە بى مانا يە، دىلدارىي بى ھىوا، هەر لە²
رۆمانەكاندا ھەيە. قىسەي پۈپۈوج. گىرەنگ ئەۋەيە مەرۆف خۆى

نەدا بە دەست ئاواتى درۆزنانەوە و چاوهرى بىت خۇر لەزىز
ھەورەوە سەر دەرھىنى.. گەر خۆشەۋىستى لە دىلدا چەكەرەي
كىرىدەكەم بىگوازىنەوە بۇ ناواچەيەكى تر، جا ھەركە چۈوبىنە
ئەۋى، ھەموو شتىك لە ياد خۆم دەبەمەوە و لە دىلمدا
رېشەكىشى دەكەم.

(دۇو زۇور لە ولاترەوە ئاوازى ۋالسىكى غەمگىن دىتە گۈ).

پەلينا ئەندىرىيەقنا: ئەوه كۆستىيايە مۆسیقالى دەدات، ئەوهش ماناي
ئەوهىيە كە دلى تەنگە.

ماشا (بىدەنگ دۇو سى سۇورى دانسى ۋالسى دەكەت): دايە كرينگ
ئەوهىيە لە بەرچاوم نېبى. خوا دەكا كارەكەي سىيمۇنى مىردىم
دەگوارانەوە، ئىتىر دلىنیات دەكەم، بە يەك مانگ لە بىر خۆمى
دەبەمەوە. ھەموو مەسەلەكە قىسىي بۆش و بەتالە.

(دەرگەكەي لاي چەپ دەكىيەتەوە دۆرن و مدفىيدىنكا كورسىيە
چەرخدارەكەي سۈرپىن دىتنە زۇورەوە).

مدفىيدىنكا: ئىستا ئىمە لە مالەوە شەش كەسین، ئەى دەزانن ئەمۇرۇ
پېھى ئارد بە حەوت گرىيەن*. *

دۆرن: جا وەرە بىزى.

مدفىيدىنكا: بۇ خۆتان پى بکەنن. خۆتان ھىىند پارەتان ھەيە بە ھىچ
تەواو نابى.

دۆرن: من پارەم ھەبى؟ سا لە ماوهى ئەو سى سالەدا كە سەردانگەي

* گرىيەن: يەكەيەكى پارەيە لە رۇوسىيائى كۆندا.

پزیشکی خۆم هەبووه، کە نە بەرۆز و نە بەشەو سرھوتە
نەبووه، من سەری بگە و بنى بگە، هەمووی دوو هەزارم بۆ
پاشەکەوت کراوه، ئەویشم دەمیکە فوو لى کردووه، کاتىك لە
ھەندەران بۇوم. جا ئىستا ئەوهى پارە بىت شكى نابەم.

ماشا (بە مىردەكەى دەلىت): ئەوه نەرۋىشتۇرىت؟

مدفىيەتكەنكا (ھەست بە خەتابارى دەكتات): جا چىم لە دەست دى بىكەم،
كە كەس ئەسىم نەراتى؟

ماشا (بە بىزارييەكى تاللەوە و بە دەنگىكى كەمېك نزم): خۆزگە من
چاوم لە چاوت دەپىرا.

(كورسىيەكە لەلای چەپى ژورەكە رادەوستى؛ پەلينا
ئەندىرييەقنا و ماشا و دۆرن لە نزىكىيەوە دادەنىشىن؛ مدفىيەتكەنكا
بە غەمبارييەوە لەلای ئەوانەوە دانىشتۇوه.)

دۇدىن: تۆ سەير كە چەند شىتەكانستان گۆريوھ! ژورى مىوانەكەتان
كردووه بە ژورى كاركىرن.

ماشا: بۆ كەنسىتەنتىن گەفرىيلەقىچ خۇشتەر لېرە كار بکات. هەر
كاتىك بخوارى دەتوانى لىرەوە بچىتە ناو باخچەكە و بۆ خۇى
بىر بکاتىوھ.

(پاسەوانەكە تەپەتەپىك دەكتات)

سۆدىن: خوشكم لە كويىيە؟

دۇدىن: چوو بۆ وىستەگەي شەمەندەفەر بۆ پىشوازىي تىيگۈرىن. هەر
ئىستا دەگەرېتەوە.

سۆدىن: ئەگەر ئىيوا بە پىويىستان زانىبىت كە خوشكم بانگھېيشتن

بکەن بۆ ئىرە، دەبى من نەخۆشىيەكى ترسناكم ھەبى. (پاش كەمىك بىدەنگى) بەلام سەيرەكە لەودا يە كە من نەخۆشىيەكى ترسناكم ھەيە و لەكەل ئەوھەشا هىچ دەرمانىكەم نادەنى.

دۇدىن: باشە ئىيە دەتانەوى چىتان بۆ بنووسىم؟ دلۇپى ۋالىريان؟ سۆدا؟ يان كىنин؟

سۆرىن: ئەوا دىسانەوە فەلسەفە كىردىن دەستى پى كرد. دە خوايى ئەم سزايىھ بۆ! (بە سەر ئامازە بۆ قەنەفە كە دەكەت) ئەوه بۆ من جىيەتان چاڭ كەردووھ؟

پەلينا نىكەلايىھىنا: بەلى بۆ ئىيە، پىيۇتەر نىكەلايىھىچىج.

سۆرىن: سوپاستان دەكەم.

دۇدىن (البەر خۆيەوە گۆرانى دەلىت): "مانگ ئاسمانى شەو تەمى دەكەت..."

سۆرىن: دەخوازم بابەتى شانۆگەرەيىھەك بىدەم بە كۆستىيا. دەبى ناوهكەى بە مجۇرە بىت، "ئەو مەرۆڤەي خواتىيەكى ھەبوو". من سەرددەمىك لە گەنجىدا دەموىسىت بىم بە ئەدیب - بەلام سەرى نەگرت؛ دەموىسىت جوان بدويم، كەچى گفتار و قىسم ناھەز دەردەچوو. (گالىتە بە خۇى و جۇرى قىسە كەنەكەمى خۇى دەكەت) "ئەوه و ھەموو ئەوهى لەو جۆرەيە، رەنگە وابى يان وا نەبى" جارى وا ھەبۇو ئارەقەم دەردەدا بۆ ئەوهى قىسە كام كەمىك رېكۈپىك كەم؛ ئىنجا ويستم ژن بىنەم ئەويشىم بۆ نەبوو؛ ويستم ھەموو ژيانم لە شار بەرمە سەر، فەرمۇو وا لە دىيەكدا كۆتا بە ژيانم دىنەم، ئاو بىنە و دەست بشق.

دۇدىن: ويستىشتان بىنە راۋىيىزكارى پلە يەكى دەولەت، بۇوشن بەوه.

سۆرین: (پى دەكەنلىق) ئەويان شتىك نىيە ھەولم بۇ دابىت، خۇى وا دەرچوو.

دۇرن: وابزانم قىسىم دەسىملىقىن گەر بلېم گالەيى كىرىن لە ژيان لە تەمەنى شەست و دوو سالىدا نىشانەي گيانفراوانى نىيە.

سۆرین: جا چ سەرسەختىكە، ئاخىر تى بىگەن پىياو ئارەزۈمى ژيانى هەي!

دۇرن: ئەميان كالفارمەيىه، بەپىي ياساكانى سروشت ھەموو ژيانىك دەبى بەرەو كۆتا بروات.

سۆرین: ئىيۇھەكى مرۆققىكى تىر قىسە دەكەن، لەبەرئەوهى تىرىن ئەوا ژيان بە لاتانەوە گەرينگ نىيە، گۈئى نادەنە ھىچ شتىك، بەلام با مردن بەردىرىگەتان پى بىگرىت ئەوسا ترس داتان دەگرىت.

دۇرن: ترس لە مەرگ، ترسىكى ئازەلەيى لە ھەمووماندا ھەي، بەلام مرۆق دەبى خەفەيى بىكەت، تەنبا ئەوانەي باوەريان بە ژيانى جاویدانى ھەي، ھۆشىمەندانە لە مەرگ دەترىن، چونكە لە گوناھانە دەترىن كە كردووييانە، ھەرچى ئىيۇھەن، يەكەم ئىيۇھە باوەرتان بە خوا نىيە، دوومىش دەبى گوناھتان كامە بىت؟ ئىيۇھە بىست و پىنج سال لە بەریوھە رايەتىي دادگە كارتان كردووھ و تەواو.

سۆرین: (پى دەكەنلىق) بىست و ھەشت سال.... ترېپلىۋ دىتە ژورىئ و لەسەر كورسىيەك لاي قاچى سۆرینەوە دادەنىشى. ماشاش بە درىۋايىي كات چاوى لى ناترۇوكىنى.

دۇرن: ئىمە رېگەشمان لە كەنسىتەنتىن گەۋريلەۋىچىش گرتۇوھ

کارهکانی خۆی بکات.

تریپلیوق: نا، گرفتیک نییه.

(پشتویهک)

مدفیدینکا: ریگەم دهدن پرسیارتان لى بکەم، دوکتۆر، ئاخۆ کام شارتان له هەندەران له هەموو شارهکانی تر زیاتر به دل بوده؟

دۆن: جينهوا.

تریپلیوق: بۆچى جينهوا؟

دۆن: ديمەنى خەلکى سەر شەقامەکانى تا بلېي سەرنج راکىشە. كاتىك ئیواران له ئوتىلەكت دىيىتە دەرەوە شەقامەکان سىخناخن له خەلکدا. ئىتر خۆت دەدھىتە دەم رەوتى قەرەبالغىيەكە، لەمسەر بۆ ئەوسەر، لەسەر ھىلەكى شكاوه دەرۋىت، دەبىت بە بەشىك لە قەرەبالغىيەكە و لەكەلىدا دەزىت، لە ڕووى سايکۈلۈچىيەوە ئامىتەيان دەبىت و وا هەست دەكەيت كە بۇونى گىيانىكى جىهانى ھاوبەش، وەك ئەوهى نىنا زەرىچنەيا له شانقۇنامەكتى ئىوهدا نواندى، كارى كرددەنئىيە. ئەرىت بەراست زەرىچنەيا ئىستا له كويىيە؟ كەوتە ج لايەك و خەرىكى چىيە؟

تریپلیوق: پى دەچى سەلامەت و تەندروست بىت.

دۆن: بىستوومە كە گوايە جۆرە ژيانىكى تايىەتى دەباتە سەر. چىيە مەسىلە؟

تریپلیوق: دوکتۆر ئەوهيان سەرگۈزەشتەيەكى دوور و درىزە.

دۆن: جا ئىوه كورتەكتى بىگىرنەوە.

(پشتویهک)

تریپلیق: نینا له مالۍ باوکی هه لاتووه و ئیستا له گهل تریگورین پېک
هاتووه، ئه مهیانت بیستووه؟
دقدن: ده زانم.

تریپلیق: مندالیکیشی بooo، بهلام مندالله که مرد، تریگورین پاش
ماویهک له به رچاوی که و هه روک چاوه روک ده کرا
گه رایه وه بو پیوهندیه کونه کانی، هه رچه نده ئه و له راستیدا
هه رگیز وازی له وانه ای پیشتر نه هیتابوو، هیندھی من تی
گه یشتیم، له وهی به رگویم که و تووه، ئه وا ژیانی تایبھتی نینا وه
پیویست ریچکه که خوی نه گرتووه.

دقدن: ئه له گهل شانودا چون؟

تریپلیق: پی ده چې ئه میان له وهش خراپتر بیت، یه که م جار له
شانویه کی هاوینه ای ده روبه ری موسکو دهستی کر دبوو به کار،
دو اتر چووبووه ناوچه یه کی دورتر، تا ئه کاته من نه مده هیشت
له چاوم ون ببئی، بوقکوی ده ریویشت من به دوايی وه بووم.
هه ردہم خوی ده خسته ژیږ باری روله گه ورہ و سه خته کانه وه،
بهلام به شیوه یه کی ناهه موار و بئی تام رولی ده بینی، ده نگی
ده بیوو به قیژه و زیاد له پیویست دهستی پا ده و شاند، ساتی
واش هه بیوو، که به شیوه یه کی به هر دارانه هاواري ده کرد، یان
ده مرد، بهلام ئه وه ته نیا چهند ساتیک رووی دهدا.

دقدن: که واته، به هه رحال به هر دهیه کی هه رهیه؟

تریپلیق: ئه سته نگه پیاو لیی تی بگات، بیگومان به هر دهیه کی ده بی

هەبى، من ئەوم دەدى بەلام ئەو نەيدەويىست من بېيىنى،
بەردەستەكانى رېڭەيان نەدەدام بچمە ژورەكەى. من لە مەزاجى
دەگەيشتم و پىيم دانەدەگرت لەوهى كە چاوم پى بکەۋىت.

(پشۇويەك)

چىي تريستان بۆ باس كەم؟ دواتر كە من گەرامەوه مالەوه،
ئىنجا نامەم لەوهوه پى دەگەيشت. نامەكانى زىرەكانە،
گەرمۇگۇر و سەرنج راکىش بۇون؛ لەو نامانەدا ئەو گلەبى و
گازەندەى لە بەختى خۆى نەدەكرد، بەلام من ھەستم دەكرد
چەند بەدبەخت بۇو، ھەر دىرىتكى وەك دەمارىتكى بە ئازار و گرژ
بۇو. ھەستم دەكرد كە خەيالىشى شىئوا بۇو. لە شانقەربى
شازادەى دەريا"دا، ئاشەوانەكە دەلىت كە ئەو قەلەرەشكەيە،
نیناش لەنامەكانىدا دەيگۈت و دەيگۈتەوە كە ئەو نەورەسە.
بەھەر حال ئەو ئىستا لىرەيە.

دۇدىن: يانى چى لىرەيە؟

ترىپلىققۇ: لىرە، لە شارە، لە ئوتىلەكە دابەزىيە. پىنج رۇز دەبى لەۋى
ژۇرىيەكى گرتۇوە. من وىستم بىبىنەم، ھەرودە ما리ا
ئىلينىيچناش ھەولى دابۇو، بەلام ئەو نايەۋى كەس بېيىنى.
سىميۇن سىميۇنەقىچ دلىنيا يە لەوهى كە گوايە دوينى پاش نانى
نیوەرەق لەناو كىلەكەيەكدا، دوو كىلۆمەتر لە ولاي ئىرەوە دىيوىتى.

مدقىدىنكا: بەلىرى راستە، من خۆم دىم، بەو لايەدا دەرۋىشت كە بەرھو
شار دەچىت، سالام لى كرد و لىم پرسى بۆ سەردانى ئىمە
ناكات، گوتى ھەر دىت.

تریپلیقٹ: ئەو بۇ ئىرە نايەت.
(پشۇويەك).

باوکى و باوهڙنەكەي نايانەوى ھەر بىشىبىن. بە
ھەرچواردەوردا پاسەوانىيان داناوه تا نەھىلەن ھەر لە مالەوهش
نىزىك كەۋىتەوە. (لەگەل دوكىتۇردا دەچىتە لاي مىزى
نووسىنەكە) چەند كارىكى ئاسانە، دوكىتۇر، مروق لەسەر
كاغەز فەيلەسۈوف بىت و لە كىدارىشدا چەند كارىكى سەختە!

سۆرىن: كچىكى تا بلېي باش بۇو!
دەرىن: ببۇرن، چى؟

سۆرىن: دەلىم، كچىكى باش بۇو، تەنانەت سۆرىنى راۋىيىڭارى كاراى
دەولەتىش ماوهەك عاشقى بۇو.

دەرىن: ئەي كۈولە مىبان!
(دەنگى پىكەنинى شەمرايىف دىتە گۈئى).

پەلينا ئەندىرىيەقنا: وادىارە خەلکەكەمان لە وىستىگەي شەمەندەفر
گەراونەتەوە...
ترىپلیقٹ: بەلى كۈيم لە دەنگى دايىمە.

(ئەركادىنا و تريگورىن دىنە ژۇورەوە و شەمرايىشىش بە دواياندا
دىت).

شەمرايىف (بە دەم هاتنە ژۇورەوە): ئىمە كىشىمان پىر دەبىن، باو و
بۇرانى سرۇشت دەمانپۇوكىننەتەوە، ئىوەش، خانمە ھىزاكەم،
ھەر وەكۇ خۇتان كەنجن... بە خۇتان و چاڭتىكى والاؤھ، وزە و
بەزىزەرىقىيتان لى دەبارى.

ئەركادىنا: دىسانەوە دەتانەوى بىكەنەوە بە چاوهۇ، بە خوا كابرايەكى
بەدن!

تريگورين (بە سۆرين دەلى): سلاوتان لى بىت، پىۋتەر نىكەلايىقىج!
ئەوە چىيە دىسانەوە ناساغۇ؟ بەخوا باش ناكەن! (چاوى بە¹
ماشا دەكەۋىت و بە خۆشىيەوە هاوار دەكات) ئىوه ئىوهن،
ماريا ئىلينەچنا!

ماشا: ناسىتانمەوە؟ (تەوقەى لەكەلدا دەكات).

تريگورين: شۇوتان كردووھ؟
ماشا: دەمىكە.

تريگورين: ئەى بەختىارىن؟ (كەمىك خۆى رووهۇ دۆرن و مەۋىدىنىكا
دەچەمېنىتەوە، دواتر بە دوودلىيەكەوە بەرھو لاي تريپلىيۇف
دەچىت) ئىرىينا نىكەلايىقىنا دەلىت كە ئىوه راپردووتان لە ياد
كردووھ و چىي تر تۈورە زىن.
(تريپلىيۇف دەستى درېز دەكات و تەوقەى لەكەلدا دەكات).

ئەركادىنا (بە تريپلىيۇقى كۈرى دەلىت): ها، ئەوە بەریس
ئەلىكسىيەقىج ئەم كۆوارەى لەكەل خۆيدا ھىناوه، چىرقە
نويىەكە ئۆيان تىدا بلاو كردووھتەوە.

تريپلىيۇق (كۆوارەكە وەردەگرىت و بە تريگورين دەلى): سوپاستان
دەكەم، ئىوه زۆر مىھەبانى.
(ھەموو دادەنىشىن).

تريگورين: خويتەرانتان سلاۋ و رىزيان ھەيە بۇتان.. لە پىترىپرگ و
ھەم لە مۇسکۇش زۆر بە بايەخەوە بەرھەمە كانتنان دەخوينىندەوە

و به رده‌های پرسیاری ئیوه ملی دهکن. ده‌پرسن یه‌کیکی چونه، ته‌مه‌نى چه‌نده، مووكاله یان مووره‌ش، همووشیان، ئیتر له‌بر هر هۆیه ک بیت، وا ده‌زانن که ئیوه ته‌مه‌نى لاویتیتان تى په‌راندووه. که‌سیشیان ناوی راسته‌قینه‌ی خانه‌واده‌که‌تان نازانن، چونکه ئیوه به ناویکی خوازراوه‌وه به‌ره‌مه‌کانتان بالو ده‌که‌نه‌وه. ئیوه پر نهیین‌هه‌روهک "ده‌مامکه ئاسنینه‌که" *

تريپليق: زۆر لامان دهمىن‌هه‌وه؟

تريگورين: نه‌خییر، به نیازم هر سبه‌ینى بچمه موسکو. پیویسته. ده‌بى ده‌ستوپرد بکم چیرۆکیکم ته‌واو بکم و به‌لینیشم داوه شتیک ئاماوه بکم بۇ ئنته‌لوجیا‌یه‌ک. به کورتییه‌که‌ی - به‌زمه کونه‌که‌یه.

(تا ئه‌وان خه‌ریکی قسەن ئه‌ركادينا و په‌لینا ئه‌ندرییه‌فنا میزى يارىي كاغه‌زه‌ك ده‌بى‌نه ناوه‌راستى ژووره‌ك، شه‌مرايىش مؤمە‌كان داده‌گيرسىنلى و كورسيي‌كان به ده‌ورى میزه‌كه‌دا داده‌نى. يه‌کیک كاغه‌زى يارى لە دوّلابه‌ك ده‌رده‌ھىنى).

هه‌واكه‌ی میهره‌بان نه‌بوو له‌گه‌لما، په‌شەبايه‌کى سەخته. سبه‌ی بېيانى ئه‌گەر كەمیک ھىور بووه‌وه ده‌چمه ده‌رياچه‌ك بۇ راوه‌ماسى. بى لە‌وەش ده‌بى به وردى سەرنجىكى باخه‌كە و ئەۋ شوئىنەش بىدەم - ئەگەر لە يادتان بیت - لە كۈوي شانۇنامە‌كتان نمايش کرد. مۇتىقىك خه‌ریکه پى دەگات لام، ته‌نيا ئه‌وهم پیویسته شوئىنى بەسەرهاتەكە لە میشكىدا زىندۇو بکەم‌وه.

* ده‌مامکه ئاسنینه‌که: رۆمانىيکى ئەلىكساندەر دومايىه.

ماشا (به باوکی دهلى): باوکه رىگى سىمېقنى مىردم بده ئەسپەكان
بەرى! دەبى بگەرىتەوه مالەوه.

شەمرايىف (كالىتەپى دەكەت): ئەسپ.. بۇ مالۇوه... (ئىنجا به توندى)
خۆت بىنیت: ھىنندە نىيە ناردىمن بۇ وىستىگە شەمەندەفەر، خۆ^د
دېسانەوه نايىاننېرمەوه.

ماشا (به باوکى دهلى): ئاخىر خۆ ئەسپى تر ھەيە... (كە دەبىنى باوکى
ھەر بىددەنگە، دەستىكە رادەتكىنى) جا پىياو ئىشى بکەۋىتە
ئىوه...

مدېيدىنكا: ماشا، من خۆم بە پى دەچم بۇ وىستىگەكە، پىويىست
ناكات...

پەلينا ئەندىرىيەقنا (به دەم ھەناسە ھەلکىشانەوه): به پى، بهم تۆف و
ھەوايە.. (لەلای مىزى يارىيەكەوه دادەنىشت) فەرمۇون،
بەرپىزان.

مدېيدىنكا: ھەمۈمى شەش كىلۆمەترە.. مالئاوا (دەستى زىنەكەي ماج
دەكەت) خواحافىز، دايە (خەسۈمى بە نابەدلىيەكەوه دەستى بۇ
درېش دەكەت) لە راستىدا كەسم نەدەختە نارەحەتىيەوه.. بەلام
مندالەكە... (خۆى رووھو ھەمۈيان دەچەمىنەتىيەوه) دەي
خواحافىز... (دەچىتە دەرھوھ، بە رەھوتىكەوه كە گۇناھبارى
پىشان دەدات).

شەمرايىف: با به پى بىروا، خۆ جەنەرال نىيە.

پەلينا ئەندىرىيەقنا (تەقە لە مىزەكەوه دىنى): فەرمۇون، بەرپىزان. با
كەت بە فېرۇنەدەين، ھاكە بانگىيان كردىن بۇ نانى ئىوارە.

(شەمرايىق، ماشا و دۆرن لە دەھرى مىزەكە دادەنىشن).

ئەركادىنا (پووى قسەلى تەرىگۇرینە): كاتىك ئىوارانى دوور و درېزى پايز دادىت، لىرە يارىي لوقۇ دەكىرىت. تەماشا بکەن لوقۇيەكى سەيرە، ھىشتا دايىكى پەممەتىم لەگەل ئىمەدا، كە مندال بۇوين، دەيكىرد. ئارەزوو ناكەن، تا كاتى نانى ئىوارە دىت، دەستىكمان لەگەلدا بکەن؟ (لەگەل تەرىگۇریندا، لای مىزەكە دادەنىشن) يارىيەكى وەرسكەرە، بەلام كە پىاپىي راھات، خراپ نىيە (ھەرييەكە و سى كارتى دەداتى).

تربىلىق: (لاپەرەكانى كۆوارەكە ھەلدداتەوە) چىرۇكەكەي خۆى خويىندووهتەوە، ئەوەي منىش تەنانەت پەرەكانىيىشى لېك نەكردووهتەوە (كۆوارەكە دەخاتە سەر مىزى نۇوسىنەكە و ئىنجا رۇوە دەرگەكەي لاي چەپ دەروات، كاتىك بەلاي دايىكدا تى دەپەرى، سەرى ماج دەكات)

ئەركادىنا: ئەى تو، كۆستىيا، يارى ناكەيت؟

تربىلىق: بمبەخشە، وەك شتى، دلەم پىوهى نىيە.. من تۈزىك دەسۋورپىيمەوە.
(دەچىتە دەرەوە).

ئەركادىنا: ھەر دابەزىنېكى گرىقىيىنەكە، دوكتۇر ئىوه لە بىرىي من دايىنەن.

دۆرن: بە چاوان.

ماشا: ھەموو داتان ناوه؟ من دەست پى دەكەم... بىست و دوو!

ئەركادىنا: ھەمە.

ماشا: سی!

دۇدىن: بەلّى.

ماشا: سی دابەزىن؟ ھەشت! ھەشتا و يەك! دە!

شەمرايىف: پەلە مەكە!

ئەركادىينا: ئاي ج پېشوازىيەكىانلىٰ كىردىم لە خاركەف*, باوکە گيان،
تا ئىستاش سەرم گىيىز دەخوات!

ماشا: سى و چوار!

(لە پشت پەردەكەوە دەنگى ۋالسىكى غەمگىن دىت).

ئەركادىينا: قوتابىيەكانى زانكۆ بە دەم چەپلەوە ھاوارى خوشىيانلىٰ
بەرز دەبووهو، سى سەبەته ھەر گول... دوو تاجە گولىنىه و
ئەمەشم وەرگرت..

(برۆشىك لە سنگى دەكاته و فرىدى دەداتە سەر مىزەكە).

شەمرايىف: بەراسىتى شتىكى شايىستەيە!

ماشا: پەنجا!

دۇدىن: ھەر رىك پەنجا؟

ئەركادىينا: بەرگىكى هيىنده نايابم لەبەردا بۇو! من لە ھىچ شتىكدا^{*}
شارەزا نەبم، لە خۆپۈشىندا گالتەم پى ناكى.

پەلينا ئەندىرىيەقنا: ئەوھ كۆستىيا يە مۆسىقا دەزەنلى، كلۆلە دلى پى
پەزاردى.

شەمرايىف: لە رۆژنامەكاندا زۆر قىسى پى دەلىن.

* خاركەف: شارييکە لە ئۆكرانىيائى ئىستا.

ماشا: حەفتا و حەوت!

ئەركادىنا: ھى ئەوه نىيە پياو خۆى پىوه سەرقال بکات.

تريگورين: بەختى نايھىننى. ھەرچەند دەكەت دەنگى راستەقىنەي خۆى بۆ نادۇززىتەوە. شتىكى نامۆ و دەستىشانەكراو دەنۇسى كە ھەندى جار لە ورىيەنە دەچى. تاكە كەسايەتىيەكى زىندۇو لە بەرھەمەكانىدا نادۇززىتەوە.

ماشا: يازدە!

ئەركادىنا (دەرىوانىتە لای سۆرين): چىيە، پىتروشا، بى تاقەتى؟

(پشۇويەك).

نووسىتىووه.

دۇدىن: راۋىيژكارى كاراى دەولەت، ھەر بە راست خەوى لې كەوتۇوھ.

ماشا: حەوت! نەوەت!

تريگورين: جا من ئەگەر لە مالىكى وادا و لە لېوار دەرياچەيەكى ئاوا بىزىامايد بۆچى ھەرگىز خولىاي نۇوسىن دەيگرتەم؟ من ئەو ئارەزووھم لە خۆمدا دەتاساند و ھەر خەرىكى راوهەناسى دەبۈوم.

ماشا: بىسەت و ھەشت!

تريگورين: راوكىرنى ماسى نىعەمەتىكە بۆ خۆى! بەلام حەيف

دۇدىن: من بەشبەحالى خۆم باوهەم بە كەنسىتەنتىن گەقلىيچ ھەيە. ئەو كورە شتىكى تىيدايدى! شتىكى ھەيە! بىرۇكەكانى ھەردەم لە دىيمەندا دەنەخشىننى، چىرۇكەكانى پىرەنگ و رووناكلەن، بە تەواوى ھەستى من دەجۇولىنىن. بەلام حەيف، كە ئاماناجى

دیاریکراوی نییه. هەست دەھەزىنى، ئىتر لەوە زیاتر تى
نابىت، ئاشكراشە كە تەنیا هەست ھەزاندىن زۆرى لى سەوز
نابىت. بەپاست ئىرينا نىكەلايىھەقنا ئىوه پېستان خۆشە كە
كۈرەكتان نۇوسىيارە؟

ئەركادىنا: باوەر بکە ھېشتا ھىچىم نەخويىندۇوهتەوە، ھەر كاتم بۆ
ھەللىكەۋىت.

ماشا: بىسەت و شەش!

(تىپلىققۇش بىدەنگ دىتە ژۇورەوە و دەچىتە لای مىزەكەي خۆى)

شەمرايىف (بە ترىيگۈرین دەلى): دەزانن، شتىكى ئىوه لای ئىمە
ماوهتەوە.

تىرىيگۈرین: شتى چى؟

شەمرايىف: كاتى خۆى كەنسىتەنتىن گەۋىريلەقىچ نەورەسىكى كوشتبۇو،
ئىوهش منتان راسپاراد كە كاي تى كەم و ھەللى گرم بۆتان.

تىرىيگۈرین: نايەتەوە يادم (ھەول دەدات بىر باكتەوە) يادم نىيە!

ماشا: شەسەت و شەش! يەكى!

تىپلىققۇش (پەنجەرەكە دەخاتە سەپىشىت، كويىقولاڭ دەبىت): چەند
تارىكە! نازانم بۆ وا ھەست بە نائارامى دەكەم.

ئەركادىنا: كۆستىيا پەنجەرەكە دابخە، ھەوايى دىت.

(تىپلىققۇش پەنجەرەكە دادەخات).

ماشا: ھەشتا و ھەشت!

تىرىيگۈرین: بەرپىزان من پىرم پىيە.

ئەركادىنا (بە خۆشىيەوە): ئافەرین! ئافەرین!

شەمرايىف: ئافەرین!

ئەركادىنا: ئەم پىاوه لە ھەموو شتىكدا بەختى ھەيە. (ھەلدىستىتە سەرپى) ئىنجا با بچىن شتىك بخۆين. ميوانە ناودارەكەمان ئەمرىق قاوهلىتى نەكردۇوە، دواى نانى ئىوارە بەردەوام دەبىن. (بە كورەكەي دەلىت) كوستىيا، دەستنۇوسەكەت دانى و با بىۋىن نان بخۆين.

تىپلىققۇف: نامەۋى نان بخۆم، دايىه، من تىرم.

ئەركادىنا: كەيفى خۆتە. (سۆرىنى براى بىدار دەكتەوە) پىتروشا، كاتى نانى ئىوارەيە! (قول دەكتات بە قولى شەمرايىفدا) ئىستا بۆتان باس دەكەم، لە خاركەف چ پىشوازىيەكىانلى كىرىم... (پەلينا ئەندىرىيەفنا مۆمەكانى سەر مىزەكە دەكۈزىيەتەوە، پاشان ئەو و دۆرن كورسىيە چەرخدارەكە پال پىوه دەنىن؛ تەنبا تىپلىققۇف و مىزى نۇوسىنەكەي لەسەر شانۇكە دەمەننەوە).

تىپلىققۇف (خۆى ئامادە دەكتات بنووسى): من بەردەوام باسى فۆرمى نويمى كردووە، كەچى وا ھەست دەكەم كە خۆيىشىم بەرھە نۇوسىنى رۆتىنانە بۆى دەخشىم. (دەخويىنەتەوە) "ئەفيشى سەر پەريزىنەكە ئەوهى رادەگەيىاند كە..." ... "دەمۇچاۋىكى رەنگ پەريو لەناو چوارچىيەكە لە قىزى رەشدا" ... تو سەيرى ئەم وشانە كە "رای دەگەيىاند... لەناو چوارچىيەكەدا" ئەوهى پىي بىگۇترى بەھە لەمەدا نىيە (قەلەمېكىان بەسەردا دىنەت) چاكتىرە لە ويىوھ دەست پى بکەم چۆن دەنگى باران پالھوانەكە

بىدار دهکاتهوه و هەممو ئۇرى تر فرىز بدهم. وەسفى ئېوارە مانگئامىزەكە دور و درىز و ناسروشتىيە. تريگۈرین كەرسىتە و نەيىنېيەكانى نووسىن فير بۇوه، بۆئەو ئاسانترە.. لاي ئەو ملى شووشەيەكى شكاوه لهسەر خاولىيەك شەوق دەداتەوه... سېبەرى پەرانەي ئاشىك تۆختر دەبىتەوه، بەمەش دىمىنې شەوه مانگئامىزەكە لاي ئەو ئامادەيە، بەلام لاي من رۇوناكى بە ترپە و بريىسکەي ئارامى ئەستىرەكان و دەنگى دورىيى پيانوئىك، كە لە ھەوايەكى پىر بۇن و بەرامدا خاموش دەبىت... ئاي ج ئەشكەنچەيەكە.

(پشۇويەك).

من تا دىيت زياتر و زياتر دەگەمە ئەو بىۋايەي كە كار لە فۆرمى كۇن و نويدا نىيە، بىگە لەودا يە كە مرۇف كاتىك دەنۇسىت لە راستىدا بىر لە ھىچ جۆرە فۆرمىك ناكاتەوه، ئەو بۆيە دەنۇسىت، چونكە نووسىن خۇرى ئازادانە و بى پەروا لە رۆحىيەوه سەر دەكەت.

(يەكىك لە نزىكتىرين پەنچەرەي لاي مىزەكەوه دەدات).

ئەوه چى بۇو؟ (لە پەنچەرەكەوه سەيرى دەرھوھ دەكەت) ھىچ ديار نىيە .. (دەرگە شووشەكە دەكاتەوه و سەيرى ناو باخچەكە دەكەت). يەكىك بە راکىردىن بە پليكانەكاندا چووه خوارەوه (هاوارىك دەكەت) ئەوه كىيە.

(دەرۋات؛ دىيىتە گۈچۈن بە بەرھەيوانەكەدا تى دەپەرى. خولەكىك پاشتر لەگەل نىينا زەرىچەيادا دەگەرىتەوه).

(به سۆزهوه) نینا! نینا! ئەوه ئىوھن.. ئىوھ.. من ھەروھك بلىي
دلم خەبىرى دابىت، ھەموو رېزھكە گيانم لە نائارامىيەكى
ترىنىاكدا بۇو (كلاودەكەي سەرى و بالاپوشەكەي سەرشانى
لادەدات) ئاي چ خوشىيەكە، كىژە مىھرەبانەكەم، گيانه
شىرينىكەم ھاتووه! نا فرمىسک نارىزىن، ناگرىن.

نینا: يەكتىك لىرەيە.

تىرىپلىقۇ: نا كەسى لى نىيە.

نینا: دەرگەكە داخەن ئەگىنا يەكتىك دېتە ژۇورەوە.

تىرىپلىقۇ: كەس نايەتە ژۇورەوە.

نینا: من دەزانم ئىرينا نىكەلايىھەقىنا لىرەيە. دەرگەكە داخەن..

تىرىپلىقۇ: (دەرگەكەي لاي راست بە كليل دادەخا و بەرهو دەرگەكەي
لاي چەپ دەپوت). ئىرە قفلى نىيە، كورسييە چەرخدارەكە
دەخەمە بەرى (كورسييەكە دەداتە بەردەرگەكە) ئىتىر مەترىن
كەس نايەتە ژۇورەوە.

نینا (بە وردى سەرنج لە رووى دەدا): با جارى سەيرى دەمۇقاوت
بىكەم (بە چواردەورى خۆيىدا دەپوانى) ئىرە چەند كەرم و
خوشە.. جاران ئەمە ژۇرى مىوان بۇو. پىم بلىن من زىر
گۈراوم؟

تىرىپلىقۇ: بەلى.. لاواز بۇون و چاوهكانتان گەورەتر دەنۋىن. كەمىك
سەيرە، كە من ئىستا دەتانبىينم. هۆى چى بۇو نەتاندەھېشت
چاوم پىستان بکەۋىت؟ بۇ تا ئىستا نەتاندەھوپىست بىن بۇ ئىرە؟
من ئاگەدارم كەوا بۇ ھەفتەيەك دەچى ئىوھ لىرە دەزىن.. من

هەمەوو رۆژیک چەند جاریک دەھاتم بۆ لاتان و هەروەك سوالىكەرەن لەزىر پەنجەرەكەتانا دەوهەستام.

نینا: لەو دەترسام ئىيە رېقنان له من بىتەوە. من هەمەوو شەۋىك خەو دەبىنم كە ئىيە سەيرم دەكەن و نامناسنەوە. كەر دەتانزانى! من هەر لەو رۆژە گەراومەتەوە، زۇو زۇو دىم بۆ ئىرە.. بۆ دەوروبەرى دەرياجەكە.. زۆرجار دەھاتمە نزىك مالەكتان، بەلام زاتى ئەوەم نەدەكىد بىمە ژۇورەوە. با دادەنىشىن.
(هەردووكىيان دادەنىشىن).

دادەنىشىن و قسە دەكەين و دەكەينەوە. ئىرە خوش و دلگىرە.. كويىتان له دەنگى بايە؟ تۈركىيەن لە بەرھەمەكىدا دەلى: "بەختىارە ئەو كەسى لە شەوانىتىكى وادا ساپىتەيەكى هەيە و دەتوانى لەزىريدا دانىشى و سووچىكى گەرمى هەيە تىدا هەلکۈرمى" ، من - نەورەسم، نا، دەمەوى شتىكى تر بلەيم. (ناوچەوانى خۆى دەسرى) باسى چىم دەكىرد؟ ئا تۈركىيەن "خواش بە هاناي ئەوانەو بچىت كە بىلانە و ئاوارەن..." هىچ نىيە (دەداتە پېمەى گريان)

تىپىلىققۇ: نینا، ئىيە دىسانەوە... نینا!

نینا: هىچ نىيە... من سەبوورىم بەمە دىت... من ئەمە دوو سالە نەگريام. دويىنى ئىوارە، درەنگانىك، چۈرمى سەيرى باخچەكە بىكەم و بىزام شانۆكەمان ماوە.. لە راستىشدا ھەر لە جىي خۆى بۇو، بۆ يەكەم جار لە ماوەي ئەم دوو سالەدا گريام، بەو گريانەش دەرروونم ئاسىوودەتر بۇوەوە و رۆحىم رۆشىنتر. دەبىن، من چىي تر ناگرىم. (هەردوو دەستى تىپىلىققۇ دەگرىي)..

کهواته ئیوه بعون به نووسیار، ئیوه نووسیارن، منیش ئەكتەر..
 هەردووکمان راپیچى گىژاوهكە بۇین.. من ژيانىكى شاد
 دەزىام، بېيانىيان بىدار دەبۈمەوە و دەستم دەكىد بە كۆرانى
 گۇتن؛ عاشقى ئیوه بۇم، خەوم بە ناو پەيدا كىرىنەوە دەدى،
 بەلام ئىستاكە چى ماوه؟ بېيانى زوو دەبى بىكەومە رى بۇ
 يلىتسُ، لە ۋاڭۇنىكى پلەي سىدا دانىشىم... لەكەل
 جووتىارەكاندا، لە يلىتسىش بازركانەكان بە لوتى نواندن و
 پىشىيارى نابەجىوه پىمەوە دەلكىن. چ ژيانىكى ناحەزە ئەم
 ژيانەم!

تىپىلىقۇف: جا بۇ دەبى بچن بۇ يلىتسُ؟

نينا: كارىكىم وەرگرتۇوھ بۇ ھەموو زستانەكە. دەبى بىر قۇم.

تىپىلىقۇف: نينا، من نەفرەتم لېتانا كىرىبوو، رقم لېتانا بۇو، ھەموو نامە
 و وىنەكانتانام دراندبۇو، بەلام ھەموو ساتىكىش دەمزانى كە
 رۆحىم بۇ ھەموو كات ئاللۇدەتانە. من ناتوانىم خۆشم نەوين،
 نينا، لەو كاتەوهى ئىيۇم لەدەست دا و شتەكانم كەوتىن
 بلاوبۇونەوە، ژيانم ناھەموارە و ئازار دەچىزىم.. وەك بلىيەت
 لاۋىتىم لە پىرىكدا پچىراپىت و وا ھەست دەكەم نەوەت سالە
 بەسەر رۇوي زەھىيەوەم. من بەردەۋام ناوتان دېنم و بانگتان
 دەكەم، ئەو خاكە ماج دەكەم كە بەسەريدا دەرۋىشتن؛ بۇ كۆئى
 دەپوانىم پۇوتان دەبىنەم و ئەو زەردىخەنە پە مىھەربانىيەتان كە
 خۆشتىرين سالانى ژيانمى رۇوناڭ كىرىبووھوھ...

نينا: (بەسەرلىشىۋاوايىھەكەوە و لەبەر خۆيەوە) بۇ وادەدەۋى، بۇ ئەم

* يلىتسُ: شارىكە لە رووسىيا و كەوتۇوتە خوارووئى مۆسکۆوھ.

قسانه دهکات؟

تریپلیوق: من تهنيام، خوشەویستىي كەسيك شك نابەم گەرمىيەك
بداتە ژيانم، سەرمامە ھەروەك لەزىر خاڭدا بىم، ھەر شتىكىش
دەنۈوسم وشك و برۇنگ و تارىك و نۇوتەك دەردەچى. لېرە
بمىئىنەوە، نىنا، تكأتان لى دەكەم، يان رىيگەم پى بىدەن منىش
بىم لەكتاندا!

(نىنا خىرا شەپقەكە دەكاتە سەرى و بالاپوشەكەي دەداتەوە بە^{شانىدا}).

نىنا، ئاخىر بۇ؟ لە رېي خودا، نىنا،... (سەير دەكات چۆن نىنا
جلەكانى لەبر دەكات).

(پشۇويەك)

نىنا: ئەسپەكانم لاي دەروا زەكەوە وەستاون. بەرپىم مەكەن، خۆم
دەرۇم.. (بە دەم فرمىسىكەوە) كەمىك ئاوم بەندى...

تریپلیوق (ئاوهكەي دەداتى): باشه ئىستا بۇ كۆى دەرۇن?
نىنا: بۇ ناو شار.

(پشۇويەك)

ئىرينا نيكەلايەقنا لىرەيە؟

تریپلیوق: بەلى... رۆزى چوارشەم خالىم بارى تەندروستىي خراب بۇو،
ئىتر ئىيمە تىلىگرامىكمان بۇ نارد، تا بىت بۇ ئىرە.

نىنا: بۇچى ئىيە دەلىن كە ئەو خاكە ماچ دەكەن من بەسەريدا دەرۇم؟
من شاياني كوشتنم. (بەسەر مىزەكەدا دەچەمېتەوە) من ھىىنده
ماندووم! خۆزگە كەمىك پشۇوم بىدایە.. كەمىك ماندووېتىم

دەرچوايە! (سەرى بەرز دەكاتەوە) من - نەورەسم، نا، نەخىر،
من - ئەكتەرم... دە فەرمۇو دەي! (كاتىك گويى لە پىيكتەنинى
ئەركادىنا و ترىكۈرىن دەبىي، كەمىك گوئقۇلاغ دەبىت و پاشان
پادەكات بەرھو دەرگەكەي لاي چەپ و لە كونى كلىكەكەوە
سەيرى دەرھو دەكات) ئەويش لېرىھىي... (دەگەرىتەوە لاي
تىپلىققۇف)... قەيدى نىيە.. هىچ نىيە.. ئەو برواي بە شانق
نەبوو... پىكتەنинى دەهات بە خەونەكانم، ورده ورده من خۆشم
بروام پىيان نەما و وردم بەردا.. لەولاشەوە دەردىسەرى
خۆشەويىستى و دلپىسى و ترسى بەردەوام سەبارەت
مندالەكە.. ئىتىر من تا دەهات رىۋەلە دەبۈوم و دەپووكامەوە و
رۇلى بى مانام دەبىنى.. نەمدەزانى چى لە دەستەكانم بىكەم،
نەمدەتوانى وەك پىويىست لەسەر شانق بوهستىم، بەسەر دەنگى
خۆمدا زال نەبۈوم، ئىيە شارەزاي ئەو هەستە نىن كاتىك خوت
ھەست دەكەيت كە زۆر خرالپ رۇلەكتە دەبىنى.. من -
نەورەسم.. نا، نا... لە يادتانە كە نەورەسەكتان كوشت؟ بەرىك
كەوت كەسىك هات و لە بى ئىشىدا كوشتى.. ئەمە بابهتىكى
لەبارە بۆ كورتە چىرۇكىك... بەلام نەخىر... (ناوچەوانى
دەسرىت) دەمەۋى باسى چى بىكەم؟... باسى شانق دەكەم... من
ئىستا وا نەماوم، من ئەكتەرىكى راستەقىنەم، چىز لەو رۇلانە
دەبىنم كە دەياننۇيىنم و سەرسام دەبىم بەرامبەريان، لەسەر
تەختى شانقكە مەست دەبىم و ھەست بە لىيھاتووپى و
كەموئىنەيىي خۆم دەكەم، ئىستاش، تا لىرە دەزىيم، بە پى پىاسە
دەكەم، دەرۇم و بىر دەكەمەوە، بىر دەكەمەوە و ھەست دەكەم
رۇڭ بە رۇڭ ھىز و بىستى رۇحىم كەشە دەسىنېت.. من ئىستا

شتهکان دهزانم و لیيان تى دهگەم. كۆستيا، من ئىستا تى دهگەم كە لم بوارەي من كارى تىدا دهكەم، شتى سەرەكى شۆرهەت و باق و بريقهكە نىيە، ئەوه نىيە كە من خەوم پىيە دەدى، بگە گرنگەترىن شت ئەوهەي تونانى دان بەخۇداڭرىتتە بېت. تونانى ئەوهەت هەبىت خاچەكەي خوت هەلگرىت و خاوهن بىروا بىت.

تىپلىقق: ئىيە رېيگەي خوتان دۆزىوھەتە و دەزانىن بەرەو كۆئى پى دەكەن، هەرچى منىشەم لە ئاشوبى خەيالات و دىمەنە دەز بەيەكەكاندا دەژىم و نازانم گشتى لە پاي چىيە و كەلکى كى دەگرن. من باوهەم لەق بۇوه و نازانم پەيام چىيە.

نىنا: (كۆئى شل دەكەت) وسس.... من دەرۇم. هەر كاتىك بۇومە ئەكتەرىيکى گەورە وەرن و سەيرم كەن. بەلینم پى دەدەن بىن؟ ئىستاش... (توند دەستى دەگوشى) ئىتىر درەنگە. من بە ئەستەنگ خۆم لە سەرپى راڭرتۇوه.. تەواو شەكەتم، دەمەۋى ئىتىك بخۆم...

تىپلىقق: بەيىنەوە، من خواردى ئىوارەتان بۇ ئامادە دەكەم.

نىنا: نا... نا، بەریم مەكەن. من خۆم دەرۇم... ئەسپەكانم نزىكىن لېرەوە... كەواتە دايكتان ئەوي لەگەل خۆيدا ھىناوه بۇ ئىرە؟... بەھەرحال، كاتىك ترىيکۈرەن دەبىن، ھىچى پى مەلین... من خۆشم دەۋىت.. بگە من ئىستا لە جاران زىاتر خۆشم دەۋىت.. ئەمەش بابەتىكە بۇ كورتە چىرۇكىي تر.. خۆشم دەۋىت، خۆشەويىتىيەكى پى سۆز و ناكام. جاران خۆش بۇو، كۆستيا! لە يارتانە؟ ج زيانىكى رۇشىن، پى گەرمى و شادى و بىنگەردىمان

هەبۇو، چ جۆرە هەستىك گىانى تەنى بۇوين، ئەو هەستانەي لە گەۋلى نازك و رېنگىن دەچۈون.. لە يادتانە؟... (بۆى دەخويىنیتەوە) "مرۆفەكان، شىرەكان، ھەلۆكان و كەوهكان، ئاسكە شاخدارەكان، قازەكان، جالجالۆكەكان، ماسىيە بىيەنگەكانى بن دەريا، ئەستىرە دەريايىيەكان و ئەوانەش كە بەچاونەدەبىنران، بەكورتى ھەموو ژيان، ھەموو ژيان، ھەموو ژيان پاش ئەوهى خولى خەمائىزى خۆى تەواو كرد، كۈزايەوە.. ئەوا ھەزار سەدەيە پۇوى زەھى تاكە كىيانە وەرىكى نەگرتۇوەتە خق، ئەو مانگە كەساسەش بىھۇودە چراكە خۆى دادەگىرسىزنى، چىي تر قۇولنگەكان بەدەم چرىكەوە لە مىرگەكاندا بە ئاگا نايەنەوە، چىي تر قالۇنچەكانى بەهار لە دارستانەكاندا دەنگىيان نايەت". (بە تاسەوە باوهشىك دەكات بە ترپىلىيۇقدا و بەرەو دەركە شۇوشەكە راەدەكات).

تىرىپلىيۇق (پاش پشۇوييەك): باش نىيە گەر يەكىك لە باخەكەدا بىيىنى و دواتر بۆ دايىكمى بىگىرىتەوە. ئەو دەبىتە مايەي نىڭ رانىي دايىكم..

(لە ماوهى دوو خولەكدا بە بىيەنگىيەوە دەستنۇوسەكانى خۆى دەدرېنى و فېييان دەداتە زىر مىزەكەوە، دواتر دەرگەكەى لاي راست دەكاتەوە و دەچىتە دەرەوە).

لۇدىن (بە دەم ھەولۇدانەوە بۆ كىردنەوى دەرگەكەى لاي چەپ): شتىكى سەيرە، دەرگەكە لەو دەچىت داخراپىت.. (دىتە ژورەوە و كورسييەكە لە شوينى خۆى دادەنلى) ئەمەيە ئەسپىسوارى بەسەر كۆسپەكاندا.

(ئەركادينا و پەلينا ئەندرييەقنا دىنە ژۇورەوە، دوا بەدواي
ئەوانىش ياكەف بە چەند شۇوشەيەكەوە و ماشا، ئىنجا
شەمرايىف و ترىيگۆرين دىنە ژۇورەوە).

ئەركادينا: شەرابە سۇورەكە و بىرەكەي بەریس ئېكىسىيەقىچ لېرە،
لەسەر مىزەكە، دانىن. ئىمە بە دەم يارىيەوە دەشخۇينەوە. دەبا
دانىشىن، بەریزان.

پەلينا ئەندرييەقنا (بە ياكەف دەلىت): ھەر ئىستا چايەكەش بگىرە..
(مۆمەكان دەكۈزىتىتەوە و لەلای مىزى يارىيەكەوە دادەنىشى).

شەمرايىف (ترىيگۆرين دەباتە لاي دۆلابەكەوە): فەرمۇون ئەوە شەتەي
كەمىك پىش ئىستا باسم كرد (نەورەسە كاتىكراوەكە لە
دۆلابەكە دەردىھىنى) فەرمۇون ئەوە راسپارەكتان.

ترىيگۆرين (بە دەم سەيركىرنى نەورەسەكەوە): نايەتەوە يادم!
(دىسانەوە بىر دەكاتەوە) هىچ بىرم نىيە.

(لە پشتەوە و لەلای راستى شانۇكەوە دەنگى فيشەكىكە دىتە
گۈر. ھەموويان رادەچلەكتىن).

ئەركادينا: (بە ترسەوە) ئەوە چى بۇ؟

دۇدىن: هىچ نىيە، دەبىت شتىكى ناو جانتاي پزىشكىيەكەي من بىت
تەقىيەت. خوتان سەغلەت مەكەن (لە دەركەكە لاي راستەوە
دەچىتە دەرەوە، پاش نىو خولەك دەگەرىتەوە) ھەر قسەكەي
خۆم دەرچوو، شۇوشەيەكى ئىتىر لە جانتاكەدا تەقى. (لەبر
خۆيەوە گۆرانى دەلىت) "سەرلەنۈ بە مەفتۇونى لەسەر رېگەت
وەستاوم..."

ئەركادىنا: (بەدم دانىشتىنەوە لە دەورى مىزەكە) ئاي كە ترسام. وەك
بلىيit ئەوهى ياد ھىنامەوە كە ... (دەمۇچاوى خۆى بە ھەردوو
دەستى دادەپۆشى) تەنانەت بەرچاوايىش تارىك داھات ...

دەدىن: (بە دەم ھەلّدانەوەي پەركانى كۆوارەكەوە، بە ترىگۈرىن دەلىت)
دوو مانگ لەمەوبەر وتارىكىيان لىرەدا بلاو كردىبووھە ... نامەيەك
لە ئەمەریكاوه.. جا بؤيە، ويىstem لە جەنابتان بېرسىم (باوهش
دەكتات بە ناوقەدى ترىگۈرىندا و بەرھو تەختەكە دەيىبات) بەو
پىيەي من ئەو مەسىلەيەم زۇر لا گرىنگە... (ئىنجا بە دەنگىكى
نزمىتر) ھەر چۈنىك دەكرى ئىريينا نىكەلائىھەقنا لىرە دوور
خەردووھ. لە راستىدا كەنستەنتىن گەفرىلەقىچ فىشەكتىكى ناوه
بە خۆيەوە.

(پەرده دادەدرىتەوە)

